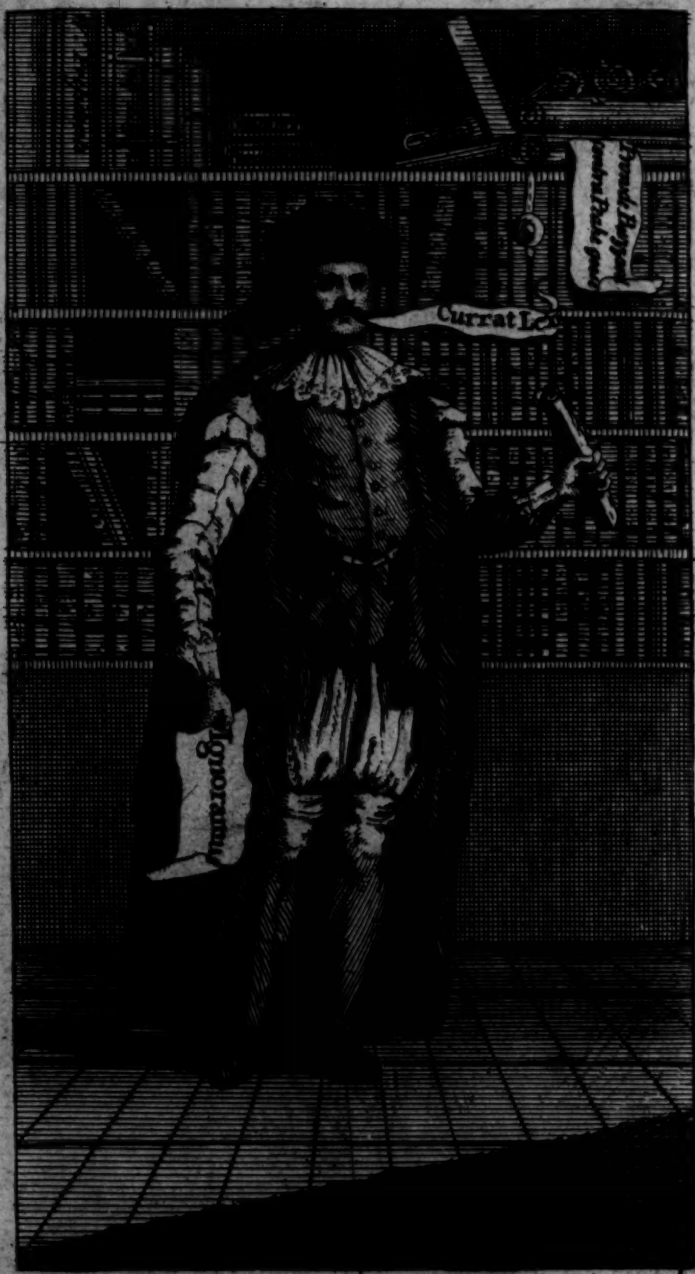
Currat Lex
Ignorantia

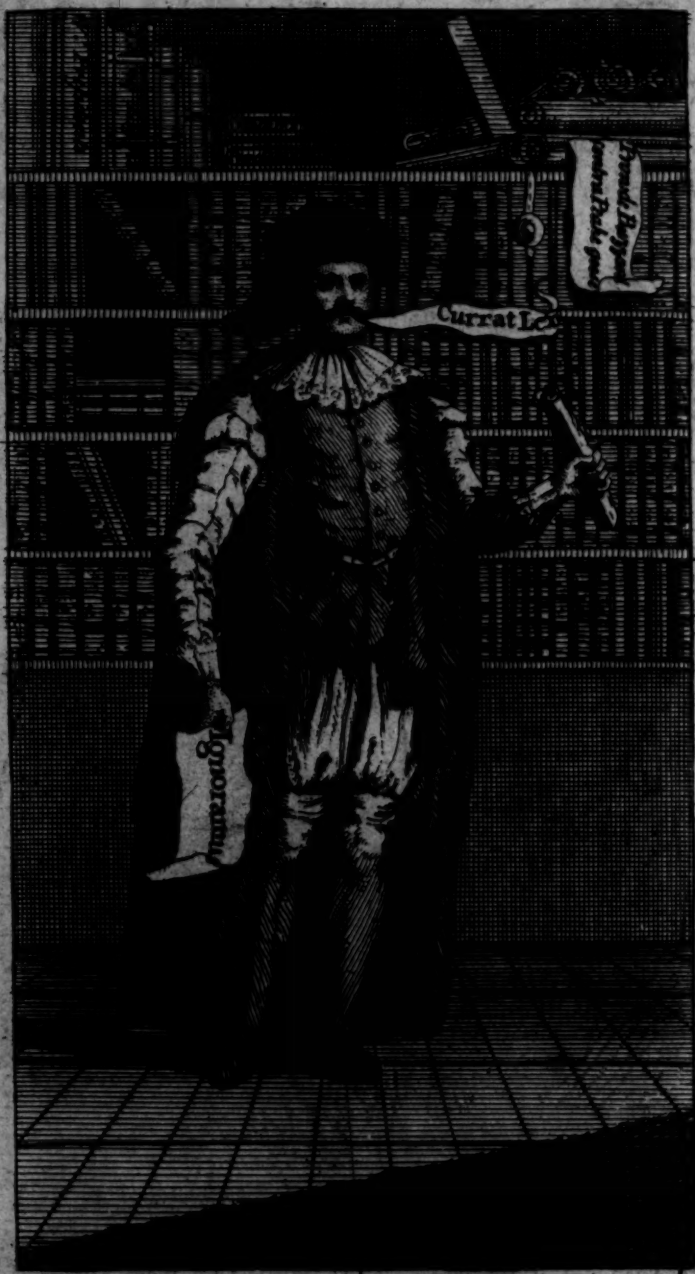
Currat Lex
Ignorantia

IGNORAMUS.

COMOEDIA

Coram Rege

JACOBO PRIMO

ET

Totius Angliæ Magnatibus,

AB

Academicis Cantabrigienſibus habita.

Auctore Mro. Ruggle, Aulæ Clarenſis M. A.

Editio prioribus omnibus emendatior.

WESTMONASTERII:

Printed for the Editor, and Sold by *B. Barker*, near *Dean's-Yard*; *L. Gilliver* and *J. Clarke*, at *Homer's-Head*, in *Fleet-ſtreet*, and *Weſtminſter-Hall*; and *J. Nourſe* without *Temple-Bar*.

MDCCXXXVII.

(Price Stitch'd 1 *s.* 6 *d.* Bound 2 *s.*)

BRITISH MUSEUM

DULMAN

In Laudem

IGNORAMI.

NON inter Plaios gallantos & bene gaios,
Eſt alter Bookus deſervat qui modò lookos,
O Lector Friendleie, tuos: hunc buye libellum,
Atque tibi Wittum, tibi Jeſtaque plurima ſellam.
Hic eſt Lawyerus, *ſimul hic eſt undique* Clerus,
Et Dulman *merus (quod vis non credere) verus.*
Hic multum Frenchum, *quo poſſis vincere Wenchum.*
Hic eſt Latinum, *quo poſſis ſumere vinum.*
Hunc Bookum amamus, ſimul hunc & jure probamus;
Qui non buyamus, cuncti ſumus Ignoramus.

DULMAN Clericus tuus

à Deſcâ ſuâ,

A ENCO-

ENCOMIASTICON IN IGNORAMUM.

NOverint Universities, *quòd hic est Ignoramus*;
Jocorum hic diversities est liber verè famous.
Per presentes *Lawyeres est* bonum *ac* legale
Angliæ Latinum, *warrantizabo tale.*
Hic sunt Statuta Regis; *hic est* Justinianus;
Solicitorum greges; *Attorney rusticanus:*
Pandectas *tibi* Juris, & Chartam Magnam *dabo*,
Cum Tabulis Duodecim, & *totas in Octavo.*
Tridecimo JACOBI *hic liber* Grantæ *natus*;
Spectando & ridendo rex tantùm non ca . . . tus.
Quòd hæc sit Billa vera, *Authorem quâ laudamus*,
Causidici odere, sic satis hoc probamus..
Denariis octodē hoc habeas Corpus *Juris*:
Te capiam pro Noddy, si velles emere pluris.
Germani mei Gibos non amplius laudabo:
Non quæro ego bribos; *sed quod dixi jurabo.*

Est Truthum, & totum Truthum, & nihil nisi Truthum: Ita te (*Lector*) Lawyerus adjuvet.

PRO-

PROLOGUS PRIOR.

Martii 8. *Anno* 1614.

Curſor, Muſarum Caballus, viz. Davus Dromo, *Equiſo.*

Cur. NUM quis Muſarum Caballum vidit hîc? Fontem Caballinum ut præterii modò, orârunt Muſæ, illum ut perquirerem. Hâc ego quæſitum miſſus, illâc ille, qui eum curat, *Equiſo.*

Equ. Ecquid de Caballo inaudiviſtin', Puer?

Cur. Nihil prorſus, *Equiſo.* ——Optimum eſt igitur tu ut præconium facias.

Equ. Bene mones: *Oyez, oyez*; Muſarum Caballus aberravit modò, nomine *Davus Dromo*, qui ſemi-homo & totus Caballus eſt, biceps beſtia, vegrandi capite & recalvaſtro, perlongis auribus, rubicundo roſtro, quaſi ore patulo, labris prominentibus, jubâ curtâ & ſubruſâ, excoriato dorſo, pedibus anterioribus ulceroſis, colore vario, cum rotunda macula in clune nigricante; ſiquis eum reddere aut commonſtrare voluerit, gratias inierit illius, & quotquot voluerit equas.

Cur. Agite, bonus eſt admiſſarius iſte Caballus. (*Caballus intrat.*——)

Equ. Ecce jam adeſt: Malum: Heus puer, ambo comprehendamus eum.

Cur. Oh, ferox calcitro!

Equ. Compellamus illum altrinſecus in iſtum angulum: blandè, puer, poppyſmate palpemus eum, *Ho, ho, ho, ho, ho, ho Meſſe, ho Dave, ho Meſſe, ho Dromo, ho Meſſe Dave, Dromo ho.*——Ah nequiſſima beſtia, vin' aufugere? non tu *Davus Dromo* jam, ſed Dromedarius.

Cur. Ergo velim hunc *Davum Dromonem* in piſtrinum dari.

Equ. Etiam morsitas?

Cur. Etiam calcitras?

Equ. Quæris jam lumbifragium? tranquillum reddidero te, aut—ha, ha, he. Ut illum ad Musarum fontem aquatum duxi modò, de subito cursum propripiens, sese agere dixit velle Prologum hîc; nempe Magnatum frequentiam impudens amabat homo, quam etiam nunc affectat impudentior bestia.

Cur. Monstrum narras.

Equ. Homo fuit, sed cùm homo non magis saperet quàm Caballus, iratæ Musæ, quas vexabat indies, mutárunt eum in Caballinum hominem.

Cabal. Malum: vis me ornare ac si essem Asinus? Agam tamen Prologum.

Cur. Prologum tu,—atque Latinum etiam?——

Cabal. Quidni ego, qui omnes linguas calleam, Ἑλληνιχὴν, *Latinam*, *Françoise*, *Castellana*, *Italiana*, Teuth, Polaski.

Equ. Hinnit tantùm bene, nihil loquitur.

Cabal. Ipse porrò à Principum Legatis literas accepi sæpius, quibuscum & unà vixi familiariter: nam Caballus licet, Caballus sum Politicus.

Equ. Caballus etiam Ecclesiasticus olim, Decanus sc. de *Dunstable*.

Cabal. Idque gratis etiam, sine Simonia: doctus enim sum; nam diem integrum in Bibliotheca olim jejunus recluſus fui. Quin equus ego cum Doctore Equite linguis variis pro gradu cum plausu disputavi; quapropter jam nunc spero Graduatum fore.

Cur. Imo transcendes ab equo ad Asinum.

Cabal. Nescis *Caligulam* consulatum destinâsse incitato equo, purpureaque dedisse tegumenta ei?

Equ. At erat incitatus nobilis & velox equus; tu segnipes Caballus.

Cabal. Egon'? qui tot regiones, pleraſque etiam sine viatico, pererravi sæpius. Quin cursu provoco omnes Nobilium hîc præsentium equos celeripedes, sive *Puppy*, sive *Franklin*, sive *Peppercorn*, sive *Crop-ear*, sive *Snowball*, sive *Saucie Jack*, *Frecke*, *Spaniard*, *Peg with a lanthorn*,

horn, Strawberries and Cream, tanti quanti, vel in ſtadio *Royſtonienſi*, *Bracklienſi*, *Gatterlienſi*, *Coddington*, *Sibblecotes*, ubilibet; & niſi tintinnabulum vindicem ego, caudam curtate mihi: neque etiam quemvis equum, vel fatidicum, vel magicum recuſo, ſi præſtigias, ſi prædictiones, ſi divinationes vultis. Caballus enim ipſe ſum Cabaliſticus.

Cur. Indica ergo formoſam hîc quis amat feminam.

Cabal. Faciam vel tectis oculis.

Car Age, narra, quis?

Cabal. Pleraque pars ſpectantium, præſertim non ridentium.

Equ. Quin ipſe etiam olim amâſti perditè.

Cabal. Imò potiùs perditè amatus fui, nam plurimæ mulieres pulchræ optârunt mihi familiares fore.

Equ. Vera dicit; namque olim illius Domina, amoris ergo, ſellam familiarem ſuo ſibi ſuperfudit capiti: ſed dic amplius, age, iſtâ num in Comœdiâ riſus inerit?

Cabal. Riſus erit certè, ſi riſus erit.

Equ. Sed num placebit? loquere.

Cabal. Placebit iſtis, modò ſi placuerit.

Equ. At quis ſermo fuerit de fabulâ?

Cabal. Fabulas meliores ſpectari nummulo *Londini* indies, Comœdiæ legibus hîc corrumpi Comicos.

Equ. Quidnam de Actoribus judicium?

Cabal. Miſeros Hiſtriones eſſe Academicos.

Equ. Quiſnam Actorum fautores plurimos habuerit?

Cabal. Quis, niſi *Davus Dromo*, toto notus in orbe nobilis quadrupedans?

Equ. Quî hoc?

Cabal. Sat habet fautorum ſemper Caballus bonus.

Equ. Se jam facetum putat, alter ac ſi eſſet Sextius Caballus.

Cur. Ludit qui ſtolidâ procacitate, non eſt Sextius ille, ſed Caballus.

Equ. Numquis jam emet ridiculum hunc Caballum?

Cur. Sine ut inſpectem, —[*He looks in his mouth like a Horſe-courſer.*] *phy*, vetulus eſt; at caudam pulchellam habet, & perquam robuſtum orrhopygium.

Prologus Prior.

Cabal. Cauda est pulchra satis, hâc muscas à Musis abigo.

Equ. Quin tu ipse jam Musca es; quippe qui mensas alienas nec invocatus advolas.

Cur. Odiosus est, & nihili, illum hinc abducito.

Cabal. At primùm agam Prologum.

Equ. Eamus, nihil opus, nam, qui primi in Scenam prodeunt, aperient Argumentum.

Cabal. At enim illi narrabant seriò.

Equ. Sed post scenam primam, quæ fabulæ summa est, vix quidquam agetur serium.

Cabal. Et dixerunt, quòd Scena est *Burdeaux*, ubi & ipse etiam olim fui; quodque tu *Surdam* agas *Nanam*.

Cur. Eo sum beatior, nam nihil audiero si nos explosérit quis.

Cabal. Quodque nomen est IGNORAMUS.

Cur. Nempe *Ignoramus*, quænam aut qualis fuerit hæc Comœdia, ipse dum pronunciaverit, in cujus unius manu est dubia fortuna Scenica.

Cabal. Quin igitur ipse Prologus fiam: *Ignoramus* enim Causidicus & ego affines sumus.

Equ. Scitè: ambo enim barbarè loquimini.

Cur. Caballus hic barbarior videtur; — dehinc itaque Musarum minimè, sed barbari Caballus eris *Ignorami*.

Cabal. At tuus; vel ingratiis agam Prologum tamen.

Equ. Os impudens! adhuc tu Prologus? Prologus tu? — tu? Prologus? Ego te——

Cabal. Novi ego vires, & Veneres meas; agam.

Cur. Sine; & nî bene agat, illum tu hinc agito.

Equ. Incipe.

Cabal. *Quandoquidem*——*Quandoquidem*——

Equ. *Quandoquidem?* quàm Comicè dictum? siccine in limine ipso cespitas? *Quandoquidem?*

Cabal. *Quandoquidem Comœdia est speculum humanæ vitæ, & in veterum Comœdiis non parum ingenii, judices, quod in me scio quàm sit exiguum: nempe, scilicet, viz. verbi gratiâ——Pindarus.*

Equ.

Prologus Prior.

Equ. Siccine *Pindarizas?* Os Caballi, tace: quid eſt quod nunc cogitas?

Cabal. Cogitanti mihi ſæpenumerò Prologum.

Equ. At faxo Epilogum facias.

Cur. Abripito illum hinc, indomitus eſt & pertinax.

Equ. At retundam pertinaciam hanc.

Cabal. O tempora! O mores! quò me vertam, judices, in hac defloreſcente ætate Prologorum?

Equ. Adhuc obſtrepis? non hinc abieris? *Eh, allons.*

Cabal. Quin fonte labra prolui *Caballino, Cantare doctus Pegaſeium melos*; Magiſter artis, ingeniique largitor ipſe *Davus Dromo.*

Cur. Davus perturbat omnia.

Equ. At faciam ſileas & obtemperes; tene hunc, puer, dum—[*They put barnacles on his noſe*]—naribus indantur illi——Hem——ſic indantur, jam quietus es, jam age Prologum.

Cabal. Prologus ero tamen.

Equ. O ſcitum & naſutum Prologum!

Cabal. Bene eſt: nî Muſis hæc narravero.

Equ. At Muſæ minatæ hodie furcillis te trajicere. Hinc te jam ducam igitur quò dignus es, ad *Ignoramum*; is te ſemper poſthac inequitabit.

Exeunt Cab. & Equ.

Cur. *Da veniam ſubitis; non diſplicuiſſe meretur,*
Feſtinat, Cæſar, qui placuiſſe tibi.

PROLOGUS POSTERIOR.

Ad ſecundum Regis adventum habitus, *Maii* 6, 1615.

Puer Veredarius, *Dulman*, *Ignoramus*, *Meſſe Davy*, *Schioppius*, *Teſtis*.

Cornu ſonat.

Puer Ver. TRIN——Tran, ſecedite, date viam, veredarius ego ſum Londino huc qui vobis miſſus: ut renuntiem, quòd jam *Ignoramus* nec agitur, nec poteſt agi. Ne me intuemini, ita res eſt, ut dixi. Rationem quæritis? Nemo Cauſidicorum quiſquam commodare togam *Ignoramo* volet; nemo *Ignoramus Ignoramo*. Nempe nuper latâ *Prohibitione* cautum, *Prohibitione* ſc. ut ſoli Cauſidici Theatro immunes ſient: quamobrem exſurgere jubet vos hæc charta & diſcedere Spectatores, peracta eſt hæc fabula: Valete & Plaudite.

Dul. Quid? Plaudite? quid hoc eſt? Num ludus noſter venit ad non ſuite jam? oh, video Poſtam. Poſta, Poſta, num portâſti togam?

P. Ver. O *Dulman!* minimè, *Dulman*, minimè; non quit parari toga prece neque pretio.

Dul. Quare?

P. Ver. Nam præter quòd eſt prohibitum; nunc maximo *Deo Termino*, qui cedit nemini, togis fiunt ſacra innumeris.

Dul. Hum, hum, hum; vou; ave; literas pro me; nonne?

P. Ver. Has tibi, iſtas hero attuli *Ignoramo*.

Dul.

Dul. Hum, hum, hum; hîc ſunt nova, ſcio: tu dato literam hanc meo magiſtro, dum ego lego meam.

P. Ver. Faciam. *Exit* P. Ver.

Dulman *legit ſuperſcriptionem literarum.*

Dulman junior, qui eſt Puny Clericus de Ignoramus junior, qui eſt frater de Ignoramus ſenior, Dulmaniſſimo Avunculo ſuo Dulman ſenior, qui eſt ſenior Clericus de Ignoramus ſenior, S. P. D.

——Quid hoc eſt? S. P. D. —oh, nunc habeo, eſt *ſpeed*; oh, oh, nam venit per Poſtam, *ſpeed.*

Aperiens literas legit.

SI ingroſſas Inſtrumenta bene eſt, ego quidem ingroſſo Inſtrumenta. Sciant preſentes & futuri, mi avuncule Dulman, quòd eſt communis apud nos reporta, quòd Ignoramus *eſt unus groſſus ludus; & meus magiſter ait, quòd vertit omnes libros ſuos (nam habet paucos) & invenit quòd ipſo facto eſt* routoſus & riotoſus *ludus. Quare illi Prædicabiles qui volebant geldare Ignoramum, vel qui ligabant eum cum cordis & funis; Imprimis Trico, Cupes, & Cola, venient in Cameram Stellatam pro una terribili riota. Dicit etiam, quòd habet tria Beneficia quæ dediſſet iſtis Prædicabilibus gratis anteæ (quod ego non credo tamen) ſed ait qui nunc habebunt ea ſolvent pro iis,* pro toto et in ſolido. *Præterea dicit, quòd eſt unum* Jeofaile *in ludo, facere communem Cauſidicum communem ſtultum, qui ſolet facere alios communes ſtultos: & alium* Jeofaile, *quòd faciebant eum loqui Latinum in Burdeaux, quod neque illic neque hîc poteſt: ſed ſi agunt iterum iſtum prohibitum ludum, faciemus de eo Balladas gallantiſſimas, meliores iis quæ jam factæ ſunt, quanquam ſunt ſuperfinæ & ſtant cum nobis in caſu contra Cantabrigiam; licet multi dicunt, quòd ſunt Aſinini famoſi libelli, & ideo digniſſimè damnati pro hæreticis nuper in Concilio Oxonienſi. Bene, bene, ego ſcio quod ſcio. Tu quæſo (mi Avuncule Dulman) pro Dulmanitate tuâ, dic nulli Prædicabili hoc quod ſcribo.*

——Nulli? at ego jam dixi vobis omnibus; ſtultus nepos, nonne potuit ſcribere ſic in initio? Sed quæſo vos ut omne ſit unum: nihil dicite de hoc, pro

hac re jam non legam plus ad vos. [*Intrat Puer Veredarius.*]

P. Ver. Dedi literas *Ignoramo*: sed cui rei iste apparatus?

Dul. Oh, est pro examinatione duorum magnorum nebulonum, coram magistro meo *Ignoramo*.

P. Ver. Qui sunt illi?

Dul. Quidam *Gaspar Schioppius*, & quidam *Davus Dromo*.

P. Ver. Num ergo pronuntiare potest *Ignoramus*?

Dul. Non pronuntiat, sed pronuntiat tamen; nam neque Judex, neque Justiciarius est, sed deputatus tantùm ad capiendam examinationem hanc —— [*Intrant Ignoramus, Messe, & Lictores.*] Oh, jam veniunt. Magister *Ignoramus*, num tu venis foras sine togâ, vocatâ *a Gown*?

Igno. At ego veniam in chlamyde, vocatâ *a Cloak*, potiùs quàm non currat lex: puer, abi hinc, & commanda ut producant huc etiam nebulosissimum *Schioppium* nobis, dum ego hunc examino.

P. Ver. Fiet. *Exit* Puer.

Igno. Sirrah, sirrah, quod est tuum verum nomen, *sirrah, hah*?

Mes. Davus Dromo.

Igno. Aliàs *Messe Davy, sirrah*, nam cùm eras arrestatus antea, dixisti quòd non eras *Davus Dromo*, sed *Messe Davy*, & sic faciebas escapium; hah! Duplex nomen, duplex nebulo. *Dulman*, lege accusationes.

Dul. Imprimis præsentant, quòd tu *Davus Dromo*, modo guerrino armatus, assaltabas spectatores *Ignorami* cum terribili engina, vocatâ Anglicè *a Hobby-horse*, cum kickis, & friskis, & cum horrendo sonitu *Snip-snap, Snip-snap*, ad terrorem liegei populi Domini Regis, & ad mortem infantum.

Igno. Hah! quid ais ad hoc, *sirrah*?

Mes. Erat quidam mihi simillimus; nam ego quidem non intereram, dum acta est *Ignoramus*. Notissimum est enim me eâ nocte fuisse ebrium.

Igno.

Igno. O ho, es ebrius nebulo & mendax: tute ipse eras.

Mes. Eram, & non eram.

Igno. At *sirrah*, *sirrah*, non tu tunc & ibidem challengebas equum Regis? quod est *petty treason*, *sirrah*.

Mes. Ego provocabam tantùm Magnatum equos.

Igno. Oh! nota *Dulman*, scandalum magnatum equorum.

Dul. Scandalum magnorum equorum.

Igno. Tu es unus equus vocatus *Saucie Jack*, nam tu olim capiebas parietem de Principe.

Mes. Opportunè feciſſe memini, cùm erudiebam Legatos ut acciperet.

Dul. Magiſter, puto potes habere *Breve* de Idiota examinando; nam olim voluit eſſe *Decanus de Dunſtable*: ſi vis, ego ſcio legem.

Igno. O tu, tu ſcis legem, non ego; tu docebis quid debeo dicere. Eſtis duo Idiotæ. Bene, examinabo: *ſirrah*, quid differunt ſtultus per naturam, & ſtultus per artem?

Mes. Quantùm ego & *Archy*, vel quantùm *Ignoramus* & *Dulman*.

Igno. Hoh, video quòd es major nebulo quàm ſtultus, *Sirrah*; & tamen es magnus & ſuperbus ſtultus, nam auſus es etiam tiltare cum Regis Stulto.

Mes. Pares cum paribus.

Dul. *Meſſe Davy*, Tu ſcis, quòd eſt *Petty Treaſon*, *Meſſe Davy*?

Mes. Quid, *Petty Treaſon*, *Dulman*?

Igno. Sed, *ſirrah*, num id verum, quòd tu ſcribebas in *Latino* ad Papam facere te Cardinalem?

Mes. Imo, & fuiſſem, ſi ſcripſiſſem congruè.

Igno. Congruè? nota, *Dulman*, quòd coinavit & tranſportavit trans mare *falſum Latinum*, contra ſtatutum in eo caſu probitum & editum.

Dul. Ergo Magiſter, hoc ejus *falſum Latinum* confiſcabitur ad noſtrum uſum.

Igno. Sine me, ego capiam ordinem pro hoc : *sirrah*, quantum habes de eo ?

Mes. Plurimum, sed non quantum vobis sufficit.

Igno. Bene, video quòd es notorius malefactor, & retornabo tantum ad magistratum, & scribam ut pronunciet de te **in modo & forma sequente** : Primò, si venis ad Aulam, ut sis jactus sursum, Anglicè *toss in a blanket* : si unquam sis in amore, habebis vocatum *a Codpiece* consutum post te, & sic saltabis ut olim feciſti *Genevæ* ; & eris vagabundus, nec unquam habebis ullam terram, nec ullum magistrum, nec ullum panem, aut potum de tuo, sed tanquam musca vives ad alienam mensam, quamvis sæpe repulsus cum plagis, &c. Jam auferte nebulonem.

Mes. Hei mî ! perii propter excellentiam ingenii, quæ aliis salutaris est. *Exit* Messe.

Intrant Schioppius & *Testis.*

Igno. Papæ ! venit ille nebulo in printo *Schioppius.*

Test. Heus vos, adest *Schioppius*, fur, trifur, furcifer, trifurcifer, cavete crumenis ; adest Legatus Latronum *Schioppius* ;

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Igno. Vide annon sit arsus in manu ?

Test. Sæpius ; totus est stigmaticus. Hui ! en ut sunt ungulatæ manus, & viscosæ.

Dul. Profectò en etiam habet nasum sciſſum, & est *Crop-ear* etiam : per markas hic est ille *Gaspar Schioppius* è *Munster.*

Igno. Gaspar a Monster.

Test. Munster France, qui cum matre ejus consueverat, pater illius fuit : est ille notus spurius.

Igno. O ho, num est bastardus? **Bon bastard est adventure, mais merchant est de nature** : perge Testis.

Test. Auream etiam suffuratus est catenam patri suo.

Sch. Tum verò non nisi quatuordecim annos natus eram, quod ingenii indicium mei extitit.

Dul. O felonem ab ipso cunabulo, Anglicè *a Cradle.*

Test,

Test. Quin pater, eo adoleſcente adhuc, deploratum nebulonem fore ſuis amicis dixit.

Igno. Verè dixit.

Test. Plagiarius etiam hoſpiti *Giffanio* aliiſque libros & chartas ſuppilavit.

Sch. Fateor. Literatum furari literas furtum non eſt.

Dul. Sta longiùs, impudens; puto aliquas chartas meas furatus eſt, deſunt nonnullæ.

Sch. Ego chartas tuas? —— mihi charta ſupereſt, meas teſtor tot famoſas quas vulgavi chartas.

Igno. Imò tu ſcribillas famoſos libellos.

Test. Nam adoleſcens ſcripſit ſpurciſſima *Priapeia.*

Igno. Quid?

Test. Quod honeſtè accuſari non poteſt.

Sch. Pro illis confidenter dicam, Omnes mihi ſeipſas debent feminæ.

Igno. Qua in re?

Sch. Illis ego reſtituam mulièbria, mutando L in N.

Dul. Magiſter, L in N? hic eſt pecia ſecretæ knaveriæ.

Test. Vide Notas ejus impudiciſſimas etiam: ſcripto vitam paſſerum hominum vitæ prætulit, idque patheticè valde, quòd ſunt ſalaciores.

Igno. Audio etiam quòd es Apoſtata, & Renegado.

Test. Tunc non Gaſpar, ſed γεσὴς *Schioppius* erat; nam cùm eſuriret, ne periret fame, librum ſcripſit *Romæ* de converſione ſuâ. *Romam* petebat Eſuritor *Schioppius*, profectus ex *Germania.*

Sch. Heus, cùm eſuriebam, Cardinalis *Madrucii* culina patebat mihi.

Test. At ibi famelicus cum canibus pugnabas, ringens de lingendis patinis.

Igno. Eſt carmen proverbiale,

Si canis in hilla religatur, mordet in illa.

Dul. Ha, Ha, He, magiſter.

Sch. At ego de converſione meâ, inſignis Theologus repente ex *Bibliotheca Vaticanâ* prodii.

Test.

Test. Scilicet, utpote qui olim Sacris Bibliis *Plautum* prætulit *Atheos*. Hinc *Bacchum*, *Cererem*, *Venerem* super omnia colit; hinc est, quòd cum Diis hominum belligerare solet, *Romuli* Parasitus, pater esuritionum, qui animam tantùm pro sale habet, vixque pro animâ salem. Hinc perjuriorum & mendaciorum mole cœlum affectat Terrigena, Idolum impudentiæ, patibulare mendicabulum, & Carnificum victima. Hinc, quòd sordido dente, & fœdis linguæ probris Cerberus ille sacrâ Regum numina lacessit. Hinc, quòd nigrâ infolescit fama Archicarnificis & Proftibuli filius. Hinc, quòd impudentissimus conscribillator stilum stringat contra Legatos latro ipse maximus & *Lavernio*.

Sch. At meus Legatus latro forsan efficiet, ut sim Legatus à latere.

Igno. Interim eris ablegatus, & ligatus ut latro; est notabilissimus nebulo quem unquam vidi in vitâ meâ. Bene, informabo Judicem ut te puniat sic.

Sch. At ego *Baro* sum, nobile mihi convenit judicium.

Test. Ergo judicari æquum est per pares suos, nempe *Barones Campi Floræ*; O furfanti *Baroni!*

Igno. Scio per legem, hoc erit judicium tuum. Primò, quia es magnus mendax, lingua tua defamatoria erit perforata cum candenti ferro; & quia es impudens, ænea facies inuretur in frontem tuum.

Test. Fronti? frustra, namque huic nec frons nec cor unquam erat.

Igno. Et quia habes os impuriffimum, ut olim *Heidelbergæ*, portabere ad unum stercorarium, & ibi os tuum totum implebitur cum fimo, & sic fœdissima tua anima ibit extra per ὄσεφον πρότερον, ut inquit *Graecus Ethnicus*.

Dul. Quid, quid, Magister?

Igno. Est *Græcum*, stulte.

Dul. Oh, ego non possum scribere: *Musæus* debet scribere hoc.

Igno. Asine, Asine; —Post id cadaver tuum jacietur in unius Abbatis latrinam.

Sch.

Prologus Posterior.

Sch. At si damnari nequeo, quoniam sæpe sum phreneticus, cavete quid facitis.

Igno. Tollite nebulonem hinc.

Test. Cavete marsupiis. *Exeunt.*

Intrat Puer Veredarius.

P. Ver. Signior, toga tibi jam parata est.

Igno. Quomodo?

P. Ver. Unam invenimus inter *Schioppii* furta.

Igno. Ergo ego adibo jam, & induam eam togam; post *Ignoramus* retornabit ad vos iterum.

P. Ver. At redi statim. Signior.

Igno. Erit retorna brebis, ne time.

Dul. Dulman retornabit etiam, nullum erit essonium.

Exeunt Ignoramus & Dulman.

P. Ver. Redibit iterum in scenam *Ignoramus*; verùm quòd redit, illi nihil, sed vestræ clementiæ, *Cæsar*, patrone *Cæsarum*, debetur; vestro debetur amori Academiæ.

Tantus nostræ honos Academiæ, qui tantò majore est,
Quantò literarum ipsus es perfecta Academia.
Ob isthoc decus, magnâ inundamur nos invidiâ:
Ecce iterum nigros corrodit lividus ungues,
Da tantum, *Cæsar*, tu, magis ut doleat:
Da, *Cæsar*, (quod potes) tantum ut doleat,
Uti rumpatur, quisquis rumpitur invidiâ.

FINIS *Posterioris Prologi.*

Dramatis Perſonæ.

THEODORUS, *Senex*, Mercator Burdigalenſis.
ANTONIUS, *Juvenis*, filius Theodori.
IGNORAMUS, *Cauſidicus*, Anglus.
DULMAN,
MUSÆUS,
PECUS, } *Clerici* Ignorami.
TORCOL, *Leno*, Portugallus.
ROSABELLA, *Virgo* cognata ſuppoſititia Torc.
SURDA, *Nana*, *ancilla* Torcol.
TRICO, *Servus* Theodori.
BANNACAR, *Maurus*, ſervus Theodori.
CUPES, *Paraſitus* & Bibliopola.
POLLA, *Uxor* Cupis.
COLA, *Frater* Monachus.
DOROTHEA, *Matrona*, uxor Theodori.
VINCE, *Puer* Dorotheæ.
NELL, *Ancilla* Dorotheæ, Angla.
RICHARDUS, *Servus* Theodori.
PYROPUS, *Veſtiarius*.
Fidicines.
Nauta.
Caupo.

Perſonæ Mutæ, quarum fit mentio.

Antoninus, frater Antonii.
Catherina, filia Dorotheæ.
Manleus, Pater Roſabellæ.
Urſula, nutrix Roſabellæ.
Urtado, Mercator Maurus.
Fledwit, Ignorami ſervus.
Alphonſus, Dux Portugallus.
Lorarii.
Lictores.
Meretrices.

Scena BURDIGALA.

N. B. *Quæ diſtincta ſunt commatibus, ab Alumnis Regiis Weſtmonaſterienſibus inter agendum, brevitatis gratiâ, omiſſa ſunt.*

IGNORAMUS.

ACTUS I. SCENA I.

ARGUMENTUM. Manlius *ſenator Londinenſis* Dorotheam *feminam Burdigalenſem duxit, cujus fidei duas etiam filias reliquit moriens, quas habuit ex uxore alterâ,* Catharinam & Iſabellam. Manleo *mortuo,* Dorotheam *viduam duxit* Theodorus *quidam, ex quâ uno partu Gemellos habuit,* Antonium & Antoninum, *ita ſimiles, ut niſi nævo in dextrâ* Antonini *malâ non diſtinguerentur invicem. Convenit inter* Theodorum & Dorotheam *duas filias duobus filiis deſponſare,* Catharinam Antonino, Antonio Iſabellam. Iſabellam *Detfordiæ enutritam rapuit* Urtado *quidam Maurus. Uxorem unà cum* Catharina & Antonino *Londini reliquit* Theodorus; *ipſe Burdigalam cum* Antonio *navigat. Iſtam hiſtoriam filio* Antonio *narrat* Theodorus *ſenex, quem Londinum mittit, ut matrem deducat cum familiâ: ille (amore* Roſabellæ *detentus) cauſas fingit; inſiſtit pater; tandem duarum horarum moram ægrè impetrat.*

THEODORUS. ANTONIUS.

" THE. Ergone obſequêris, fili? ANT. Pater es,
" quid vis, jube.
THE. Euge, fili Antoni;
" Quin tu primum omnium, quid ſit quod te velim,
" Quantique negotium, paucis auſculta mihi."
Audiſſe te per nebulam, credo antehac,
E *Londino* uti Mercator à me *Burdigalæ* hîc
Magnam mercatus eſt vim vini nobilis,
Grandi id pecuniâ, ſed præſenti neutiquam:
Quippe ſcripſit nummos; ſcripſit, non ſolvit tamen.

" T

" Tu, fili, nil crede; hic nervus eſt ſapientiæ.
" Intelligis? ANT. Rectè, pater; perge, ſi placet."
THE. Ego, ut is *Londinenſis* fefelliſſet fidem,
Hinc eo *Londinum* rectà, uti argentum exigam.
" Ibi dum id efflagito, dum is lentè nomen expedit,"
Fio interea familiaris populari meæ,
Viduæ cuidam, *Burdigalenſi* feminæ:
Huic nomen *Dorothea* eſt; ea tunc temporis
Londini habitabat; illam enim uxorem hîc duxerat
Opulentus Senator *Londinenſis*, idem Eques;
Nomen ei *Malleus*. *Malleus*? imò *Manleus*.
Is adeò poſt nuptias hinc tranſtulerat eam
Londinum in patriam ſuam; ibi in morbum incidens
Illam hæredem inſtituit, atque ad plures abiit:
Ex eâ nulli huic nati ſunt liberi; cæterùm
Ex aliâ Uxore, quam priùs habuit ſcilicet,
Duas ſuſcepit, formâ eximiâ filias:
Natu major *Catharina*, *Iſabella* minor cluit.
Has ille moriens, cum dote unâ, *Dorotheæ*
Commiſit fidei (quamlibet Novercæ) uti eas
Nuptum daret, ſimulac maturuiſſent viro:
" Divitiarum inde illis ſat ſuperque; eas tamen
" Formæ indoliſque dotes quanto ſuperaverant!"
Quid multa? hanc ego ut vidi, ut perii! ambio diu,
Diu poſco, diu negat. Tandem annuit;
Fiunt nuptiæ; fit, anno vertente gravida;
Uno partu gemellos enixa eſt mihi;
Horum alter ipſe es, *Antoni* fili: alter eſt
Antoninus. Eratis autem gemini pueri
Formâ tam ſimili, ut dimidiatos dicerent:
Vos neque ego, neque mater, internoſcimus adeò,
Niſi *Antonino* hîc dextrâ in malâ nævulus,
" Unde alium ab alio haud aliàs internovimus."
Cæterùm ego poſt aliquot annos in patriam
Rediens, illinc te ſexennem jam mecum aveho.
At fratrem *Antoninum* cum *Dorothea* ſimul
Reliqui *Londini*, annis abhinc quindecim.
Namque uti per *Franciam* iter huc perreximus,
Anglis cum *Francis* bellum undique. Capti ſumus

Igitur

Igitur ab hoſtibus; neque ſex menſes plus eſt,
Quum pace utrinque initâ, eſſe nos liberos ſinunt.
Liber ut fui, cogitabam *Londinum* indies,
Dorotheam meam ut reviſerem. At pravis litibus
Detentus hîc ingratiis, uſque dum hæreo,
" Et uſque, & uſque. O *Lernæam* verè ſobolem
" Pragmaticorum, qui lites ex litibus ſerunt
" Mortalibus immortaliter! Lites fuge.
" Macrum arbitrium opimo judicio potius eſt.
" Memento, fili. ANT. Memini, pater." THE. Ergo dum licet
Matrem nunc tuam videre geſtio, fratremque, & novam
Illius nuptam. ANT. Eum duxiſſe *Catharinam* ferunt.
THE. Scilicet. Namque ego & uxor decrevimus jamdiu
Duas illas ex priori uxore filias,
Quas dixi *Manlei*, vobis in nuptias dare.
Vos illis itaque deſpondimus à parvulis,
Antonino utique *Catharinam*, *Iſabellam* tibi.
Sed miſera *Iſabella* deſtinata tibi periit.
Nutriebatur illa *Detfordiæ*, prope *Thameſin*;
Ibi unà cum nutrice jam quadrimula,
Seu ſubrepta, ſeu ſubmerſa, periit novemdecim
Abhinc annis. ANT. *Catharinam* quam memoras, pater,
Vidiſtin'? THE. Nunquam; namque illam illius Avia
Educabat, à nobis longè in *Devoniâ*:
Tantum eſt, fili. Sci'n jam quid ſit, quod te velim?
ANT. Nondum, Pater; ſed ſi id eſt quod ſuſpicor, perii.
THE. Hoc ſcilicet; tu illico hinc *Londinum* uti naviges,
Matrem huc quò deducas, cum fratre & familiâ.
ANT. Occidi; amores mei peribunt interim.
THE. En tibi,
Mater tua ſcripſit venturam ſe huc propediem,
Saltem *Antoninum* fratrem miſſuram illico;
" Cogita quàm ſuave tibi erit, poſt tantum ſpatium,
" Matrem tibi oſculum, fratrem amplexus dare."
Quid eſt? quid frontem caperas? quid oculi turbidi?
Numquid dolet? ANT. Equidem, ut verum fatear, hoc eſt
A mare. THE. Hui: amas? ANT. Minimè, pater;
horreo, inquam, *mare*.

A mare mihi nunc ægrè eſt. THE. Eja, delicias facis,
Cauſas fingis; video: tibi eò abeundum eſt ſtatim.
" ANT. Statim, Pater? THE. Statim, fili. Obtempe-
ras mihi?
" ANT. Meum eſt; ſed quæſo cogitandi ſpatium, Pater.
" THE. Enimvero pulchrè, Pater ubi imperat, ibi
" Filium rogare cogitandi ſpatium! pudet."
ANT. Faciam verò libenter: at——THE. Quid at?
ANT. Peto
Suppliciter, mihi hos ſex, aut ſeptem dies impertias,
Tantùm ut parem me, & amicis valedicam meis.
THE. Ne te hoc ſolicitet, faciam id ego vicem tuam.
At quæ itineri opus, parata jam ſunt omnia:
" Navem conduxi, mercedem dedi, nihil deſit."
ANT. Sin *Anglia* verſus *Septentrionem* eſt,
Mare mihi præcluſum; flat ita *Auſter* jam oppoſitus
Septentrioni.
THE. At hoc eſt quod properes velim:
Nam *Auſter* hinc te rectà in *Angliam* ferret. Quid jam?
ANT. Audi'n? ut pelago ventus iraſcitur? vide'n?
Uti procellas cœlum minatur nubilum?
THE. Sanuſne? an ſomnias vigilans? lenis en enim
Auſter uti flat ſudo & ſecundo flamine.
Neſcio quid ſit; non temere eſt quòd nugas agis.
Jam abeundum eſt, jam jamque: enimvero ſuccenſeo.
ANT. Jamne? Ahime, *Roſabella* mea. THE. Eja,
fles, puerule? Dii!
Quid hoc rei eſt? ANT. Mirumne id, ſi ira benigni patris
Lacrymas excuſſit amanti filio? THE. Si id eſt, bene eſt.
Quid moramur igitur? ANT. Uniçum hoc oro, pater,
dum amicis reſtituo
Credita mihi depoſita, tantillum temporis modò con-
cedas mihi.
THE. Tantillum id quantillum eſt? ANT. Horas
quatuor, haud amplius.
THE. Nimium eſt. Nautæ jam te expectant, vela ut
explicent.
ANT. Binas ſaltem horulas.
THE. Binas licet. Interim introibo ego, ut obſignem ad
Dorotheam literas, Tibique

Tibique argentum ut promam; at parcas tu ſumptui:
Namque lites plurimum mihi intercipiunt pecuniæ.
" Dandum eſt *Crumeni-mulgis* iſtis *Cauſidicis*;
" Uſque eſt dandum, atque uſque. Aurum, quàm
Æquum, plus poteſt. *Exit* THEO.

ACTUS I. SCENA 2.

ARGUMENTUM. *Queritur* Antonius *de infortunio ſuo, ſuoſque amores narrat: ut* Roſabellam *ambit filiam Portugalli nobilis, qui Feſſæ moriens illam fidei fratris ſui* Rodrigo Torci *concredidit; qui, lenoniam Burdigalæ exercens, illam nolit niſi ſexcentis aureis vendere, quos pepigit Cauſidicus* Ignoramus, *litibus componendis jam Burdigalæ agens. Gaudet tamen* Antonius *fidem inter amantes mutuò datam.*

ANTONIUS *ſolus.*

HOraſne ergo binas; tantumne binas vita mihi ſuppetit?
Quòd ſi abs te abeo, *Roſabella*, (perditum me!) abeo è vita ſimul.
Abire tamen juſſit me Pater: illi parendum. At manere me
Cogit amor ingratiis. Quid faciam? Hinc, illinc, undique perii.
Patri quidem obſequi neceſſe eſt. Id reſtat unicum,
Saltem uti ſupremùm ei valedicam, priuſquam hinc abiens moriar.
Nam ne quid amplius ſperem, facit ipſius Patrui *Portugalli* impuriſſimi ingenium, qui cum illâ habitat.
Is mercatorem ſimulat ſe, leno cum ſiet:
Simulatque videris, Scelus eſſe dixeris. Sed ut ut
Scelus, meam tamen bene ac pudicè habuit,
Nuptamque dabit, fratris ut filiam decet.
" Nam Pater *Roſabellæ Portugallus* nobilis
" *Feſſæ* moriens, quò ſe ille contulerat loci,
" Bello ut mereret, pupillam huic fratri ſuo,

Feſſæ

" *Feſſæ* tum agenti, filiam concreduit."
Illam autem, quòd ſit virginum pulcherrima,
Multi ambiunt, eamque vel indotatam ducerent:
Sed Leno avarus vult ſibi pecuniam inſuper.
Quamobrem ipſe, qui pro ea vitam paciſci velim,
Aureos ſexcentos pepigi, illa ut nubat mihi.
Deſpondit; ſed hâc lege ſi intra menſem numerem.
Ego interea quæſivi, ſed nuſquam reperi:
Eóque inanem is me, & ſe deluſum putat.
Nunc hanc rem igitur cum quodam *Anglo* Cauſidico agit;
Qui, cùm huc ex *Anglia* accerſitus ſit ideo,
Cum aliis ejuſdem linguæ & ordinis viris,
Inter populares ſuos hîc lites ut dirimeret,
Amori (ſi Diis placet) vacat,
Et meam inſanè deperit.
Oſcè & *Volſcè* loquitur, nam Latinè haud ſapit:
Merus ſtupor, at multi nummus aureus Aſinus:
" Summa *Cauſidicus*." Id me ſolatur tamen,
Quòd mutuò amantes fidem dedimus invicem,
Clam illo, clam patre, quem iſthoc celo ſedulò.
Quin dum loquor abit hora, quæ mihi noviſſima
Homini horario. Properabo igitur eam ut alloquar.
At at, ecce *Cauſidicus Ignoramus*! hanc ille ut eripiat mihi?
Illum ego niſi malè mulctem—[THE. *intus*] Fili *Antoni!*
ANT. Hei mihi! pater vocat. THE. *Antoni! Antoni!* ANT. Pater. THE. Ocyùs huc intro ad me.
Exit ANT.

ACTUS

ACTUS I. SCENA 3.

ARGUMENTUM. Ignoramus, *Clericis ſuis vocatis* Dulman & Pecus, *amorem ſuum erga* Roſabellam *narrat, irridetque* Muſæum *quaſi hominem Academicum.*

IGNORAMUS, DULMAN, MUSÆUS, PECUS.

PHI, phi: tanta preſſa, tantum croudum, ut fui penè truſus ad mortem. Habeo actionem de intruſione *contra* omnes & ſingulos. Aha *Mounſiers, voulez voz intruder* par joinct Tenant, *il eſt playne caſe, il eſt point droite de le bien ſeance. O valde caleor; O chaud, chaud:* precor Deum non meltavi meum pingue. Phi, Phi. In nomine Dei, ubi ſunt Clerici mei jam? *Dulman! Dulman!*

DUL. Hîc Magiſter. Hou; haves *Dulman.*

IGN. Meltor, *Dulman*, meltor. Rubba me cum Towallio, rubba. Ubi eſt *Pecus?*

PEC. Hîc, *Sir.*

IGN. Fac ventum, *Pecus.* Ita, ſic, ſic. Ubi eſt *Fledwit?*

DUL. Non eſt inventus.

IGN. Ponite nunc chlamydes veſtras ſuper me, ne capiam frigus. Sic, ſic. *Ainſi bene faict.* Inter omnes pœnas meas, valde lætor, & gaudeor nunc, quòd feci bonum aggreamentum inter *Anglos* noſtros: *Aggreamentum*, quaſi *aggregatio mentium.* Super inde, cras hoyſabimus vela, & retornabimus iterum erga *Londinum:* tempus eſt, nam huc venimus Octabis Hillarii, & nunc fere eſt Quindena Paſche.

DUL. Juro, Magiſter, titillâſti punctum Legis hodie.

IGN. He, he! Puto titillabam. Si le nom del granteur, ou grante, ſoit raſed, ou interlined en faict Pol, le faict eſt grandement ſuſpicious.

DUL. Et nient obſtant ſi faict Pol, e illud etiam in Coine.

PEC. At id, de un faict pendu in le Smoak, nunquam audivi titillatum meliùs.

IGN. Quid tu dicis, *Muſæe?*

MUS. Equidem ego parum intellexi.

Ignó-

Ign. Tu es *Gallicrista*, vocatus a *Coxcombe*; nunquam faciam te Legistam.

Dul. nunquam, Nunquam; nam ille fuit *Universitans.*

Ign. Sunt magnæ Idiotæ, & Clerici nihilorum, isti *Universitantes*: miror quomodo spendisti tuum tempus inter eos.

Mus. Ut plurimùm versatus sum in *Logicâ.*

Ign. *Logica?* Quæ villa? quod Burgum est *Logica?*

Mus. Est una Artium Liberalium.

Ign. Liberalium? Sic putabam. In nomine Dei, stude Artes parcas & lucrosas: non est mundus pro Artibus liberalibus jam.

Mus. Deditus etiam fui amori Philosophiæ.

Ign. Amori? Quid? Es pro Bagaschiis & Strumpetis? Si custodis malam regulam, non es pro me: rursum reddam te in manus parentum iterum.

Mus. Dii faxint.

Ign. Quota est Clocka nunc?

Dul. Inter octo & nina. Ign Ite igitur ad mansorium nostrum cum Baggis & Rotulis.—Quid id est? videam hoc Instrumentum; mane *petit*, dum calceo spectacula super nasum. O ho, ho, scio jam. Hec Indentura facta est inter Rogerum Ratledoke de Carron in Com. Bzecknocke. O ho, Richard Fen, John Den. O ho, Proud Buzzard Plaintiffe, adversus Peakegoose defendant. O ho, vide hîc est defalta literæ; emenda, emenda; nam in nostrâ lege una Comma evertit totum *Placitum.* Ite jam, capiato tu hoc, tu hoc ingrossa, tu Universitans trussato sumptorium pro Jornea. *Exeunt* Clerici.

Ignoramus *solus.*

HI, ho! *Rosabella* hi, ho! Ego nunc eo ad *Veneris Curiam lætam*, tentam hîc apud *Torcol*: Vicecomes ejus *Cupido* nunquam cessavit donec invenit me in Baliva sua: Primùm cùm amabam *Rosabellam* nisi parvum, misit parvum Cape, tum magnum Cape, & pòst alias Capias, & plures Capias, & Capias infinitas & sic

ſic miſit tot **Capias**, ut tandem **Capabit me utlegatum** ex omni ſenſu & ratione meâ. Ita ſum ſicut muſca ſine caput; buzzo & torno circumcirca, & neſcio quid facio. Cùm ſcribo Inſtrumentum, ſi femina nominatur, ſcribo *Roſabellam*; pro **Corpus cum cauſa**, *Corpus cum caudâ*; pro **Noverint univerſi**, *Amaverint univerſi*; pro **Habere ad rectum**, *Habere ad lectum*; & ſic vaſto totum *Inſtrumentum*. Hei, ho, ho, hei, ho.

ACTUS I. SCENA 4.

ARGUMENTUM. Torcol *leno meretrices ſuas inducit ut ſalutent* Ignoramum; *narratâ priùs hiſtoriâ de naufragio ſuo, & quare lenocinium exercet. Convenit inter* Ignoramum & Torcol, *ut ſi vel attulerit vel miſerit ſexcentas Coronas, cum Inſtrumento & privato ſigno,* Roſabellam *ferat*; *quod* Ignoramus *pellicetur.*

TORCOL, IGNORAMUS, *Meretrices.*

" TOR. HEUS *Pſecas*, *Corinnam* ceruſſa; *Sebinam*
" fuca minio;
" *Cœliam* orna *Calliblepharis*, & flavo *Dorcada Co-*
" *rymbio.*
" Si ornatæ eſtis puellæ, accedite huc, atque hîc in
" conſpectu meo
" Fidibus canendo ſaltandoque exercete vos:
" Iſtiuſmodi blanditiæ pelliciunt amatores. Naufra-
" gium
" Hìc quod feci ego, *Feſſâ* rediens in *Portugalliam*,
" ex opulento me tenuiorem reddidit:
" Artes itaque cogor exercere lenonias.
" Re illâ adeò, quæ mihi ex naufragio ſupererat,
" Meretrices conduxi ex variis regionibus,
" Quàm varias linguis, habitu tam veſtis;

" Eásque ornavi cujuſque more patriæ.
" Lucri certe bonus eſt odor ex re quâlibet.
" Atqui tamen cognatam *Roſabellam*, pudicam vir-
" ginem,
" Nuptam bene ut ſpero, hodie locavero *Ignoramo*;
" Atque etiam ſexcentos ea propter accipiam
" Quos mecum pepigit aureos. At, at, quiſnam ille
" eſt?" Oh, Signior *Ignorame*, Homo hominum honoratiſſime, Túne hîc eras? *Bezo las manos, Signior*; Tuorum ſum ſervus ſervorum.

IGN. Profectò hic eſt Papa.

TOR. Quid nunc imperas ſervo tuo, Domine, mi Domine?

IGN. Ha, he! Dabo tibi **ſuperſedeas** pro iſtis complementis. Puto feciſti collum tuum tam tortum cum congiis & cringiis. *He lays his leg over him.*

TOR. Signior, factum eſt hoc *Burdigalæ*, dum vinum unius auriculæ bibo, bonum probans, horsùm inclinaveram.

IGN. Nunquam habebis **Breve de recto.**

TOR. Sive rectus, ſive tortus, ſum tuiſſimus, Signior. Ubi eſtis virgines? Exite. O Signior.

Prodeunt Meretrices.

IGN. Mitte quæſo cringia, & cruragia.
" Sed quæ ſunt iſtæ quæ veniunt extrà? ſuntne tua
" **Bona & Catalla?**
" TOR Signior, & mercator ſum & muſicus; Lu-
" dum ideo hic aperui Fidicinum.
" IGN. Nulla fides tuis fidillis. Sed cujus gentis
" ſunt?
" TOR. Hæc cum citharâ *Græcula*, illa *Germa-*
" *nica*, *Hebræa* cum tympano, *Britannica* hæc, *Hiſpa-*
" *nica* iſta, cum tibiâ *Arcadica*, *Francica* cum te-
" ſtudine, *Veneta*, *Maura*, *Perſica*, *Turcica*. Agite
" jam,

Saltantes canunt.

" IGN.

" Ign. Sunt bellæ miniſtraliæ; tu es
" Dominus feudi hîc.
" Tor. Introite; ſed primùm Dominum
" meum humillimè ſalutate ſingulæ.
" Ign. Quid vultis? Habetis warran-
" tum de Oſculando? Quid, vi & armis!
All ſalute in their languages, and kiſs him.

" Eſtis bonæ, warrantizabo. (*Ad Mauram converſus*) Phi, pho. Abi tu; tu es uxor Diaboli. Sed dic
" bonâ fide, non ludunt hæ ad luda illicita contra
" ſtatutum?

Exeunt Meretrices.

" Tor. Mihi crede, ſunt illibatæ ſignatæque virgines.
" Ign. Signatæque? imò ſunt ſignate communi ſigillo: Ha, he!
" Tor. Signior, neque ego, neque illæ ſumus iſtarum artium. Vale.
" Ign. Mane: iracundus es? Ego tantùm frangebam jocum, quod debet & ſolet apud nos, quanquam ſit ſuper vitam hominis; & tu capis id in bono ſerio: ſis jocundus." Dic mihi quomodo valet *Roſabella* mea?

Tor. Oh; illa, quòd virgo non eſt, nubit alii.

Ign. Num dicis hoc in ſobriâ triſtitiâ?

Tor. Dixi: ——illum ineſcavero magis.

Ign. *Diable*, quæ eſt hæc fraus, fobina, & deceptio? Nonne erat Indentura facta inter te & me, ut ſi ego darem tibi ſexcentas coronas, maritarem tuam wardam *Roſabellam*; & hic dies oppunctatus eſt pro ſolutione? Non eſt verum?

Tor. Eſt

Ign. Bene; fac quid vis; ego habeo tuam Indenturam & Obligationem ſalvam & ſolidam, tua manu ſigillatam, & datam, & deliberatam. Et ſi non dabis mihi *Roſabellam*, foriſfacies eam Obligationem, viz. mille Coronarum: Quid ais? Unus Rex, unus Lex; non te defendet medietas linguæ: Quid ais?

TOR. Putat ſcilicet omnia hîc tranſigi more *Angliæ*: At ſi ſexcentos aureos hodie attuleris, haud muto factum.

IGN. Bene facis, nam fuit **aggreatum, accordatum & condescensum**: Ergo ego veniam in perſonâ meâ hodie cum monetâ ſi poſſum; ſi non poſſum, mittam unum ex Clericis meis pro eâ.

TOR. Verùm ego tuorum ſervorum novi neminem.

IGN. Neque illi te; ſed eſt totum unum pro eo. Ille apportabit tibi ſexcentas coronas & Inſtrumenta, & dicam illi quòd habes curvum collum etiam: Quid times?

TOR. *Antonium* atque vaferrimum *Triconem* timeo, qui mihi *Roſabellam* propter ubique inſidiantur, adeò ut vix tum caveam, cùm caveo maximè; optimum itaque eſt, ut de ſigno inter nos conveniat occulto; inſuper cautelam cautelæ addere cautius eſt.

IGN. Quanquam non opus eſt, tamen ſi Clericus meus *Dulman* venit, dabit tibi hoc privatum ſignum, capiet te per naſum ſic.

TOR. Placidè! eſto igitur, atque cave nemini alii niſi illi dixeris.

IGN. Putas quòd ſum Idiota?

TOR. Illam igitur duces hodie, nam cognata eſt, & illa, per deos, pudiciſſima.

IGN. *Ouy, ouy deâ*; cras retornabo cum illâ ad *Londinum*: ſed jam quæſo clama eam huc, paululum ejus habere facias viſum, nam ego amo illam, hoc eſt longum & breve. Tu ergo præcipe quòd reddat ſcilicet amorem *d'avoir-du-pois*; intelligis?

TOR. Illam actutum huc adduxero. [*Exit* TOR.

IGN. Nunquam fui inamoratus ante in vitâ meâ; ſed jam ſum inamoratus beſtialiter. Sed præſenter adducet **Corpus cum cauda—cum cauſa**, inquam. O ſi haberem unum **habeas corpus** jam. Ha, he, cùm cogito, vado in Cymbalis; hei, ho!

ACTUS

ACTUS I. SCENA 5.

ARGUMENTUM. *Introducitur* Roſabella *flens, cogente patruo ut amet* Ignoramum ; *qui illam & verbis & verſibus, quantum poteſt, aggreditur, memoratque quam illi Junctûram dabit. Creditur* Roſabella *cuſtodiæ cujuſdam* Surdæ, *quæ cùm nihil audiat, omnia ex ſignis intelligit. Abiit* Ignoramus *pro Coronis*, Surda *cum* Roſabellâ *manet.*

TORCOL, ROSABELLA, IGNORAMUS, SURDA.

TOR. QUID fles pervicax? num ego te caſtè & pudicè eduxi, ideo ut mihi tibique adeò, tuoque adverſere commodo? Aut huic libenter nube, aut *per aqueſta Cruz de Dios* te hinc aveham *Feſſam* iterum, ubi te aut vendam, aut proſtituam. Ego tibi bene cupio. Tune vis? Reſponde, quid ais?

ROS. Patrue, tu ſapis; tibi quod videbitur, æquum eſt id me facere.

TOR. Rectè jam, atque ut decet.

ROS. Diſſimulandum amorem video, ne ruam in pejus: Non unquam ego te, *Antoni.*

TOR. Hanc ego illi cuſtodem appoſui *Nanam*, quæ tres menſes licet integros ſurda ſit jam, fidelis tamen, atque ex ſignis intelligit ſatis.

[*He makes ſigns to her.*

SUR. Rectè, intelligo; ut illam arctè cuſtodiam, neve quopiam longiùs abeat à foribus.

TOR. Intelligit.

SUR. Neve juvenem eam patiar alloqui.

TOR. Bene.

SUR. Quamprimùm ille hanc allocutus ſit, introeat illico.

TOR. Eja, quàm citò.

SUR. Sin ſecus, interminare mihi, te me verberaturum uſque ad necem. Curabitur quod jubes.

TOR. Signior, mea Cognata hæc ſummoperè te ſuper omnes mortales amat. Experire; ego hinc abeo, nam mihi negotium eſt: memento ſigni, & pecuniæ.

IGN. Nulla erit defalta.

TOR. Sed tu ne admittas.

SUR. Fiet, inquam.

IGN. Ha, he! *Roſabella* mea, hem, hem, hem, Madame, & vos mei Magiſtri jurati, hec eſt Actio ſuper caſum. Phi, phi; lingua vadit ad verba accuſtomata: Puto me placitare jam.

SUR. Quantum video, hic homo ſtultus eſt.

IGN. *Madame*, pardona mihi, nunquam amavi antehac. Sed veniam ad punctum, & jungemus iſſue. Viſne facere maritagium mecum?

ROS. Haud equidem tali me dignor honore.

IGN. Profectò, *Roſabella*, amo te pluſquam *roſa ſolis*. Dico tibi, Amor tuus fecit me legalem Poetam. Vis verſus meos?

ROS. Si placet, *Signior*.

IGN. Hem, hem. Verſus legales de *Roſabella*. Hem, hem.

Si poſſem, vellem pour te, Roſa, ponere pellem:
Quicquid tu vis, crava, & habebis ſingula brava:
Et dabo Fre ſimple, *ſi monſtras Love's prettie dimple,*
Gownos, Silkcotos, Kirtellos, & Peticotos,
Farthingalos, Biggos, Stomacheros, & Periwiggos,
Pantoflos, Cuffos, Garteros, Spanica ruffos,
Buskos & ſoccos, Tifanas, & Cambrica Smockos,
Pimpillos, Purſos: Ad ludos ibis & urſos,
Anglicè Bear-garden.

Annon hæc ſunt bona in lege?

ROS. Euge, optima.

IGN. Ergo ad ludos ibis & urſos. Facies quicquid vis, puella, ſi aliis ſit clauſa Curia. Tene, eſt billa vera.

ROS. Portabo in ſinu meo.

IGN. Amas me?

ROS. Amaret quis non?

IGN.

IGN. Ais? dabo tibi bonam junctúram; faciam ames me plus & plus. Audi junctúram tuam. Ego Ambidexter Ignoramus infeoffo te uxorem meam Rosabellam in Tallo ſpecial de ſitu manerii de Tongwell, cum capitali meſſuagio; Et do tibi omnia & ſingula Meſſuagia, Toſta, Croſta, Cottagia et Columbaria, Molendina, Fullonica, Aquatica, Ventritica, Gardina, Tenementa, Boſcos, Subboſcos, Jampna, Brueria, Mozas, Mariſcos ſalſos, Mariſcos freſchos, Juncaria, Turbaria, Alneta, Moſcheta, Communia paſture, liberam warrennam, piſcariam, Faldagium, et Decimas garbarum, bladorum, granorum, agnellorum, foeni, lini, cannabis, et Tallagium, Stallagium, Pontagium, Picagium, Eſcheta, Caralla felonum, Aviata, Extrahuras, Wrecca maris.

ROS. O nimium eſt.

IGN. Mane, dum capio anhelitum, & dabo tibi decies tantum.

ROS. Quanquam intus fleam, riſum expreſſit mihi.

SUR. Satin' ſanus hic homo? Videtur feminâ & picâ & pſittaco loquacior.

IGN. Redde mihi amorem jam; quid pro quo.

ROS. Æquum poſtulas.

IGN. Ergo da mihi oſculum, da quæſo.

ROS. Durum Cor, durum. O pulchrum *Amaſium!* ô patrui avaritiam!

IGN. Lego pulchras lineas in facie tuâ ——— [*He offers to kiſs her.*

SUR. Abi, abi.

IGN. Habeo quare impedit pro te. Volo tibi ſigillare et deliberare unum oſculum.

SUR. Skats, ſcat, ah.

IGN. Vale, *Roſabella* mea, jam uſque ad mox. Hoc oſculum mihi facit bonum apud cor. Poſſum volare ſuper tria clocheria nunc. Sed ego ero ſatis callidus pro *Torcol.* Nam cùm venio in *Angliam*, maritabo di-

vitem uxorem; & tum tenebo hanc in Commendam tantùm pro Transi-tempus. Ibo nunc pro coronis.

Exit IGN.

" SUR. Illum amas uti video.
" ROS. Mortem magis.
" SUR. Bene facis. Ille tibi dabit——
" ROS. Malum."

SUR. Ergo non amas illum juvenem.

ROS. Non vitam æquè.

SUR. Odisse te innuis; optimè. Equidem immeritò te suspicatur herus meus.

ROS. Quàm crucior *Antonium* me non amare nunc vel fingere? fingendum est tamen, ut suspicione libera ad illum aufugiam faciliùs, si ad *Ignoramum* ducar: Verùm audivi, *Antonium* hodie hinc *Londinum* abiturum. O perfidum, si id nunc faciat! fidem dedit mihi: quòd si jam me deserit, perii.

SUR. Nam si illi nubes, affluet divitiis.

ACTUS I. SCENA 6.

ARGUMENTUM. Trico, *versutus* Antonii *servus*, *docet illum*, *quo pacto possit*, & Surdam *fallere*, & *cum* Rosabellâ *colloqui*, *nimirum ut verba quæ velint dicant*, *modò gestus iratos edant*, *quos* Surda *cùm perspiciat de amore non suspicetur*. *Ipse interim* Trico, *se* Surdam *amare fingit*, *ostensoque annulo*, *eo signo quasi in matrimonium postulat facile credulam*.

ANTONIUS, TRICO, ROSABELLA, SURDA.

TRI. POTIN'? aliam rem cures, here: Ipse hanc salvam præstabo tibi.

ANT. In te spes est, *Trico*.

TRI. Dolum ipsum hodie superabo dolis. At quamnam video? Absterge oculos, here.

ANT.

ANT. Meámne *Roſabellam?* quantus es! Dii, quàm opportunè! nî vetula canis illa prohibeat me eam alloqui.

TRI. Ne time; edentula eſt, non mordet.

ANT. At latrans dominum excitaverit.

TRI. Offam dabo: ſimulabo, me illam amare; nam ſemper eſt catuliens. Interea vos ſerite ſermones. Sed audin'? Geſtus irati edite, ut vos inimicos credens *Surda* liberè loqui ſinat.

ANT. Bene mones.

TRI. Salvete.

SUR. Ne me attingas; eheu; atque abſtine manum.

TRI. Quàm ferocula?

SUR. Lædis manum; ahime! in malam crucem.

TRI. Minatur, ſucceſſit bene.

SUR. Me amat, annulum oſtendit mihi,—non nubam, non, non,—— [*Brachia complicat.*

TRI. Ahime!

SUR. Suſpirat: Bella videor, ideo amor. Non ſum tam anus.

TRI. Ahime!

SUR. Ut ſpiſſè anhelitum ducit! miſer me demoritur.

TRI. O lactea labella, naſum purpureum, gemmeam cutem, oculos ovillos, cruſculum formicæ, vituli pedes, manus talpæ, pectus cicadæ, mamma mammarum, equula adhinniens, ſcrofula grunniens! Ahime!

SUR. Formam laudat, ſcio. Pulchra ſum ſatis, Diis gratia.

TRI. O pumila, numila, ſurdula, craſſula, doliariola, anicula, biboſula, barbatula, ſimiola! Ahime!

SUR. Formâ confectus ſtupet. Laudes utinam poſſem audire meas! *Nanam* etiam me dicant poſthac?

TRI. Ahime!

SUR. Miſellus lacrymat; ſum miſericors. Ahime! intermortuus eſt. Reviviſce: amo te, amo.

ANT. Simula te ſuccenſere mihi.

SUR. Amo; reviviſce. Ah animule, ah miſelle homule! Non patiar quenquam mei amore mori: prohibet charitas.

TRI. Dixin'? mea eſt hæc jam. Vix riſum contineo. Ha, ha, he! Ahime!

SUR. Ne time; amo te. Hei mihi! abeundum eſt. Adeſt ille malum, à quo herus cavere juſſerat.—Bene eſt, odiſſe te illum indicas, atque objurgare velle; maledic illi, age.

ROS. At te ſeriò inſimulo, *Antoni*. Jam me non dubitas perdere? jamne hinc *Londinum* abiturus? jam me deſeris in malis? jam tu retrahis te? ac dicta factaque omnia ventos irrita ferre, & nebulas aereas ſinas? ſic tu oblitus? at Dii meminerint, meminerit fides. Eheu, quid faciant duri homines? ô feros nimis corde viros! ô vos viri! oh!

SUR. Pectus pulſas, bene facis: ah impudens!

TRI. Ahime!

SUR. Ahime! Perii amore ſummerſa: quaſi veſpa cecidi in mellis amphoram.

ANT. Fidem tibi dedi, *Roſabella*; quam, & hanc dextram tuam feriens, firmo inſuper tibi.

SUR. Percuſſit hanc inhumanè feminam? Vir ſi eſſem; quin involemus ei in oculos. At quòd amant nihil periculi eſt. Nos verò amiculi: Ahime!

TRI. Suſpirat quaſi ſus, quæ primam fœturam perdidit. Ahime!

SUR. Ahime!

ANT. Da veniam, vita mea. Juſſit abire me pater; reces, nil lacrymæ valuere. Teſtor fidem, invitus abeo.

ROS. Invitus? Amor cogi non poteſt, elabi poteſt: non amas.

ANT. Nî te perditè amem.———

ROS. Tace; credo tibi.

SUR. Ahime! Amor quaſi olla fervens bullit & bilbit in pectore.

TRI.

TRI. Annuit.

SUR. Nutat & nictat ſcitulè : annuam illi etiam.

ROS. Quid me non extrahis itaque ex his impuris ædibus ? *Phy.*

" SUR. Conſpue eum.

" ROS. Iniquo ſubjicior patruo, qui cum re ſimul " probitatem amiſit protinus. O belluam ! Nam quid " eum voces hominem, qui nihil facit humanitus ? O " manes patrii, cui me credidiſtis ? At tu quanquam " abieris, premam veſtigia tamen. Pudicè vivere ſi " non licet, licuerit pudicè mori.

" ANT. O indolem ! ô mores ! cor dolore fin- " ditur."

SUR. Pupugit eum : pectus plangit, crines lacerat. Ah impudice homo.

TRI. Ahime !

SUR. Ne ſuſpira, ô lepidum amatorculum. *Italo* more amans jaculatur corculum & ocellos. Scitum eſt quidem : parem referam gratiam.

ROS. Si patrui avaritiæ ſexcentis quos pactus es aureis ſatisfeciſſes, miſera haud eſſem nunc.

ANT. Deûm atque hominum ! potui invenire nullibi : Amici non credunt : Pater ad rem avidior ; quid facerem ?

ROS. Neſcio ; niſi *Ignoramo* jam deſpondiſſe me patruum per ſyngrapham : aureos dixit hodie afferre aut ſe, aut ſervum ſuum, cum ſecreto inter eos quod convenerat ſigno.

TRI. Quid audio ? Scin', quid ſigni eſt ?

ROS. Id me celant. Sed lepida ecce ejus carmina !

TRI. Forſan hinc aliquid venabor.

SUR. Literas ejus rejecit, bene eſt. Ardent oculi : pedem terræ incuſſit ; furit. Video te amicule.

ANT. Quis poteſt pati hoc ? quis poteſt videre ?

TRI. Habeto bonum animum modò. Efficiam ne tute hodie hinc abieris, neque amiſeris illam.

ANT. O ſi !

TRI. Crede huic capitulo, mira faciet hodie.

SUR. Ne feri frontem ; amo te, ita me Dii ament : amo te : Metui ne animo deficeret iterum.

TRI. Anaticula, tenellula, riſum non teneo, ha, ha, he.

SUR. Ha, he ! & ego arriſero.

TRI. Adhinnit. Heus vos ! Nunc datur occaſio, aufugite. Hæc mea eſt.

ANT. Rectè mones : eamus.

ROS. Atqui illa exclamaverit.

TRI Fatui, tentate modò.

SUR. Jamne das mihi annulum? gratias. Tua nunc ſum : accipe à me hoc ſudarium itidem.

TRI. Quid, malum, non itis? —Nubes ſtatim.

SUR. Da dextram : vortat bene.

TRI. Ut tu pereas.

SUR. Signemus oſculo.

TRI. Mellitum oſculum ! ſalivam mihi movet.

SUR. Eh, eh, mala tuſſicula, eh, eh.

TRI. O cariem ! ſtupidi quin fugitis? quin fugitis ? Occaſio perit.

ANT. Eamus, amabo : ô gaudium incomparabile !

TRI. O teſtudines ! in malam crucem.

ACTUS I. SCENA 7.

ARGUMENTUM. *Interveniens* Torcol *perturbat omnia.* Surda *vapulat* *Aufertur* Roſabella.

TORCOL, ANTONIUS, TRICO, ROSABELLA, SURDA, *Lorarii.*

TOR. ACcurrite vos : rédi fugitiva, fugitiva redi. Opem ferte.

ROS. Occidi.

SUR. Nam quid me verberas?

TOR. Aſpellite *Antonium.* O præclara cuſtos ! Quis cuſtodiet cuſtodes ? Ovem lupæ. Ah Venefica.

SUR. Ne me cæde, tua non ſum, nubo hodie.

TOR.

TOR. Nubis? nubes bacillo interim.

SUR. Quid, malum? nubo, inquam, te invito nubam, nubam mecastor; per verba de præsenti nupta sum, vide annulum.

TOR. Annulum! ô *Triconis* tricas! ego te——

SUR. St. opitulare, mi vir. Ille te ——

TOR. Introite pessimæ. Tu illas ambas constringe vinculis, atque asserva dum redeo.

ROS. Vel occidito.

SUR. St, st, siccine uxorem deseris? Ahime!

ANT. Quâ tu confidentiâ?

TOR. Incingite me satellites. { *Exeunt* ROS. & SUR. & *Lorarius unus.*

ANT. Ausus in conspectu meo hanc?

TOR. Signior, abi quæso: res tuas age, ego meas. Nihil ego tecum.

TRI. Furcifer.

TOR. O tu duces Nanulam meam. Cavebo dehinc de tricis tuis, *Trico.*

TRI. Fallam te tamen hodie:

TOR. Qui minatur hosti, dat quo suo sibi telo jugulet.

" TRI. Accede huc.

" TOR. Sta longiùs; atque istinc loquere si quid vis.

" TRI. Tibi in aurem dico, Leno sacerrimus es.

" TOR. Peregrino blandè dissimulandæ sunt injuriæ. Signior, nolo simultates tuas. Sunt aliæ elegantes virgines mihi, quamlibet istarum eligas uxorem tibi.

" ANT. Benignè.

" TOR. *Signior, à la buena ventura.*

" ANT. Mitte *Portugallicas* blanditias.

" TOR. *Servidor, Signior, queda con Dios.*

Exeunt TORCOL & Lorarii.

" ANT. In malam crucem.

" TRI. Illam ego cautè servâsso hodie."

ANT. O *Trico!*

TRI. Habe tu bonum animum modò.

ANT.

ANT. Abeo; Pater expectat intus.

TRI. Quin abi tu: ego hîc ero in insidiis prope. Nam cauto opus est, ne me *Theodorus* herus tecum fabulantem aspiciat: suspectus ei jam videor. En exit! fugio.

ACTUS I. SCENA 8.

ARGUMENTUM. *Miserum* Antonium Theodorus *pater ad navem vocat*, Triconem *verò ad villam mittit.*

THEODORUS, ANTONIUS, TRICO, BANACAR, *Nauta.*

THE. HEus, *Trico! Trico!* Quò te nunc agis? Video te, video; ne te occultes.

" Numnam is est, an signum pictum in pariete? Non " movet? accedam propiùs. Ah verbero, os hominis, " vide."

TRI. Hercle, here, à me exieram pene; ita Deum ardentissimè orabam, ut maritimum iter tuo tibi prosperaret *Antonio.*

THE. Pulchrè pius.

" TRI. Non soleo, vera dico. [*He brushes him.*

" THE Oh, pulverem excutis mihi, sed excute nul- " lum: floccos eximis nimium diligens; Scelus,—Tu " mihi corrumpis filium."

TRI. Egon', here?

THE. Quid fabricas? si sensero.

TRI. Sanè tu me adeò probum impelleres, ut,——

THE. Quid ut?

TRI. Basta.

THE. Cedò, inquam.

TRI. Ut malus te malè fallerem; dico ingenuè.

THE. Sentio. Abi tu itaque ad villam, ibi facies opus. Sed audin'? cave ante vesperam redeas.

TRI. Numquid aliud?

THE.

THE. Veſpere redito cum villico una; putare tecum volo rationes.

TRI. Narravero quidem, numquid aliud?

THE. Eamus jam ad portum, *Antoni*. Heus, *Banacar!* expedi ſarcinulas.

BAN. Adſum.

THE. Has *Dorotheæ*, illas *Antonino*, has uxori ejus *Catharinæ* literas: Illos atque amicos ſalute impertias.

ANT. Fiet. Vale, pater

TRI. Alacriter dixit: Bene eſt.

THE. At ego te videro, fili, navem conſcendere. Eccum Nautam!

NAUT. Hercle, ædepol, mediusfidius, navem moramini nimis diu.

THE. Imus jam.

ANT. Ad mortem ego, niſi *Trico*———

TRI. St, ne time.

ACTUS II. SCENA I.

ARGUMENTUM. Theodorus *ſecurus filii, cum* Banacar *ſervo, quem ex Mahumetano Chriſtianum fecerat, domum revertitur.*

THEODORUS, BANACAR.

" THE. FIlius (quod bene vertat) ad portum abiit alacris;
" In navem impoſitum vidi, & procedere eam
" Longiuſculè. Res in urbe meas poſt illa pluſculas
" Confeci ex ſententiâ Nunc liquidò adeo animo
" Domum redeo. *Banacar*, nôſti uti te ego hîc ac-
" ceperim

" Vagum,

" Vagum, inopem, rerum exortem omnium; & quod
" maximum, fecerim
" Ex impio *Mahumetano Chriſtianus* ut fores.
" BAN. Here, non vitam modò debere tibi me, ſed
" animam quoque fateor.
" Proin perſtabo ſedulò tuum imperium exequi.
" THE. I nunc intro igitur, tibi mandata ut geras.
Exit. BAN.
" Operas qui volet utibiles; uſque exerceat opere.
" Corpus item & animum corrumpit otium.
Exit.

ACTUS II. SCENA 2.

ARGUMENTUM. Trico, *in ſcaphâ navem ſecutus,* Antonium *reduxit. De potiendâ* Roſabellâ *conſilium habent: ſe effecturum promittit* Trico, Cupis *auxilio, libellionis circumforanei. Decem interim aureos, quos* Antonio *pro itinere dedit pater,* Trico *accipit, properatque ad veſtiarium.*

TRICO, ANTONIUS.

TRI. MAne, dum circumſpecto. Nemo eſt. Egredere, inquam; nemo homo eſt.
ANT. *Phrygia* agmina circumſpexi.
TRI. Quid ais, here? non *Trico* magnus ſum ego?
ANT. *Trico* mirificiſſimus.
TRI. Patrem ire ad portum procul ut videbam limis,
Sectari ego vos clanculum, quaſi ſine caudâ canis.
Ut abierat ille, in ſcapham me proruo proximam,
Remis veliſque properans. Acceſſi navem.
Matrem huc cum familiâ fingo ſimul recèns adveniſſe,
ideoque patrem revocare te, ne fruſtra abeas: Ita in
ſcaphâ nos revecti denuo huc: Navis *Londinum* verſus volat: " At quid nunc vicinis pater? *Londinum* jam
" filius *Antonius* navigat, *Dii* vertant bene: ſervus meus
" *Trico*,

" *Trico*, optimus *Trico*, opus facit ad villam. Hîc " villa erit hodie, *Theodore*."

ANT. Optimè uſque adhuc proceſſit ratio. At quomodo nunc? quâ cauſâ redii? potiar *Roſabellâ?*

TRI. Id etiam, ut ſpero, efficiet *Trico*.

ANT. Utinam.

TRI. Vidiſtin' modò me alloqui?

ANT. Nempe *Libellionem* iſtum circumforaneum qui urbem circitans, libellos clamans venditat.

TRI. Ipſiſſimum: nomen ei *Cupes*. At, quod haud putâram, nebulo major eſt quàm ego ſum.

ANT. At *Torcol* nebulo magnus eſt.

TRI. Nebuloni opponitur ſeſqui-nebulo, quales ego & *Cupes* ſumus. Paululum pecuniæ illi præ manu dederis, mira faciet.

ANT. Eccos decem aureos, quos pro itinere parcus dedit pater! haud amplius habeo.

TRI. Sat eſt: cedò mihi. His ego *Cupem* ſubornavero; & rem tibi narrabo poſtea. Nunc mihi adeundum eſt quoque ad Veſtiarium, uti pro ludo locet ornamenta, fallaciam hanc quo ornemus ſplendidè. Hinc tu ad amicum in angiportum proximum: ibi abdas te, ne videat pater. Tempore accedam ego. Me ride, niſi efficiam.

ANT. Ain? ſi iſtoc lepidè effeceris——

TRI. I modò.

ANT. Ne vivam, niſi tibi——

TRI. Etiamne abis?

ANT. Eo, mi *Trico*. *Exit* ANT.

TRI. *Cupes* ſe mihi operam daturum promiſit hodie: omnem rem ei narravi modò. Venit ecce cum librorum ſportulâ.

ACTUS

ACTUS II. SCENA 3.

ARGUMENTUM. Trico & Cupes *technas ſuas meditantur, ut* Cupes Torco *ſimulet, Cauſidici ementiatur ſervum, & cornu meminerit, ſi venerit* Ignoramus; *acceptis octo aureis, quibus & uxorem moroſam ſatis exoret, ſe hanc rem religioſè curaturum pollicetur* Cupes. *It* Trico, *ut* Cupi *etiam & uxori ejus* Pollæ *ornamenta ferat.*

CUPES, TRICO.

CUP. LIbelli, belli, belli; lepidi, novi libelli; belli, libelli!

TRI. Heus, libelli belli.

CUP. O *Trico*, mox tibi operam do. Ita vivam, ut peſſimi ſunt libelli.

" TRI. Quid ais?"

CUP. Haud ullum queo vendere: mane paululùm obſecro.

TRI. Ocyùs.

" CUP. Libelli belli: *Anguilla Equivocationis*, ſive " De arte ſtrenuè mentiendi cum privilegio, per reve- " rendum in Diabolo patrem *Andræam Belzebub, Jo- " hannem Gydonium.* Quis emit? quis? hem, vide. " Quis emit *Belzebub*?

" TRI. Nemo hercle, nemo.

" CUP. Vili vendam; *à trois ſols, à deux ſols, à un " ſol, à un liard, à un grand diable.*

" TRI. Haben' tu *Fuſtem Dæmonum*?

" CUP. *Fuſtis Dæmonum? Fuſtis!* iſtiuſmodi liber " eſt, ſed prohibitus. Quid eo faceres?

" TRI. Eo *Fuſte dæmonum Andræam Belzebub*, dæ- " moniorum dæmona, cæderem.

" CUP. Tut, non læderes.

" TRI. Quid ni?

" CUP. Os ferreum habet. Libelli belli, belli, " *De modo tenendi Anguillam Æquivocationis per cau- " dam.*

" TRI.

" Tri. Reſte per collum potiùs. Mox emam.
" Cup. Libelli belli. *Pellitior pellio, pellio, verſi-*
" *pellis pellio, De modo vertendi pellem, per ipſum* Pel-
" lionem.
" Tri. Ne tu nomines, obſecro, *Pellionem*, ne, ſi-
" cut *Plauti* olim, noſtram vitiet fabulam: peſſimus
" author *Pellio*; cor odio ſauciat.
" Cup. Nullus ſum.
" Tri. Pellem ejus utinam haberem infertam ſtra-
" mento.
" Cup. St. tace. Stramenta Sanctos faciunt.
" Vin' *Apologiam pro Garneto?* En lepidum ſtramen!
" Tri. *Cupes*, poſſe & nos ſanctos eſſe ſpes eſt.
" Cup. Quænam, *Trico?*
" Tri. Quòd ſumus ſceleſtiſſimi.
" Cup. Libelli belli. Sti. *Garneti*, Sti. *Jacobi Cle-*
" *mentis*, Sti. *Raviliaci canonizatio ex Bibliothecâ Va-*
" *ticanâ: Schioppius* veſpillo, *Schioppius.*
" Tri. Hercules, tuam fidem!
" Cup. Paraſitus *Schioppius de arte paraſitandi*; li-
" ber manuſcriptus.
" Tri. Videam. Phi, ut ſcripta olent hominis
" commictilis! ſcribit lotio?
" Cup. Quis emit? quis? perii.
" Tri. O jam ſatis eſt, legiſti omnia venena.
" Cup In malam crucem omnes libros perditiſſimos!
" Quid feci ego? quidve ſum locutus?
" Cur me tot malis perderent libellis?
" Tri. Caveas dehinc ab iſtiuſmodi. O putidos
" ſcriptores, incendiarios, mundi-turbonidas, plebi-
" piſtillos, Nobili-perdonidas, Regicidas, Papæ-palpo-
" nidas!
" Cup. Immò apage omnes; ſunt Annales Voluſi:
" *mais quoy vanno via manniconia.* Habeo tamen ali-
" quos quantivis pretii. *Prologus Caballinus, ſive Meta-*
" *morphoſis Meſſe Davy de Dromedariis:* Item ejuſdem
" *Milleloquium ad cœnam: Haſtiludium Meſſe Davy*
" *cum Archy de Archivis: Ejuſdem Peregrinationes Syn-*
" *Coriaticæ.*

" Tri.

« Tri. Et liber, & ille,
« *Ibit ab excuſſo miſſus ad aſtra ſago.*

Cup. Meos etiam eccillos libros? *Cupes de Arte bibendi*, auctus, recognitus, & ab infinitis mendis repurgatus, cum adjectione & commentario, *Cupes de Cupediis.*

Tri. Tune pauper amas cupedias?

Cup. Odi iſtos parafitos bubulos: mihi cùm eſt pecunia, nihil niſi electilia & ſcitamenta edo.

Tri. *Cupes, Cupes,* ne cupias mullum, cùm ſit tibi gobio tantùm in loculis.

Cup. Diſcupiam tamen.

Tri. Quid ita? Num es Cupedinarius?

Cup. Olim fui: ſum enim mille-artifex. *Pariſiis* eram adoleſcens hiſtrio.

Tri. Beaſti: nam plures perſonæ tibi ſunt agendæ hodie.

Cup. *Venetiis* ſerviebam piſtori dulciario. Hîc placentas, ſcriblitas, cruſtula, & omnia ſcitula faciebamus pemmata.

Tri. Probus tum ſublingio.

Cup. *Toloſæ*, quod volebam maximè, ſervus cænopolæ fio: pitiſſabam modicè, tantùm tres congios indies. Ita herus decoxit. Poſt ego aufugi in *Hollandiam*: illîc circumgeſtabam pulchrè tunicatam ſimiam. *Romæ* dux eram cæco.

Tri. Ergo ille præſtitit tibi cæcam obedientiam.

Cup. *Romæ*? quidni? Illic qui maximè obediens, cæcus maximè.

Tri. Quid in *Anglia*?

Cup. *O la bonne biere d'Angleterre.* Ibi ruri primulùm caſtrabam ſues: Poſt *Londini* in *Cauſidicorum* hoſpitiis ſub-promus eram.

Tri. Nunquamne in *Hiſpania*?

Cup. Minimè verò.

Tri. Quid ita?

Cup. Tres uvas paſſas cœnare nequeo, *Trico.*

Tri. Bene eſt. At meminiſti quod tibi dudum dixerim?

Cup.

Cup. Probè ; me facturum ſpondeo ; Mutatis nempe ornamentis, ut *Torcol* quendam ſimulem.

" Tri. At torto collo.

" Cup. Mimum vide."

Tri. Placet.

Cup. Dein ut *Cauſidici* mentiar ſervum.

Tri. Quin ſi ipſus advenerit *Ignoramus*, memento cornu.

Cup. Memini : ha, he ! Illorum me nemo novit.

Tri. Atqui ornatus eris ignorabilis magis. Verùm uxorem inſtruas etiam, *Roſabellam* quî agat ſuppoſititiam. Scio verſuta eſt.

Cup. Vel maximè. Allicere autem ut poſſim, vereor ; moroſa adeò, jurgat ſemper, etiam, *Trico*, me verberat.

Tri. Num Furia ?

Cup. Imò *Trico*. Una omnes Furiæ.

Tri. Tales ſi mihi tres uxores forent, duas *Cacodæmoni* darem eâ lege.———

Cup. Quânam, *Trico ?*

Tri. Ut abriperet tertiam.

Cup. Habeat.

Tri. Quin ego & tibi & illi dedero quod allexerit ambos. Octo ecce aureos.

Cup. Da mihi, & ducam *Danaen.*

Tri. Oro te, *Cupes*, per lactes tuas———

Cup. Religioſè orâſti.

Tri. Hoc ut cures.

Cup. Curabitur.

Tri. Eo nunc, quò tibi & uxori ornamenta feram. Hîc vide tu ſis uſque in inſidiis : ex re natâ, ſi ſit opus, machinare ſubito.

Cup. Fiet : at hîc apud me cœnabimus unà ; ſumam hodie hoc.

Tri. Benignè ais, bene tibi ſit.

Cup. Vale. Evocabo jam uxorem, ut expugnem auro, nam abſque hoc foret, nihil agerem. Jurgabit, ſcio, ut ſolet : ita ſemper murmurat, quaſi murem mandens, felis. *Polla ! Polla* uxor ! Heus *Polla, Polla !*

ACTUS

ACTUS II. SCENA 4.

ARGUMENTUM. *Vociferatur primò* Polla ; *dato auro adblanditur, & modò* Cupes *ſcorta in ædes non adducat interim, promittit ſe alio ornatu aliam feminam ſimulare velle, ut alicui etiam, cui nomen* Pecus *eſt, tradatur.*

POLLA, CUPES.

POL. POlla, *Polla?* Quid vociferare adeò? numnam ebrius es?

CUP. Eſſem utinam, mea *Polla:* vini guttulam non bibi hodie.

POL. Quid hic, *Gurges*, otioſus reſtitas? ecquid librorum vendidiſti hodie? ecquid lucelli patet *Ganeo?*

CUP. Nihil prorſus.

POL. Nihil prorſus? Ego te——

CUP. In malam crucem ſcriptores iſtiuſmodi; ita libri ſunt nequiſſimi.

POL. Imò tu nequiſſimus, qui nunc libros, nunc veſtes meas oppignoras Oenopolis.

CUP. Equidem ſic ſoleo: quin, mea *Phillis*, ea propter pœnas dedi tibi.

POL. Et dabis, etiam dabis. Domi ego eſuriens penſum facio, cùm tu ridibundus in vinariis madefacis pantices, vini-bibule. Quod ſi poſthac in œnopolium pedem——

CUP. Non pedem in œnopolium?

POL. Dixi.

CUP. Sine morâ age, occidito. Quin porrige frontem, mea *Tulliola* Quid vini bibis, meum corculum? Dic mihi, anaticula.

POL. Aufer blanditias. Niſi mihi redimantur veſtes meæ——

CUP. Mi ocelle auree, redimentur. En, vide.

POL. Unde id auri nactus es, mi vir?

CUP. Jam, mi vir. Aurum, quid potes! vin' tibi dimidium?

POL. Cupio, anime mi.

CUP. Anime mi. O diſſimulatricem! Uxor, dabitur tibi, ſi paululum quid feceris.

POL.

Pol. Quid eſt?

Cup. Nihil, niſi parumper te des utendam amico foras.

Pol. O flagitium hominis! etiam te ſciente uxorem dare uſurariam?

Cup. Non rectè intelligis.

Pol. Quid ſi nunc faciam ex *Cupe* ſis *Corne-lius*?

Cup. Fecero ego ex *Polla* ſis tu *Corne-lia*.

Pol. Reſponde: quid ais? Utrum eſſe malis *Publius Corne-lius*, an *Corne-lius Tacitus*?

Cup. O, *Cornelius Tacitus*. Sed rogaverit nemo te tam deformem ſtuprum; ne dubites. Ha he!

Pol. Deformem? irrides, aquariole?

Cup. Pulchra uxor, perverſe rem intelligis.

Pol. Quid eſt igitur?

Cup. Potin' ornatu alio aliam ſimulare feminam?

Pol. Poſſum.

Cup. Atque, ut tradere alicui, qui *Pecus* eſt vel maximè, pudorem haud extorſerit, ne metuas.

Pol. Quemquamne ego hominem ut metuam, quæ tot viros toties verberaverim?

Cup. Me, ſcio, ſæpius.

Pol. Mihi des aurum; effectum reddam optimè, mi *Cupes*.

Cup. En duros aureos: poſtquam effeceris, alteros tantos dedero.

Pol. Convenit. Abſente me, modò ne ſcortum, quod ſoles, in ædes adducas interim.

Cup. Ah ſuſpicax! totas noctes tecum dormio.

Pol. Dormis equidem: mallem vigiles Sin ego tua quæ accubas ſcorta deprendero aliquando, per mare, cœlum, terras, inferos———

Cup. Ne dejera.

Pol. Capillis illas in viis protrahens ita lamberabo, ne tollant pedes poſtea.

Cup. Nunquam invenies.

Pol. Ea lege opera tibi dabitur.

Cup. Eamus intrò, mea *Phillis*; ubi te monebo magis.

ACTUS

ACTUS II. SCENA 5.

ARGUMENTUM. Antonius & Trico *à veſtiario ornamenta ſumunt mutua, & pro pignore annulum illi ſubæratum cum gemmâ fictitiâ obtrudunt. Seſe ornatum it* Cupes.

ANTONIUS, TRICO, PYROPUS, CUPES.

ANT. TEchna quam dixti placet.

TRI. Statim aderit *Pyropus* veſtiarius.

ANT. At quid pro ornamentis pignoris illi dabitur?

TRI. Bene mones.

ANT. Pecuniam meam omnem tibi dedi.

TRI. Num quid tibi gemmæ, aut annuli?

ANT. Nihil.

TRI. Quin habet *Trico* annulum, here.

ANT. Subæratum fortaſſis.

TRI. Sed optimè deauratum tamen, cui lepidus inſertus eſt *Carbunculus*.

ANT. Adulterinus?

TRI. Scilicet vitrum fuco tinctum; at tam affabre, ut cuivis imponat facilè.

ANT. Cedò, *Trico*.

TRI. Hunc indas digito; maximi præ te feras facere: forſitan accipiet: St. tace, ipſus adeſt. Salve, *Pyrope*.

PYR. Tu quoque. Hem puer, oſtende ornamenta *à Monſieur*.

ANT. Citò, nam mihi negotium eſt.

PYR. Heus, ocyùs, ocyùs. Da mihi, iners. Ecce, nemo eſt in totâ *Burdigalâ*, qui tibi vel plura vel meliora præbeat. En, vide.

TRI. Hoc te ornatu, here, orna itinerario.

PYR. En artificium!

TRI. *Cupi* dabuntur hæc, *Pollæ* illa; quin & iſta volumus.

PYR.

PYR. Attuli quæ te velle dixti omnia.

ANT. Age, age ocyùs, mercedem indica.

TRI. Nempe ut hæc loces in hodiernum diem.

PYR. Vin' dicam ſemel *ſanè* ?

ANT. Quid, malum, morare ?

PYR. Semel ut dicam, vin' dicam ſemel?

ANT. Enecas.

PYR. Revera, profectò, duos aureos uno verbo dederis.

ANT. Duos ?

PYR. Nummus abeſſe non poteſt *ſanè*.

TRI. Probè dicit, here.

PYR. Imò *ſanè*.

TRI. Jube dari *ſanè*.

ANT. Dabo.

PYR. Octoginta aureis tanti æſtimo hæc.

ANT. Bene dicit *ſanè*.

PYR. Pignus mihi tantidem oportet dari.

TRI. Nihil opus eſt *ſanè* ; quippe qui ſit ex primoribus urbis.

ANT. Quid dubitas ?

PYR. Nihil: Verùm artis noſtræ leges pignus poſtulant quidem.

ANT. Annulum habeo nimii pretii.

TRI. Illúmne dicis carbunculum?

ANT. Ipſum.

TRI. Pluris nimium eſt trecentis aureis.

PYR. Iſtud in pignus dato.

ANT. Tanti pretii ſalvum quis mihi præſtiterit poſtea ?

PYR. Habeo hìc officinam *ſanè*.

TRI. Habet *ſanè*.

ANT. Tu mihi non credis Nobili : quid ego tibi?

PYR. Quid dicam, neſcio: redde mea mihi.

TRI. Here, hunc ei credas ; vir probus eſt *ſanè*, jamdiu eſt cùm noverim.

PYR. Tu me nôſti *ſanè*.

TRI. Novi *ſanè*.

ANT. Tuâ fide dedero.

PYR. Ut ſcintillat *ſanè!*

TRI. Scintillat *ſanè*, " *flammâſque imitante Pyropo*, " ſanè."

PYR. Vale.

TRI. At puer tuus hæc ferat in angiportum proximum.

PYR. Quonam?

TRI. Ad anchoram.

PYR. Fiet *ſanè.*

TRI. Vale *ſanè*, mi ſtupor.

ANT. Succedent ſpero reliqua. Quid ſi nunc *Ignoramus* venerit?

TRI. Aliquà hinc abſterrebimus. Tu modò vide perpetim prope excubes.

ANT. Evigilabo, *Trico.*

TRI. Ego item & *Cupes* hîc uſque inſidiabimur.'

ANT. At quid ſi in patrem incidam?

TRI. Eum etiam quà fallas mox præcipiam. Jam abi & orna te.

ANT. Abeo.

TRI. Quin ſi quid ſecus acciderit, æquo feras animo: ſuam námque habet Fortuna rationem.

ANT. Ne malè ominare: juverit, videbis: ſed recipe te ad me quamprimùm; nam ſine te cæcus ſine duce videor.

TRI. Jam ego ero apud te. Heus, *Cupes!* ſumite hæc, & ornate vos illico.

CUP. *Intus.* Cura aliud.

TRI. Sed quemnam video? *Muſæum*, ſummum amicum & familiarem meum? Daturum ipſe operam dixit mihi: ex illo, ut antehac, electabo aliquid.

ACTUS II. SCENA 6.

ARGUMENTUM. Musæus *de servitute suâ*, & Ignoramo *queritur, illúmque in ænigmate* Triconi *proponit*; *narrat etiam illi* Ignoramum *prope esse cum sexcentis aureis.* Trico Musæum *mittit, ut hæc* Antonio & Cupi *renunciet.*

MUSÆUS, TRICO.

MUS. CErvices utinam fregissent parentes mihi, potiùs quàm hero huic tam stulto dedissent *Ignoramo*. Ita quicquid vel dico, vel facio, inclamat semper foris, Quam inconcinnè geris te? scholasticos vide gestus: nec equitare, nec vel equum fræno induere, nec ruptum scis sarcire cingulum. Ubi jam sunt syllogismi quos crepas, asine *Academice?*

TRI. O *Musæe*, ut vales?

MUS. Rectè *Trico*, nisi malè mihi esset à malo hero. O si pro meritis accipias depexum bene!

TRI. Quid est?

MUS. Suo me obtundit stultiloquio.

TRI. Annon eloquens & accuratus is?

MUS. Sunt alii; nihil minùs ille; ita perversè omnia disserit. *Pileo pedes, caput calceis induit.*

TRI. Ridiculum caput!

MUS. *Trico*, narrabo tibi Ænigma; tu conjice.

TRI. Narra.

MUS *Quid illud est, quod jure vivit & injuriâ, quod magni pusillanimum, quod ambidexter & bifrons; quod multa dicit & nihil; quod joca serio, seria joco; quod Anglicè, Saxonicè, Gallicè, & Latinè loquitur, neque tamen Anglicè, neque Saxonicè, neque Gallicè, neque Latinè loquitur; quod leges scribit ne sient captiones; quod captiones scriptitat ne sient leges; quod finitum facit infinitum; verum non verum, non verum verum facit.*

TRI. *Quod verum non verum facit*, eſt ille *Belzebub Cydonius.*

MUS Eſt, & non eſt.

TRI. Quod linguâ ignotâ loqui amat, eſt homo *Pontificius.*

MUS. Simile quid, non illud tamen.

TRI. O lapidem me ! jam habeo.

MUS. Quid jam ?

TRI. Herus tuus *Ignoramus* eſt.

MUS. *Oedipus* es.

TRI. Huic monſtro quis genitor ?

MUS. Pater *Francus Soloicophanes*, Mater *Barbara Latina.*

TRI. Ubi gentium natus ?

MUS. In magnâ *Puritaniâ.*

TRI. Quâ urbe ?

MUS. Sive *Aureliâ*, ſive *Argentinâ.*

TRI. Quo cibo victitat ?

MUS. *Communi Jure.*

TRI. Non doctus ſcit ſeptem liberales artes ?

MUS. Septem ? literas novit omnes.

TRI. Dii boni ! omnes ?

MUS. Si quidem viginti quatuor ſunt omnes.

TRI. Homo perpaucorum hominum.

MUS. Certè pauci ſunt iſtiuſmodi : attamen quilibet ordo ſtultos & prudentes, bonos & malos habet ; *neque in bonâ ſegete nulla eſt ſpica nequam, neque in malâ non aliquid bonum.* Paucorum igitur gratiâ, & totos ordines, & multorum ſtudia inceſſere (quod non nemo facit) ſtultum ego & inhumanum ſemper eſſe cenſui. Poſſem, ſi opus, infinitos celebrare ordinis hujus viros, ingenio, pietate, doctrinâ præſtantes, adeò vix ut invenias pares ; qui Jus patrium " (quo nihil " ſanctius, nihil æquius)" & explicârunt doctè, & ſincerè dicunt : hos, ut æquum eſt, meritò ſuſpicimus : nam & à nobis & pro nobis ſunt. Scientiis, niſi *Ignoramus*, hoſtis nemo eſt. *Ignoramus* igitur illiúſque ſimiles, qui Eccleſiam & Academias peſſundatas cupiunt———

TRI.

TRI. Valeant.

MUS. Imò eant in morboniam.

TRI. Succenſebunt tibi.

MUS. Niſi *Ignoramus*, alius nemo. Quid autem ille ſentiat, non ſentiat, nihil facio.

" TRI. Vel talem autem in Scenam prodire nefas.

" MUS. Totus mundus exercet hiſtrionem."

TRI. Muſæe, jam philoſophatum ſatis. Dic jam, herus tuus *Ignoramus* quid agit ?

MUS. Ipſus jam ad *Torcol* veniet illico : pecuniam numeravit modo.

TRI. Perii.

MUS. Quin ea propter veni ut certiorem facerem.

TRI. Malum, quid non citiùs ? Abi quantùm potes ad *Cupem :* jube meminerit cornu.

MUS. Quid eſt ?

TRI. Abi tu ; novit is ; atque uti continuò renuntiet ad *Antonium.* Stent in inſidiis ambo.

MUS. Propero. Næ malum huic dari ſummoperè cupio.

TRI. Niſi ille ſtatim huc, occiſa eſt hæc res. Væ mihi ! adeſt.

ACTUS II. SCENA 7.

ARGUMENTUM. *Attulit* Ignoramus *ſexcentas Coronas, quas pro* Roſabellâ *pepigit.* Trico, *ut moras trahat, donec illi ornari poterint, cauſam agendam proponit ſatis ridiculam : quam cùm ille diutiùs tractâſſet, ut patrono ſuo parem referret gratiam, narrat illi* Trico *quid contra illum meditatur* Antonius, *juráſſe nimirum illum, ſe caſtrare velle rivalem ſuum* Ignoramum, *ſi prehenderit.*

IGNORAMUS *cum nummis.* TRICO.

IGN. HIC eſt *legem pone :* hîc ſunt ſexcentæ coronæ, quas cum *Torcol* indentavi modò pro meo charo corde *Roſabellâ.*

TRI. Attulit. Diſperii.

IGN. Si vivo, *Roſabella*, mea ſtella, danſabo veteres menſuras tecum.

TRI. Iſti bene vigilant!

IGN. Hæc eſt **Indentura** & **obligatto** de *Rodrigo Torcol*; ibo nunc ad eum in **propria perſona**.

TRI. Hui, ut morantur! Detinendus ille eſt mihi nugis interim. Salve, Domine.

IGN. *Sirrah*, quis es tu? hah!

TRI. Rem totam contrivi litibus, pauper ſum.

IGN. Oh, oh, **in forma pauperis**; abi via, abi via.

TRI. Tuum expeto conſilium, Domine.

IGN. Conſilium? Oh, *legem pone*.

TRI. Danda eſt offa *Cerbero*: quid agam? nummos hîc aliquot ſubæratos habeo; eos ei obtrudere certum eſt.—Domine, pauper ſum.

IGN. Pauper nihil dicit.

TRI. Tamen, quia homo in cauſis optimè verſatus es, audi quæſo cauſam meam; & hoc, quod ſupereſt, habe.

IGN. Oh, bene eſt. **Num junriſtis iſſue?**

TRI. **Iſſue?** Quid, malum, nunc dicam? — Imò Domine, **Iſſue, Iſſue.**

IGN. **Declara.**

TRI. Pater meus *Grunnio*, filius Verris, *Coglionem* habuit avum.

IGN. *Quondam* avum.

TRI. Rectè dicis, *quondam avum*: Sed *quondam* avunculus ſororis amitæ meæ *quondam*, qui erat conſobrinus aviæ patris mei *quondam*.

IGN. Bene dictum *quondam*, *Allons*.

TRI. Legavit mihi nigrum equum; verum eſt, erat illi curta ſupellex; nam quid diſſimulem? caudam non habuit. Sed quid tum? num ille ergo urticam ſupponeret ei?

IGN. **In taile ſpeciale?** Per fidem, jure non potuit.

TRI. Fecit tamen: Nam calcitrabat, altum vibrans pedes.

IGN. Cave hoc.

TRI. Et occidit damas & phaſianos.

IGN. O damage faiſant: erit hic demurra.

TRI. Et ſanè mentiebatur Calendarium: nam grandinabat memini.

IGN. Bona circumſtantia, & pro te facit.

TRI. O tardos! nec dum? — Quin non ſolùm ei urticam ſubdidit, ſed os ei totum pipere replevit.

IGN. Replevin in iſto caſu non valet.

TRI. Sic opinabar: at ille cum candidi equi feciſſet copiam.

IGN. Oh! copicias etiam? Eſt in tertio Richardi Primi, poteſt Copicias toppare, loppare, & abſcariare.

TRI. Non ſinebat tamen; perdidi illo anno: bene eſt, tu quid ſentis jam? — Teſtudines! peribimus.

IGN. Annon ille blacke cheval erat tuus Chattel perſonal?

TRI. Chattel? erat ſane ille Chattel, ſed vereor de pipere.

IGN. Revera ibi eſt punctum: nam hic eſt Caſus tuus, Si John a Nokes infeoffat John a Stiles de Black-Acre, & John a Stiles capit Black-acre et White-acre, en tr cas tout eſt void; tout, tout.

TRI. Num dormiunt iſti? — At ille piper inſufflans ſaltare fecit etiam, & piper pedere.

IGN. Cum ſufflo, ſalto & petto, eſt bona tenura; ne dubites.

TRI. Sed timeo adhuc de pipere.

IGN. Ne dubites. Habe Subpena pro eo tantùm, & niſi reddat tibi Blacke-cheval et White-cheval, cum roſtis et pinguibus Damagiis, dic quod *Ignoramus* non habet lex.

TRI. Habeo gratias.

IGN. Vale, nam habeo rem facere.

TRI. At Domine, pro benignitate tuâ tibi etiam dedero conſilium, quod ex re tuâ erit: Si tu es *Ignoramus*, fugias hinc quantùm potes.

IGN. Hah! fugiam? quare?

TRI. Amas *Roſabellam* hîc in proximo.

IGN. Quid tum?

TRI. Illam etiam *Antonius* quidam deperit; qui, me audiente, caſtrare *Ignoramum* velle ſe, ſi deprehenderit, juravit ſeriò.

IGN. Eſt in joco.

TRI. Joco? Fuge, inquam, & cave tibi; nam multos ſecuit ille graſſator perditiſſimus.

IGN. Poſuiſti me in uno corporali timore; & quia ſum in loco peregrino, dubito plus: En vide, Fabula eſt in lupus.

TRI. Tandem venit.

ACTUS II. SCENA 8.

ARGUMENTUM. *Intrat* Antonius *minis plenus.* Cupes *intrò cornu inflat quaſi Caſtrator: ſeſe abſcondit* Ignoramus: *quem inventum parum abfuit quin caſtrarent; at, cùm jurâſſet ſeſe ipſum pro* Roſabellâ *non iturum, dimiſerunt. Jam* Antonius *ad pictorem abit, ut pictor illi in malâ appingat nævulum, quem pater intuens credat illum non* Antonium, *ſed* Antoninum *Londino huc Burdigalam nuper profectum.*

ANTONIUS, CUPES, IGNORAMUS, TRICO.

ANT. UBI mœchus Ille vetulus, qui ſponſam meam? niſi ego illum quaſi hircum caſtravero——

TRI. Audin?

IGN. Solet facere ut dicit?

TRI. Solet equidem.

IGN. Eſt non compos mentis: habebo breve.

ANT. Conduxi qui caſtraret, ſtatim aderit.

IGN. Sum in uno magno timore, Cliens.

CUP. Trin——Tran. } *Cupes intrò cornu*

TRI. Audio jam. } *ſonat ut Ca-*

CUP. Trin——Tran. } *ſtrator.*

IGN.

IGN. Tremblo, Cliens; quid faciam?
ANT. Audio jam.
CUP. Trin——Tran——
TRI. Hîc te abſtrudas pone me, ne videant; citò, citò; tam tectè quàm potes; tectè.
CUP. Quid agimus? parata ſunt omnia, vide.
ANT. Heus tu, quendam vidiſti'n hîc *Cauſidicum?*
IGN. Dic me abiiſſe *Londinum.*
TRI. *Londinum* is abiit.
ANT. Modò fuiſſe hîc aiebant.
IGN. Tum eſt domi, dic.
TRI. Tum eſt domi.
ANT. Verùm haud ſic effugiet.
IGN. Cliens, i *ſidelingè*; ut ſi poſſim faciam **eſcapium.**
TRI. Tectè, tectè.
CUP. Vide, ut it; quid id eſt?
ANT. Hic latitat. Cur auſus hoc, *Cauſidice?*
IGN. Monſtra tuum **Teſtatum eſt latitare.**
ANT. At inteſtatus abieris. Eamus intrò huc.
CUP. Accedas ad Curiam.
IGN. **Jubeo vos cuſtodire pacem in nomine Regis.**
ANT. Fruſtra baubaris.
TRI. Patronus meus eſt, obſecro vos.
ANT. Nequidquam oras.
IGN. Quid oro non vultis inſpicere Almanackum?
ANT. Quid ita?
IGN. Per fidem, invenietis ſignum in *Scorpione.*
TRI. Hercle rem plenam pericli.
IGN. Quid ſi moriar intra annum & diem? cavete quid facitis.
ANT. Nihil agis.
IGN. **Non audita querela** vultis me judicare?
CUP. Immò judicabere per pares tuos.
TRI. Obteſtor vos.
ANT. At redierit huc illico, ſi ſalvum amiſerimus.
IGN. **Balliato me,** Cliens, quæſo **Balliato.**
TRI. Meo periculo non faciet.

IGN. Per Deos, si unquam posthac, tollite *Hispanicos companiones.*

TRI. Quin tu fugis jam?

CUP. Sequere, sequere; quò fugit?

IGN. Sum salvus, & sanus nunc; titillabo vos; monstrabo triccum de lege. Quoniam juravi, non ibo ipse, sed mittam Clericum meum *Dulman* pro *Rosabellâ.*

CUP. Fugit, ha, ha, he!

TRI. Ha, ha, he!

ANT. Ha, ha, he!

TRI. Ah, vos probè vigilâstis modò.

CUP. Quin præstò aderam: prope hic auscultavi lepidos sermones vestros; næ risu dirupi fere. Servum jam meticulosus miserit.

TRI. Abscede tu itaque, & orna te cum uxore simul, uti illa *Rosabella*, tu *Torcol* sitis subdititii.

CUP. Eo: rem factam habes.

TRI. Eamus, here. Fallaciæ reliquum per vias narrabo tibi. Eundum est jam mihi ad pictorem; eum ad te adduxero.

ANT. Quid cum eo?

TRI. In malâ is tibi appinget nævulum. Eamus. Præcipiam quid nunc facturus, si patri fortè obviàm accesseris.

Exeunt.

ACTUS

ACTUS III. SCENA I.

ARGUMENTUM. Antonius *dum appingat nævulum, procedit* Trico *in insidiis : venit* Dulman *cum Indenturâ & Coronis, ut ferat* Rosabellam ; Triconem *de Portugallo rogat* ; *respondet* Trico, Torcol *esse distorto collo herum suum* ; *ostenditque illi carmina quæ* Rosabellæ *inscripsit* Ignoramus.

TRICO, DULMAN, CUPES, *intus.*

TRI: ANtonium discipulum condocefeci probè. Pictor ei jam appingit nævulum.

DUL. Video nullum corpus, sed sum in magno timore, per Missam ; nam sunt insani pilei, vocati *Madcaps*, hîc in *Burdeaux*.

TRI. At quænam illæc avis ?

DUL. Magister meus *Ignoramus* jurabat, quòd volebant facere eum *Geldingum*.

TRI. Peregrinus est.

DUL. Bella riota, nonne ? tollere Instrumenta nostra ?

TRI. Scripta in manu tenet.

DUL. Ergo magister meus dedit mihi unam literam Artoznati, ad capiendam festinam de quâdam *Rosabellâ*, quam ego nunquam vidi.

TRI. Certè *Ignorami* servus est. *Cupes ! Cupes !* num in promptu ?

CUP. Admodum.

TRI. Servus *Ignorami* præstò est.

CUP. Tace.

DUL. Video unum ibi, demandabo si novit ejus messuagium ad quem eo : meus Magister dixit, eum esse

Portugallum, & curvo collo; nam ego non novi aliter. Hoh, honeſte vir.

TRI. Quid quæris, amice mi?

DUL. Eſt homo boni geſtûs. — Quæro unum cujus nomen non ſcio, num ſcis tu?

TRI. Stipes eſt vicinus.—Quâ facie eſt, quæſo?

DUL. *Portugallus.*

TRI. Diſtorto collo ſcilicet.

DUL. Sic aiunt.

TRI. Mirum nî quæris herum meum.

DUL. Fieri poteſt ita.

TRI. Meminiſti'n primam nominis literam?

DUL. Puto facio.

TRI. Num incipit à B?

DUL. B?——Non.

" TRI. An G?

" DUL. G?——Non.

" TRI. R?"

DUL. *R*?——Non, Non.

TRI. T?

DUL. Ha, mane—— imò T. T.

TRI. *Torcol?*

DUL. *Torcol*, *Torcol*: peſtis capiat. Habeo nomen ejus in nigro & albo hîc. An tu es ejus ſerviens?

TRI. *Si Signior.*

DUL. In bono tempo: quæ eſt tua nominatio?

TRI. Quid nunc dicam?—— *Mendoza.*

DUL. *Mendoza*, in bono tempo.

TRI. Quid eſt tibi nomen itidem?

DUL. *Dulman*, *Ignorami* ſenior Clericus.

TRI. *Dulman Ignorami?* in bono tempo. Aureos etiam attuliſti, *Dulman?*

DUL. Sexcentas coronas hîc, & Indenturam, *Mendoza.*

TRI. In bono tempo. At ſci'n cujus ſit hæc ſcriptio?

DUL. Eſt manus mei Magiſtri.

TRI. Rectè, Carmina hæc inſcripſit huic noſtræ *Roſabellæ.*

DUL.

Dul. *Pimpillos, Purſos: ad ludos ibis & urſos.* Bellè, bellè, dicis verum; ſunt ejus revera, utinam ego poſſem facere talia. Sed quæſo jam clama magiſtrum tuum huc, ad dandam mihi liberaturam *Roſabellæ.*

Tri. Mox aderit.

Dul. Eſt hic honeſtus ſodalis, warrantizabo. Utinam veniret *Roſabella.* Video eſſe in Foreſta nunc: ita timeo taram de Vorpegelt.

ACTUS III. SCENA 2.

Argumentum. *Jam* Cupes *prodit diſtorto collo,* Torcol *ſeſe ſimulans, aliquaſque Portugalli ſermonis reliquias garrit, quò magis ipſus videatur. Hi* Dulman *fallunt, Indenturam, Coronas, & ſignum, quo* Torcol *ſciat eſſe* Ignorami *ſervum, expiſcantur.*

Cupes, Trico, Dulman.

Cup. *LOS diablos te gannan picaro.* Hem, ergo hoc tibi, verbero.

Dul. Hic eſt *Portugallus* cum curvo collo, ſcio: ſed doleo quòd eſt iracundus cum eo.

Cup. Annon Domini meî honorificentiſſimi amicum (ſalve Senior) in ædes huc adductum oportuit, furcifer? ſaltem ut vini aliquid guſtaret more *Anglico?*

Dul. Gratias.

Tri. Noſtri haud ita faciunt.

Cup. *Trukan Villaco,* etiam mutis? Ubi *Diego?* ubi *Alonzo?* ubi *Piedro?* ubi *Guzman?*

Tri. Neſcio, here.

Cup. Neſcis; here? ego de te ſic puto.

Dul. Magiſter *Torcol,* noli quæſo chafare propter me: eſt bonus ſerviens certè.

Cup. Scilicet; at Senior, attuliſti Senior?

Dul. *Ouy, Ouy,* Magiſter meus miſit tibi ſexcentas coronas hîc.

Cup.

Cup. Tantum eſſe oportet. Heus furcifer, cui dico; *Mendoza!*

Tri. Here.

Cup. Numera.

Dul. Hîc etiam eſt tua **Jnventura**, vide manum tuam & ſigillum.

Cup. ——*Rodrigo Torcol:* ita eſt ut dicis.

Dul. Nunc delibera *Roſabellam* mihi ad magiſtri mei uſum.

Cup. Mane paululùm. Indica mihi primùm quid ſecreti id ſigni eſt, quod inter me & herum convenerat tuum.

Dul. Dicis bene Ne ſit **Breve erroris**, injunctum eſt mihi vellere te per naſum.

Cup. Per naſum, Senior?

Dul. **Veniat naſus in Curiam naſalem & faciat homagium naſatibum.** Veni, ha, he; herus meus eſt tam jocundus vir. Veni inquam, ha, he; hic eſt per fidem.

Cup. Novi ita eſſe: at ſciens tentavi, an id tu ſcires; id ſigni eſt mehercule.

Dul. Imo hercle.

Tri. Numeravi probè: verùm hunc ſpecta modò.

Dul. Eſt currens, mihi crede.

Cup. Nihil moror. Quod tibi nomen, amice?

Dul. *Dulman*, ad tuum ſervitium.

Cup. Cape hoc; ſis igitur *Dulman*; cape inquam. —Age, *Roſabellam* huc tu adducito, atque vinum generoſum huc afferto; & ſaccharum etiam. Audi'n?

Tri. Quid?

Cup. Saccharum etiam, ſcelus, more *Anglico:* Senior, ſaccharum.

Dul. Profectò non eſt neceſſe: eſt poſtremum quod feci.

Cup. Quid jam——quid——amice *Dulman*, at bibes ſaccharum, Senior.

Dul. Eſt valde curteſius homo.

Cup. Meis verbis herum ora quæſo, ut *Roſabellam* bene & amanter curet; nam ego illam pro filiâ educavi

cavi mihi. Cor uritur nunc, cum ejus abitum cogito, verùm illam in deliciis habebit, ſcio, ſcio.

Dul. Sis certus de eo, habebit courteſie d'Angleterre. Scio, dabit bonam Juncturam, nam ego ſcripſi. Sed quæſo delibera mihi Counterpanam Indenturae Magiſtri mei.

Cup. Sanè reliqui apud Notarium, ſed ipſe mox attulero.

Dul. Da mihi acquittantiam tum.

Cup. Heus vinum & ſaccharum, furcifer. Ubi es?

Dul. Veni præſenter poſt me, quæſo.

Cup. Fiet.

ACTUS III. SCENA 3.

Argumentum. Polla *flens introducitur, & perſonata, quæ huic* Dulman *pro* Roſabellâ *traditur; qui ipſe vino & ſaccharo plenus.*

Trico, Polla, Cupes, Dulman.

Tri INtellexti'n, *Polla?*

Pol. Poti'n ut taceas?

Tri. Atque ut affleas vide.

Pol. Deûm fidem, ſi me irritaſſis——

Tri. Pax: taceo.

Cup. Eccum! adeſt.

Dul. Delibera eam mihi.

Cup. *Roſabella*, cognata mea, filia potiùs, huic te nunc dedo, quò is ad virum te deducat tuum. Jamne à me abitura, animula mea? proh dolor! At tu ne fleas, obſecro.

Pol. Patrue mi, mi Pater potiùs, quanquam illi nubam, ubi bene mihi erit—— attamen abs te abſcedere——

Cup. Lacrymas excuſſit mihi.

Tri. Quis temperet à lacrymis, *Dulman?*

Dul. Non ego equidem.

Tri

TRI. Haud ego certè, *Dulman:* heram nactus es perquam ſuavis indolis.

DUL. Certè videtur tenera & amans pecia, quanquam maskata eſt.

TRI. Perſonalis mos eſt virginibus hîc in viis.

DUL Bonus mos.

CUP. At hanc tam bene nuptam dari, eſt quod lætemur magis.

DUL. Dicis verum per Miſſam.

CUP. Simus igitur hilares.

DUL. Dicis valde bene.

CUP. Rideamus.

DUL. Si vis.

CUP. Bibamus.

DUL. Si vis.

CUP. Vinum.

DUL. Si vis.

CUP. Cum ſaccharo, Senior *Dulman.*

DUL. Si vis : ſum ad omnia quare.

CUP. Præbe tu. Ehem bene te, Senior *Dulman.*

DUL. Gratias.

CUP. Hem inde ſaccharum, ſaccharum more *Anglico*, Senior, inde ſaccharum, ut dulce bibat dulcis *Senior mio.* Adhuc ſaccharum, furcifer.

DUL. Sic, ſic. Ad te, magiſter, contra es diſpoſitus.

CUP. Gratias : Pitiſſas, bibe meliuſculè : da ſaccharum, ſcelus.

DUL. Certè bene feci jam, capiam congé de te.

CUP. Senior vale : vale cognata, fac boni frugi ſies.

POL. Vale, vale.

DUL. *Adieu*, Magiſter *Mendoza.*

TRI. At, Senior *Dulman*, cape hoc ſaccharum etiam, cape inquam.

DUL. Gratias : bibam ſalutem tuam in *Angliâ* pro hoc.

TRI. Vale.

" DUL. Vale ; quàm curteſii ! "

ACTUS

ACTUS III. SCENA 4.

ARGUMENTUM. *Hâc in ſcenâ abit* Cupes, *ut nova ornamenta induat, quibus ſe* Dulman *eſſe ſimulet*; *& miſcellanea loquitur, quæ didicit cùm ſubpromus eſſet Angliæ in Cauſidicorum hoſpitiis.*

CUPES, TRICO.

CUP. VAle, caudex.

TRI. Vale ſaccharum, ſaccharum.

" CUP. Neſcit quem cyathum bibit: *Anglorum* in " bello bene geſta gula ſæpe perdidit.

" TRI. Adhuc ſaccharum, ſaccharum, mi furcifer, " ut dulcis eſt! ſine te oſculer, mi verbero."

CUP. Sat eſt; mittamus jocos, ibo nunc, atque aliud ornamentum capiam. *Dulman* eſſe aſſimulabo me.

TRI. O ſaccharum *Dulman!* nôſti ſignum?

CUP. Niſi naſum illi probè vellicem———

TRI. Aurum ferto hoc, & ſyngrapham etiam.

CUP. Indenturam, *Trico*; ex quo *Londini* ſubpromus eram, verba iſtiuſmodi multa memini, loquar miſcellanea.

TRI. *Dulman* illum Leno bene non novit, ſcio.

CUP. Me multò minùs.

TRI. Quin deprehenſus ſcis mentiri?

CUP. Ita didici ex *Jeſuitarum* libris, " ut uni ſoli " cedam *Belzebub* Cydonio."

TRI. Mi *Proteu*, ceſſamus nimis. Ad *Torcol* ego hinc continuò confero me. Simulabo ei aliquam conditionem ferre quæ in rem ſuam ſiet; optima ubi erit occaſio, tu interveni———

CUP. Serviam *Scenæ*.

TRI. Ita illum nos fortiùs fallemus ambo.

CUP. Jam eo ornatum me.

TRI. Ego ad *Torcol*: domi ne non ſit vereor. Tic, Toc, Tick, Tock. *Pulſat fores.*

ACTUS

ACTUS III. SCENA 5.

ARGUMENTUM. Trico *cupit Lenoni* Torcol *quaſi palpum obtrudere, ſed nihil audit, ut qui jam* Triconem *novit ſatis; poſtremò illi quaſi iratus maledicit* Trico.

TORCOL, TRICO.

TOR. ARiolus ſum: hîc adeſſe te jam præſagibat animus mihi.

TRI. *Senior*, tuam licet *Surdam* amo perditè.—

TOR. Scilicet amas *Surdam*? Abi, abi, ipſe jam vigilo.

TRI. Attamen ego nunc veni in rem quòd eſſet tuam, tecum ut agerem, *Senior*.

TOR. *Senior*, fallere me tu haud potes, *Senior*.

TRI. Egon' ut id velim?

TOR. Prædixti hodie.

TRI. Joco dixi.

TOR. At ſeriò caveo; abi *Senior*, abi.

TRI. Tribus expediam, audi quæſo.

TOR. Nihil audio, præſertim de *Roſabellâ*.

TRI. Quid feci unquam ego mali tibi?

TOR. At quid boni, inquam? cum te video, damnum video.

TRI. Spero mox aderit,——quin mihi haud credis, *Senior*?

TOR. Minimè, *Senior*.

TRI. At luculentam fero conditionem tibi.

TOR. At ecquid auri, aut argenti?

TRI. Cuditur.

TOR. Vale.

TRI. Mane. Poſtquam *Antonius Roſabellam* datum iri *Ignoramo* ſciverat, ſui impos fere, nummos quæſivit undique; tandem ab amico mutuò ſumpſit plenam gemmarum atque auri ciſtulam.

TOR.

TOR. Fabulæ.

TRI. Illam is oppignorabit tibi.

TOR. Putas neſcire me quid jam veneris, *Trico?*

TRI. Falliere te, cenſen'?

TOR. O *Trico*, tu, qui aurum & gemmas habes, nummos non habes.

Quantum quiſque ſuâ nummorum ſervat in arcâ,
Tantum habet & fidei.

TRI. Ego vero ut te fallerem, *Senior?*

TOR. *Si Senior:* at ſi poſſis.

TRI. Quin ſex aut ſeptem primarii viri ſatiſdederint tibi?

TOR. Lites metuo. Fruſtra ſunt tricæ tuæ, *Trico.* Nam *Roſabella*, ne neſcias, jam datur *Ignoramo.*

TRI. O hominum homo! jam dicam enim——

TOR. Jam.

TRI. Sceleſtiſſime, vitiorum omnium colluvies.

TOR. Nihil agis, abi quæſo.

TRI. Quid tu quæſo?

TOR. Quæſo abi.

TRI. *Senior*——

" TOR. Fruſtra *Senior.*

" TRI. Incurvi-cervicum pecus."

TOR. Maledic jam.

TRI. Niſi ego aliquâ tibi——

TOR. Minare?

TRI. M. be M. be——

ACTUS

ACTUS III. SCENA 6.

ARGUMENTUM. Cupes *atramentarii habitu pro* Dulman *venit, quem* Torcol *ex ſermone & habitu* Ignorami *ſervum eſſe ſuſpicatur; hunc cupit quaſi abducere* Trico, *quò minùs Leno ſycophantiam ſuſpicetur: at ille, traditâ Indenturâ, numeratis Coronis, & oſtenſo ſigno, de quo convenerat inter* Torcol & Ignoramum (*nimirum ut Lenonem per naſum velleret*) *quamvis ſycophantam hunc eſſe à ſe conductum admonuiſſet* Trico, *introò admittitur, ut* Roſabellam *auferat*; Cupes *abit, ut obſervet* Ignoramum.

CUPES, TRICO, TORCOL.

CUP. SAtis lepidè ornatus es, mi *Dulman*, ut condecet atramentarium.
Quaſi oblitus mei, geſtabo in aure calamum etiam.
Eamus jam, mi *Dulmanule*.

TRI. *Surdámne* haud licet alloqui, *Senior?*

TOR. Ego ſum ſurdus, *Senior*. Sed quis illic homo eſt?

TRI. Peregrina facies.

TOR. Unde gentium, aut quis ſit, nequeo noſcere.

TRI. Qui ſit quid tuâ refert? Audin' obſecro?

CUP. Video bonam travaliantem obſervationem, ingroſſabo ſcripto.

TOR. Peregrinator eſt, opinor, obſervat neſcio quid.

TRI. Stultus videtur: ut hians circumſpectat! & etiam calamum in aure geſtat.

CUP. Sed ubi inveniam illum? utinam haberem Indentarium.

TOR. Ex ſermone & habitu hunc eſſe oportet *Ignorami* famulum. Syngrapham opinor habet.

TRI. Novi jam quis ſit.

TOR. Quis?

TRI.

TRI. Quidam *Anglus*, amici amicus mei: I intrò; illum jam ego adibo.

TOR. Subolet, *Trico*, jam: ego manſero.

CUP. Hîc circum dixit habere meſſuagium.

TOR. Certè ipſus eſt quem volo, optatò advenit.

TRI. *Ignorami* ſervus eſt: perii.

TOR. Præſenſit veterator.

TRI. Occidi.

TOR. En ut pallet!

TRI. Heus tu!

TOR Vide.

TRI. Heus tu!

TOR. Euge, heus tu!

TRI. Heus inquam.

TOR. Heus inquam ad me.

TRI. Quem quæris? me percontare, te certiorem faciam.

TOR. Eho, me percontare: ſine eum ad me accedere; te certiorem faciam.

CUP. Quis veſtrûm certificabit me, ubi eſt meſſuagium cujuſdam *Portugalli*.

TOR. *Portugalli* dixti'n?

TRI. Certum te faciam ego. Non hîc, longè abhinc habitat *Portugallus*.

TOR. Heus tu mane dum, nequam hic eſt.

CUP. Cur me mockatis ita? qui mockat mockabitur.

TOR. *Trico*, verba mihi dare non potes, *Trico*: cernis hunc eſſe *Ignorami* ſervum, illum eò jam cupis abducere; video, video.

TRI. Diſperii.

TOR. Uritur.—Equidem me adfuiſſe gaudeo.

CUP. Eſtis floutatores: ego ibo viam:

TOR. Ehodum ad me; quem quæris?

TRI. Quæris? Abi tu: eum abſolvam illico.

CUP. Quæro *Portugallum* mercatorem.

TOR. Hem, me quærit.

TRI. Amice mi.

TOR. Blandè.

TRI. Sequere, adducam ad ædes, ſequere.

CUP.

Cup. Quid vult hic ſocius?

Tor. Ha, he, ſinam paululum.

Tri. Sequere inquam; per viam tibi vinum dedero, & ſaccharum, ſaccharum etiam.

Cup. Quid ſaccharum?

Tor. Ha, he, vinum & ſaccharum.

Cup. Ex Phyſiognomia video hic eſt Nebulo in grano.

Tor. Vel maximè.

Tri. In malam rem; tune is eras? ut vales? profectò vix te noveram.

Tor. Optimè.

Cup. Tu me noſti? an putas me eſſe **noverint univerſi?**

Tri. Annon tu me nôſti in *Angliâ?* ſpecta modò.

Cup. Specto nebulonem. ——Ego quæro quendam cum curvo collo, qualis tu es.

Tri. Immò qualis tu es, talem quærit; non te, ſed amicum meum qui diſtorto collo eſt itidem, qualis ipſe es.

Tor. Veriſimile, ha, ha, he.

Tri. Quem putas ſervum *Ignorami*, non eſt, *Torcol*, non, non.

Cup. Quis dicit ita, nam ego veni à magiſtro meo *Ignoramo* cum Indentura & ſexcentis coronis. Quid facis poſt me? cur me calcas? cur joggas, & noddas, & nutas mihi ita?

Tor. Ha, ha, he, ho, ho.

Tri. Egóne te tango, aut nicto, aut nuto, aſine?

Cup. Sum nimis callidus aſinus pro te.

Tri. Ego loquar tecum.

Tor. Ha, he, jam frendet, jam furit.

Tri. Num tute *Ignorami* ſervus; non es ſcio: ſi, eamus ad œnopolium

Cup. Cum peſte tibi quid vis cum me? cur facis ſigna, & winckas, & nutas ita?

Tri. Egón'

Tor. Immò vide ut innueris, *Trico*, oculis, manibus, pedibus. Nihil agis.

Cup.

Cup. Per collum & facionem tu es ille quem demando, ſcio.

Tor. Memoras nomen ejus quem quæritas?

Cup. Eſt, eſt.——

Tri. Dixtíu'?

Cup. Eſt——mane——

Tor. Ipſus non eſt, nomen neſcit.

Cup. At habeo: in Indentura eſt.

Tri. Habes: quàm facile jam, niſi fortè adfuiſſem, poterat interverti?

Cup. Eſt, jam video, *Rodrigo Torcol.*

Tor. Rectè.

Cup. Tu es ille?

Tor. Immò ſum.

Tri. Hamum vorat. Verùm quod tibi nomen?

Cup. *Dulman*, ad tuum ſervitium. Porto tibi meſſagium à meo magiſtro *Ignoramo.*

Tor. Ubi aurum, & Syngrapha?

Cup. Hîc eſt Indentura, vide tuam manum & ſigillum.

Tor. Hec Indentura facta eſt 19 Die Aprilis inter Ambidextrum Ignoramum de una parte & Rodrigo Torcol de altera parte. Hum, hum, ſigillatum, deliberatum, hum, hum,—*Rodrigo Torcol:* eſt ut dicis.

Tri. Interii.

Tor. *Trico* jam inſanit. At præterea quid arcani ſigni, cedò; nolo mihi os ſublini.

Cup. Non os, ſed naſum volo, ventat naſus n ſalitet in Curiam, ut faciat homagium naſale.

Tor. O placidè hoh, placidè. O, oh, oh.

Cup. An eſt ſignum?

Tor. Oh clementer, ſignum eſt, ſat eſt, oh.

Cup. Putabas me neſcire.

Tor. Id ſignum eſt. At tu audias tamen.

Cup. Erat pro uno bono memento.

Tri. Non ſentis ſtulte, ut te ludos faciat, qui te circumducit naſo quaſi urſum?

Tor. Qui naſum non habet, naſo circumducitur: non cuivis datum eſt habere naſum: ego habeo, *Trico.*

Tri. Vis falli, video.

Tor. Falli quippin'? omnino nolo falli.

Tri. Meminiſti quid tibi prædixi hodie?

Tor. Te velle fallere me, nempe fallere.

Tri. Scilicet.

" Tor. Scilicet, ha, ha, he.

" Tri. Jam te fallo.

" Tor. Scilicet.

" Tri. Equidem hic homo non eſt *Ignorami* ſervus:

" Tor. Non, non, non eſt, ſcio:

" Tri Sycophanta merus eſt.

" Tor. Quippini?

" Tri. Quem ego ſic ornatum conduxi, ut te fal-
" leret.

" Tor. Scilicet.

" Tri. Mehercule vera dico.

" Tor. Quippini?

" Tri. *Roſabellam* is, nî caves, ſubducet tibi.

" Tor. Ha, he.

" Tri. Mirum, quòd nec juranti credis.

" Tor. Credo tibi, ne dejera, credo.

" Cup. Hæc eſt bona nota, imbreviabo."

Tri. Mediusfidius jam jam fallo te.

Tor. Fallis mediusfidius? hîc tantundem auri, hîc ſyngrapha mea; indicavit quod inter nos convenerat ſigni; quidni fallor, *Trico?*

Tri. At vide ne aurum illud *Tholoſanum* ſit.

Cup. Profectò eſt bonum aurum, eſt totum in *Roſe Nobles.*

Tor. Fallor, jam fallor.

Tri. Fefelli.

Cup. An vis babilare omnem diem cum illo? delibera mihi *Roſabellam.*

Tor. Dabitur tibi.

Cup. Nam ego habeo magnum opus domi ingroſſare Agreamentum, Quimbiblos, Indenturas, Pilicoccos, Calimancas.

Tor.

Tor. Verùm dic mihi quid ſubnotâſti ſcripto modò?

Cup. Oh, oh, erat travellatoria obſervatio. Notavi quòd 15 *Maii*, vidi unum *Portugallum* cum curvo collo ſic apparrellatum, & quòd ille cognatus nebulo vult fallere te. Ponam in printo.

" Tor. Nota bene.

" Cup. Debes etiam dare mihi counterpanam In-" venture magiſtri mei.

" Tor. Et hoc, & illud fiet, aurum ubi numera-" vero. Eamus intrò"

Tri. Jamne abis, ſemen ſcelerum, ſacrilege, ſacerrime?

Tor. At ego fallor, *Trico*, nunc fallor.

Tri. *Triconem* conveniſſe memineris, *Senior*.

Tor. Memini, *Senior*. Ego ad *Surdam* eo nunc: numquid vis mandare, *Senior*?

Tri. M. be *Dor*, M. be —— ha he, quò magis cavebat cautor, captus magis.—Sed jam hinc ibo: *Ignoramum* obſervare volo, ne priùs veniat, quàm *Cupes* cum illâ exeat. " Poſt me recipiam ad *Antonium*: " nævus ille mihi perplacet. Dolum procudam do-" lo."

ACTUS III. SCENA 7.

Argumentum. Roſabellam Cupes *in ædes ſuas inducit, & fores obſerat; ipſe ſtatim ad cœnopolium feſtinat.*

Cupes, Rosabella.

Cup. HIC eſt Counterpana magiſtri mei *Ignorami*, ha, he. Os illi probè ſublitum.

Ros. Verùm dic ſeriò amabo, jamne tu me ducis ad *Antonium*?

Cup. Si vis, puella, ipſe ducam.

Ros. At quanquam ſors ſiniſtra me malè habuit, ſcias, quiſquis es, haud ſum ignobili oriunda ſanguine

Sic paupercula licet (præfiſcinè dico) dotem habeo pudicitiam, & ingenuos mores.

Cup. Eja pudicitiam in lupanari crepas?

Ros. Ut ſolis radii in ſordibus non inquinantur, itidem nec animus pudicus inter impudicos.

Cup. Ha, he! Fœminæ cryſtallinis vitris ſunt ſimillimæ: ſerves ſummâ curâ, occludas, obſeres, aliquando confringuntur tamen; quippe quæ fragile mercimonium.

Ros. Nobilis mihi pater erat, is me bene educavit *Feſſæ*: atque patruus hic, ſceleſtus aliàs, adhuc uſque me pudicè habuit tamen.

Cup. Atqui haud ego te ad *Antonium* adduco jam.

Ros. Atqui me jugula ergo. Præbeo ecce cervicem, funde ſanguinem.

Cup. Ad *Torcol* potiùs reducam te.

Ros. Ne faxis obſecro. Nam vinctam is me arctè tenuit modò; nunc pejùs habebit inſuper: ſi quid ingenui ſanguinis habes, amabo (munus erit) occidito me.

Cup. Bonum animum habe: joco dixi omnia; ad *Antonium* ego mox deduco te.

Ros. Obſecro ne me irrideas.

Cup. Vera dico, ita me Dii ament: ſtatim hîc ipſe aderit.

Ros. O ſpem inſperatam!

Cup. Eamus, ne deprendamur. I intrò.

Ros. Probè agas, quæſo.

Cup. Agam equidem. Fores obſerabo, & mox rediero.—Jam ego obſonatum ibo hinc: hilarem hunc ſumam diem, vino & victu lepido. At primùm mutabo veſtes hîc in proximo.

ACTUS

ACTUS III. SCENA 8.

ARGUMENTUM. Ignoramus Pollam *pro* Roſabella *accipiens*, Dulman *verberat*; *fugit ille*, Pollam *irritat etiam, quæ à pugnis abſtinere non potuit: abiens verbis miſcellaneis dæmoniacum eſſe toti narrat viciniæ.*

PECUS, IGNORAMUS, POLLA.

PEC. MAgiſter, non poſſum invenire *Dulman.*

IGN. Non? facias hutesium & clameum poſt eum.

PEC. Puto fugit.

IGN. Abi *Pecus*, facias attachiari.

PEC. Faciam in facto.

IGN. Quæ miſpriſio, quæ diſparagatio eſt hæc? In nomine Diaboli quæ es tu?

POL. Sum *Roſabella*, Senior.

IGN. *Roſabella?* roſa diabla. Sine dubio es Ribalda, quæ vivis in tiplandis & lupanaris. Quid ais?

POL. Sum *Roſabella*, aliàs *Bella roſa*, Senior.

IGN. Tu es bella roſa & ſuavis flos: habes faciem veteris bovis, non concordat cum recordo, ſcio.

POL. Sum tamen *Roſabella*, Signior mio.

IGN. Per faciem tuam jurarem, quòd es Hagga & Hobgoblina.

POL. Talia verba comminiſcere, ut nihil planè intelligam.

IGN. Non intelligis? dico quòd es una ſorciera, & maga.

POL. Ha, he. Sagam me eſſe, & maleficam dicit.

IGN. Rides? At ego indictabo te pro ſorcierà ut es, Quod tu ſpinſter (diſcam nomen tuum) deum pre oculis non habens, ſed inſtigatione diabolica ſeducta, quaſdam malas diaboli artes, vocatas Witchcraft and Sorcerie, practicaſti in, ſuper, & contra

perſonam Ambidextri Ignorami: ponam te ſuper patriam ſi vivo.

POL. Quid ais? mi animule?

IGN. Animule? ouſter le main: tu equitas in aere ſuper broomas & baculos.

POL. Meum corculum, quid adeò ſuccenſes tuæ *Roſabellæ?*

IGN. O ho, adhuc *Roſabella* tu: Non compos mentis ſum. Per fidem meam puto, quòd ſum ſorceratus in bono ſerio. Quid glotas ita ſuper me? Sentio neſcio quid. Sed ſi poſſum trahere ſanguinem de eâ primùm, non curo. Adventurabo: — non audeo; immò audeo. *Puttana de diavolo.*

" POL. Mane, ſandalia dum exuam mihi.

" IGN. Ego te ſcalpam pro ſorcierâ ut es."

POL. Minare? diſcobinabo ego te. Itane, longurio, etiam auſus irritare me?

IGN. Oh ho! vi & armis & manu fortí? " oh " moderatè; miſericordia; ſaltem licentia ſurgendi."

POL. Ornabo te ut dignus es, venefice.

IGN. O ſupersedeas de non moleſtando: cuſtodi pacem, cuſtodi pacem.

POL. Sumne *Roſabella* jam?

IGN. Et quid vis. Profectò ego ſum mahemtatus. Habebo appellum de plagis & mahemio.

POL. Abin', dæmoniace, annon?

IGN. Abeo; ſum valde bruſatus. Ibo ad manſorium, & dicam orationes meas: ſed tu dabis Gultwit, ſorciera.

POL. Cornicaris, larvule? mediusfidius opinor hunc hominem eſſe dæmoniacum: verba certè magica loquitur. Nunc domum ibo, & vicinis hæc narrabo, ut caveant ab illo dæmoniaco.—At occluſa janua eſt. Feci malè quòd claves haud abſtulerim; ſed forſan aliquis intus eſt. Pultabo. Tic toc. Tick tock.

ACTUS III. SCENA 9.

ARGUMENTUM. Polla, *cùm domum veniſſet*, Roſabellam *obſeratis foribus ad feneſtram videns, mariti ſcortum ſuſpicata, abiit per cauponas omnes* Cupem *ut perquirat.*

POLLA, ROSABELLA *ad feneſtram.*

ROS. QUIS eſt? quid vis tibi?

POL. Eja, pulchrè. Dominam aliena rogat quæ eſt, quæ velit. Tu quænam es? aut quid hîc agis, malum?

ROS. Pater-familias redierit illico.

POL. Prædixin' hodie? Viri mei belliſſimi pellex hæc eſt.

ROS. Loquere ut decet: non ſum iſtarum operarum ego.

POL. Nempe hoc illud erat, quòd me tam properè amandabat foras, hanc ut ductaret interim. Siccine ſcortum in ædes obducier ob oculos mihi? hæccine ut patiar? ego te, Scortum ſcortorum.

ROS. Mitte malè loqui: alia ſum quàm rere.

POL. Meis in ædibus? Annon ſat eſt dotem meam comedere, quin ſcortetur etiam?

ROS. Me, oime! oi miſeram! quali mandatam viro?

POL. Stulta, quid fles? At ego & illum, & illam, & illos omnes faciam ut fleant, & fleant hodie.—O ſi poſſem fores effringere!

ROS. Oime! inſana eſt hæc mulier.

POL. Ibo potiùs, atque per omnes cauponas ubi eſt perquiram; fuſtem alicubi invenero, quo ulciſcar. Hei mihi, quòd non ſunt longiores ungulæ.

Exit.

ACTUS III. SCENA 10.

ARGUMENTUM. Cupem *cum caupone invenit* Polla *cantantes, ipſamque vituperantes: illos & fidicines ſtrenuè verberat; Capones, Phaſianos, cæteraque bellaria humi projicit, vinumque omne effundit; clavemque nacta,* Roſabellam *pro ſcorto deturbat foribus, quæ miſera quò eat neſcit.*

CUPES, CAUPO, Fidicines, POLLA, ROSABELLA.

CUP. O Feſtum diem! multum obſonavi bonarum rerum ex ſententiâ: Fidicines etiam quò ſimus lætiores conduxi mihi:—ſed ubi ſunt? O mei ſacerdotes, quæ libâſtis ſacrificia, vinum, placentæ, capones, mihi Deo veſtro perquam accepta ſunt. O Gallinagines, Phaſiani, Perdices, ut ego vos amo & colo! Vos eſtis avium Nobiles; ecce quàm pulchrè & magnificè amicti! ut vos ſector lubens! Anates, anſeres, & id genus avium, plebeii ſunt & ruſtici, illos nihil moror.

POL. Tandem reperi. Hui, quantum ſuo paravit convivium ſcorto? ſubauſcultabo paululùm.

CUP. O amica mea pinguicula, capo nudus, quanto pulchrior es uxore *Pollâ!*

POL. Aï'n verò?

CUP. Ut te baſio lubens! quàm dulce oſculum! multo dulcius oſculo uxoris *Pollæ.*

POL. Etiam mihi caponem præfers? at haud inultè.

FID. Fœdam uxorem habes.

POL. Ego te etiam.——

CUP. Nihil magis; Larva, *Gorgon, Styx, Scylla, Hydra, Harpyia,* omne monſtrum eſt.

POL. O Dii! vix me reprimo.

CAU. *Cupes,* cantemus, quæſo, iſtam cantiunculam de uxore tuâ *Pollâ.*

CUP.

Cup. Quamne ego apud vos in cœnopolio compoſui?

Cau. Eam ipſam, amabo.

Pol. Etiam occentor? væ mihi; imò væ vobis!

Cau. Cantemus.

Cup. At ſi reſcierit illa?

Cau. Quid tum?

Cup. Leæna rugiens eſt: vel hyeme cum *Boreâ*, quàm cum eâ habitare malim.

Pol. Vera hariolare; jam vos ego ſulminabo illicò.

Cau. Incipe, quæſo.

Cup. Circumſpiciam primùm, hîc ne prope ſit: tremo, cùm cogito.

Pol. St, me occultabo.

Cup. Nemo eſt; agite jam *Fidicines*.

Pol. Per urbem cantor? verùm niſi vos incantem itidem. Cupes & *alii cantant.*

Cupis *uxor* Polla, *ô ſi frangat colla*;
Polla, colla; diſpereat, intereat.
Uxores pari ſorte, pereant pari morte;
Sorte, morte; diſpereant, intereant.
} *Omnes* whooh, ha, ha.

Pol. O ſi fulmen haberem, quo ferirem omnes!

Cau. Iterum, quæſo.

Cupis *uxor* Polla, *ô ſi frangat colla*, &c.

Pol. Durare nequeo. *Polla veſtra colla——thwicke, thwacke.*

Cup. Occidi.

Cau. Oime!

Cup. Hei mihi!

Fid. Væ mihi!

Pol. Hæc nova cantilena eſt.

Cup. Obſecro, uxor.

Fid. O me perditum! fides fregit; periit victus; perii ego.

Pol. Quid non canitis jam?

Cup. Heus *Fidicines*, Lacrymæ.

Pol. Hem tibi, fœda ſum ego.

Fid. Oi me, oi me ! *Exeunt* Fidicines.

Pol. Ego fidibus canam ; num cantor ? Hei mihi, anhelitus mihi deficit.

Cup. Ubi terrarum ſim neſcio prorſus, ſiquis me rogat nunc.—Vin' bibere vinum, meum mel ?

Pol. Meum fel, ipſa propinabo tibi, atque invitabo ad cœnam meretriciam.

Cup. Obſonium projicis ? num mittis miſſilia imperatoria ? hem, ſi proba es, redde rurſus. Occidi, vinum etiam effundis ? ſaltem parce vino. Oi me ! *Purpuream vomit ille animam.* —— *Polla*, me interime, *De nobis facile eſt, ſcelus eſt jugulare Falernum.*

Pol. Nunc invocato pellicem ad cœnam, quâ digna eſt.

Cup. Hercle, uxor, non eſt amica mea.

Pol. Da clavem ; da, da, da ; fores effringam igitur, intrò huc irrumpam.

Cup. Nihil audit ; illi oblitus fui narrare antea, *Roſabellam* me huc ad ædes adducturum meas.

Pol. Meretrix, faceſſe ædibus, ædibus faceſſe, meretrix.

Ros. Hei mihi ! quo me ejicis ?

Pol. In lupanar, quo digna es.

Ros. Probri ſum inſons. Oime ! quò me vis abire ?

Pol. In malam crucem, proſtibulum.

Ros. Ne me interime.

Pol. I modò, i ſcortum, i, i.

Ros. Oime ! abeo.

Cup. Abiit, perii ; *Roſabella* eſt, uxor ; non eſt amica mea.

Pol. Ego tuas *Roſas—bellas* — tu mortem præoptas mihi. *Polla frangat colla.*

Cup. Uxor, ſi cauſam ſcires, cur tibi mortem optaverim, haud excandeſceres ita.

Pol. Ain', quid eſt ?

Cup. More fit, mori ſuam quiſque uxorem ut velit.

Pol.

POL. Siccine te purgitas?

CUP. Oi me! oi me! placidè, uxor. Ah! *Megæra.*

POL. Hæc ſi prima placet menſa, dabitur ſecunda inſuper.

CUP. Habeo gratias, uxor; primum non placet ferculum.

POL. Ulta me ſum aliquantulùm.

CUP. Aliquantulùm, ais? ſi hoc eſt tuum aliquantulum, quid quæſo eſt tuum aliquantum?

POL. Introibo jam; niſi tu mox introveneris, aliter ego intus accipiam te.

CUP. Quid jam faciam? ſaltem cœnam hîc meditabor paululùm,—perdices—hum—phaſiani—at vinum—oi me!

ACTUS III. SCENA II.

ARGUMENTUM. Antonius Cupem *de* Roſabellâ *rogat, qui miſerabiliter de vino dapibuſque reſpondet omnia; re cognitâ, quæſitum it* Antonius *amicam ſuam.*

ANTONIUS, CUPES.

ANT. NArravit mihi *Cupes* modò, ſalvam eſſe apud ſeſe *Roſabellam*; quod ſi ſit, quid mihi lætius eſt, beatiuſve? atque eccum ipſum; triſtis eſt, non placet.

CUP. O felices vos! qui cœnam habetis meam!

ANT. *Cupes.*

CUP. Quis vocat?

ANT. Num quis intus eſt?

CUP. Eſſet utinam, foris eſt funditus.

ANT. Ecquid valet?

CUP. Tota periit; nihîl hîc niſi ſtrages, ejectiones, & miſeræ effuſiones.

ANT. Me miſerum! an effudit?

CUP. Maximè.

ANT. Sanguinem?

Cup. Et ſuccum omnem.

Ant. Oi me!

Cup. Totam carnem etiam, & oſſa, crudelis diſperſit undique.

Ant. O monſtrum! quomodo hoc?

Cup. Manibus, pedibus, colaphis, verberibus.

Ant. O *Roſabella* mea!

Cup. O vinum, vinulum meum!

Ant. Sine te nolo vivere.

Cup. Sine te nequeo bibere.

Ant. Quis tantum facinus auſus?

Cup. Uxor *Polla*.

Ant. O ſcelus! ubi fecit?

Cup. Hoc ipſo in loco, vide.

Ant. Quid id eſt?

Cup. Vinum fuit; ſed miſerum eſt fuiſſe.

Ant. Quin ego de *Roſabella* loquor.

Cup. Quin ego de vino, & cibo meo.

Ant. In malam rem cum vino, cum cibo tuo.

Cup. In malam rem cum *Roſabellâ*, cum amoribus tuis.

Ant. Igitur, ſceleſte, ubi eſt illa jam?

Cup. Huc adduxeram eam, uxor autem amicam ſuſpicata meam, verberibus extruſit domo.

Ant. O feram! nihilne reverita illa formam tam divinam?

Cup. Illane, quæ nihil reverita vinum tam divinum?

Ant. Ubi eſt ſcelus uxor tua? Ego illam —

Cup. Tu illam? —— illa te—ne attingas, neve irritáſſis, ſi ſapis. Centum illa *Antonios*, *Cleopatras* etiam———

Ant. Quonam abiit *Roſabella*?

Cup. Hàc fugit, quò verò, neſcio.

Ant. O me inſipientem, qui tantum theſaurum crediderim *ganeoni*! Ibo, atque inveſtigabo ubi, ubi eſt; ſed quò me nunc vertam? quod iter ingrediar? hâc ivero, illâc potiùs. *Exit* Antonius.

ACTUS

ACTUS III. SCENA 12.

ARGUMENTUM. Antonius *de amiſſâ* Roſabellâ *quæritur*, Roſabella *de* Antonio, Cupes *de cœnâ*. Antonius *quæſitum it* Roſabellam, Roſabella *quæſitum* Antonium, *pecuniam quæſitum it* Cupes, *quâ cœnam paret alteram.*

ROSABELLA, ANTONIUS, CUPES.

" ROS. FOrtuna vitrea eſt, quæ cùm ſplendet fran-
" gitur; nam quæ cœlum digito viſa ſum
" modò attingere, quàm ſubitò quaſi ad inferos præ-
" ceps decidi!" Ubi ego nunc inveniam *Antonium* incertum eſt: cæterùm aut illum aut mortem invenîre certum eſt mihi.

CUP. Cœnam adhuc ſtupens meditor.

Multa vini virtus animo, multuſque recurſat
Dentis *honos*: *hærent* Caponis *pectore vultus.*

ANT. Plateas omnes circumcurſito, quæro, rogo, ecquam viderint tali filo virginem; aiunt illâ facie hîc vidiſſe modò, properabo igitur iſtâc. *Exit aliò.*

CUP. *Quàm ſeſe ore ferens, quàm* pinguì *pectore, & alis!*

ROS. Oime! nuſquam reperio: ſed, ſi te ſemel aſſequar, *Antoni*, nunquam amittam poſtea.

CUP. *O mihi poſt nullos* perdix *memorande ſodales!*

ROS. Dii, date inveniendi copiam; date, obſecro, pudicitiæ præmium. Jam iſtâc ibo; Dii, ne deſerite.

CUP. Malum me eſſe certum eſt; malus ſum, fateor, ideoque hoc mali meritò evenit mihi malo.

Sed quid fecerunt optima vina mali?

ANT. Ahime, nondum video: quòd ſi adipiſcar ſemel, qui hanc mihi eripiet, vitam eripiet ſimul: nunquam defatiſcar quærere, dum inveniam: illâc jam nunc incedam, Dii vertant bene.

CUP. *Conviva meruêre tui fortaſſe perire,*
Amphora non meruit tam pretioſa mori.
" Hinc cubitum eo; ne ſim vitalis metuo."

ACTUS III. SCENA 13.

ARGUMENTUM. Ignoramus *miſſurus pro* Torcol *cornu* Cupis *deterretur; valde enim metuit à caſtratoribus.*

IGNORAMUS, CUPES.

" IGN. PUTO, eram natus ſub *Cancro*, ita omnia
" mea eunt in retrorſum.
" CUP. Etiamne tu rediiſti?—Tentabo rurſus injicere
" timorem ei.
" IGN. Habebo unum **mittimus** pro illâ ſorcierâ, &
" alium **mittimus** pro villano ſocmanno *Torcol*; ſed
" primùm parlabo cum illo.
" CUP. Trin——Tran.
" IGN. Quid audio? num cornuat iterum hic?
" ſuper vitam meam eſt geldator, valde timeo illum
" riotoſum.
" CUP. Trin——Tran.
" IGN. *At Lucanus ait, cornu tibi cura ſiniſtri.*
" CUP. Ha, he, nunquam reſpexit pecus: qui cur-
" rit, currit; ſed qui fugit, volat. Introiens riſi,
" *Pollam* uxorem narrare vicinis modò, pro certo hunc
" *Ignoramum* eſſe *Dæmoniacum*; credit illa, credunt
" illi: optima hinc dabitur occaſio ampliùs, ſi opus,
" malefaciendi huic. Quanquam enim de *Roſabellâ*
" ſucceſſit inauſpicatò, dabo uſque operam *Antonio* ta-
" men. Aliquâ ſpero mihi alios extricabo nummos."
Intrò nunc ibo ad *Dracænam* meam.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA I.

ARGUMENTUM. Antonius Roſabellam *ſuam invenit: idque machinantur, ut, cùm jam nævum habeat in dexterâ malâ, ſe eſſe* Antoninum *ſimulet*; Roſabella Catharinam, *alteram è* Manlii *filiis, agat, quæ* Antonino *deſponſabatur*; *utque id melius fiat, uterque ut loquatur Anglicè.*

ANTONIUS, ROSABELLA.

ANT. ATqui ego hoc idem, ſpes mea, ſpondeo tibi. Nos igitur niſi mors ſola nihil ſeparaverit.

ROS. Equidem bene cadet ſpero, quoniam tam auſpicatò convenimus modò. Cæterùm unde, amabo, nævus hic tibi in malâ tam ſubitò natus?

ANT. Scies, *Londini* mihi geminus germanus eſt.

ROS. *Antoninus?*

ANT. Scilicet, olim narravi tibi.

ROS. Qui tibi tam ſimilis, ut ne vel parentes vos queant internoſcere.

ANT. Rectè, niſi *Antonino* dextræ adnatus malæ nævulus invicem nos diſtinxerat.

ROS. Intelligo.

ANT. *Triconis* itaque conſilio, pictor mihi hunc appinxit nævulum, *Antoninum* uti hoc pacto me eſſe aſſimulem, quaſique *Londino* veniam à *Dorotheâ* matre.

ROS. Quomodo iſthoc quæſo?

ANT. Nempe, quò ita in patris ſimul accipiamur ædibus.

ROS. Tu forſan; verùm quid de me fiet interea?

ANT.

ANT. Tibi prospectum etiam erit itidem ac mihi. *Antoninus* nuper uxorem duxit *Catharinam*, è *Manlii* filiis alteram; tu jam illa es, ergo uxor mea *Catharina*.

ROS. Tuque *Antoninus* maritus meus.

ANT. Optimè.

ROS. At nunquam illam vidit *Catharinam* pater?

ANT. Nunquam: frater autem ex quo cum matre sexennis relictus est *Londini*; neque illi nos, neque nos illos interea invisimus.

ROS. Quî id?

ANT. Huc ut profecti, bello capti sumus: sci'n jam quid te velim?

ROS. Scio.

ANT. Loqueris etiam *Anglicè*.

ROS. Optimè; nam *Fessæ* primò didici ex *Anglâ* quæ mihi tum pediſſequa: post hîc etiam, quò meliùs calleam, cùm tui, tum gentis causâ, cum *Anglo* mihi familiari loqui consuevi *Anglicè*.

ANT. Idemque, quòd patria est *Anglia*, factitavi cum *Anglis* ego.

ROS. Deinde porrò?

ANT. Cùm in patrem igitur incidimus, loquemur *Anglicè*; illumque qui sit, nescire simulabimus.

ROS. Rectè.

ANT. Literas à *Dorotheâ* matre quasi habeo ad patrem hîc. *Trico* finxit optimè scripturam.—At, at, pater ecce egreditur, volebam meliùs docuisse te; tu verò ut subservias orationi, utcunque opus sit verbis, vide.

ROS. Faciam.

ANT. Tace.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA 2.

ARGUMENTUM. *Conveniunt cum* Theodoro, *illum de* Theodoro *interrogant*; *& tandem ex ſermone, nævo, cæteriſque ſignis nominibuſque, hos eſſe* Antoninum *&* Catharinam *perſuaſus eſt*; *narratque illis* Antonium Londinum *hodie navigâſſe, ut ipſos conveniret*: *Illi literas* Theodoro *tradunt quaſi à* Dorotheâ.

THEODORUS, ANTONIUS, ROSABELLA.

THE. NOtarius nunc mihi adeundus eſt; hercle plena res moleſtiæ litigare:—ſed quid video? filiumne meum *Antonium?* Videtur equidem; nequaquàm, fieri non poteſt ut redierit is. Dii boni! is eſt tamen: *Antoni!* hola *Antoni!* nihil reſpondet mihi, ipſus non eſt; verùm illi quàm ſimilis! verùm ipſus eſt; *Antoni, Antoni,* hola!

ANT. *What means the old Gentleman?*

THE. Hem, loquitur *Anglicè*: quin ſecum mulierem ducit. Quæ tu es, aut unde quæſo? num intelligis?

ROS. *We both underſtand your language, Sir, but cannot ſpeak it; do you ſpeak* Engliſh, *Sir, I pray?*

THE. Intelligo tantùm. *Antoni,* quid non reſpondes mihi? *Antoni,* inquam.

ANT. *Who would you ſpeak withal, Sir?*

THE. Tecum loquar, quid *Anglicè* reſpondes, impudens?

ANT. *Good words, Sir.*

ROS. *You are very uncivil, Sir, to ſtrangers; an old man too, fie!*

THE. Num fallor? fortè *Antonius* non eſt, alium ornatum habet, fabulatur etiam *Anglicè,* quod neque ſoleat, neque peritè, ut puto, poteſt; certè alius eſt: verùm facies illi prorſus eadem, procul dubio ipſus eſt.

ANT. *Good old Father, can you tell me the way to the Palace?*

THE.

THE. Annon tute *Antonius?*

ANT. *I am not* Antony, *though my name be very near it.*

THE. Quid ineptis? negas te esse *Antonium?*

Ros. *Pray God, he be well in his wits.*

ANT. *Sure, he is not well.*

THE. Num insanio ego? quamobrem?

ANT. *You call me* Antony, *and talk as if you knew me.*

THE. Vel tu *Antonius*, vel ego verè insanio.

Ros. *Prythee let's be gone.*

" THE. Quid dicam? navem ut conscenderat, vidi " procedere longiusculè. Hæreo aliquantulùm.

" ANT. Bene est, occepit dubitare.

" THE. At tentabo adhuc.

" ANT. *Fare you well, Sir.*"

THE. Mane, quæso; quod tibi nomen esse dicam?

ANT. *You are very inquisitive, Sir; but my name is* Antoninus.

THE. *Antoninus!* cujas es?

ANT. *I was born at* London, *but my Parents were of* Bourdeaux.

THE. Patris nomen?

ANT. *Theodore.*

THE. Matris?

ANT. *Dorothy: but I pray you, Sir, why ask you these particulars?*

THE. Alioſne habet liberos mater?

ANT. *One more here in* Bourdeaux, *my twin-brother: do you know one* Theodore *here, a Gentleman in this city?*

THE. Nôsti illum, si videris, *Theodorum?*

ANT. *No indeed, Sir: though he be my Father, I have not seen him this fifteen years.*

THE. At ego à dextrâ in malâ nævulo, certò si videro, novi *Antoninum*; sine, quæso, inspiciam.

Ros. *He is a curious examiner.*

THE. Ecce nævum, jam scio te meum esse *Antoninum*; veni in amplexus, fili, veni.

" ANT.

" ANT. *What now?*

" THE. Tuus ego ſum pater *Theodorus*; priuſquam " enim nævum hunc inſpexeram, fratrem tuum *Anto-* " *nium* tui ſimillimum credidi.

" ANT. *You my Father?*

" ROS. Jam in tuto ſumus.

" THE. O mi *Antonine.*"

ANT. *By your pertinent queſtions, Sir, now I believe you are my Father; pardon, I beſeech you, my former incivilities.*

THE. Mi *Antonine*, gratulor adventum tibi: mater *Dorothea* quid non venit? ut valet?

ANT. *She is well, Sir, and remembers her beſt love unto you by me, and this letter.*

THE. Mox perlegam.

ANT. *You ſhall underſtand there the occaſion that detains her.*

THE. Sed quænam eſt illa, quæſo?

ANT. *My wife, Sir, one of Alderman* Manlie's *daughters.*

THE. *Catharina?*

ANT. *The ſame, Sir.*

THE. O *Catharina*, nurus mea chariſſima.

ROS. *My dear good Father.*

THE. Quàm optatò *Catharina* etiam! at mihi præ gaudio nunc exiliunt lacrymæ!

ANT. *I pray, Sir, how doth my Brother?*

THE. *Londinum* verſus is hodie vos accerſitum abiit.

" ANT. *I am ſorry I ſhall not ſee myſelf in him ſo ſoon* " *as I hoped.*"

ACTUS

ACTUS IV. SCENA 3.

ARGUMENTUM. Trico, *hujus fraudis machinator, quasi à villâ veniens, salutat hunc quasi* Antonium: Theodorus *ait esse* Antoninum, & Catharinam *hanc esse*: Trico *nolit credere, novit ille, hunc esse* Antonium, & *illam forsan amicam ejus, non* Catharinam; *aliquid subesse fraudis; tandem videtur credere.*

TRICO, THEODORUS, ANTONIUS, ROSABELLA.

TRI. HINC ego omnia subauscultavi clanculum; adibo jam, quasi à villâ venerim.—Here, sudavi strenuè apud villam hodie: phy, immodicè caleo.

THE. Quid non venit villicus, ut jusseram?

TRI. Bos ille camurus æger est, malum; nescio qui, nunc illi medicatur, cras aderit.

THE. Bene factum.

TRI. O here *Antoni*, salve, nimiùm rediisti citò.

THE. Ha, he, quem arbitrare hunc?

TRI. Quem nisi *Antonium?*

THE. Geminus frater *Antoninus* est, "illi equidem "similimus."

TRI. Here, ne me ludos facias, ipsissimus est *Antonius.*

" THE. Tace, stulte.

" TRI. Quænam est illa mulier?

" THE. *Catharina* uxor ejus.

" TRI. Amica forsan, vel sponsa: quid me ludis, " here? viden' ut subrideat?

" ANT. *What bold companion's that?*

" TRI. Papæ! quis ille sermo est?

" THE. *Anglicus.*

" TRI. Jamne *Anglicè* fingit? here, dic seriò, num " *Antoninus* ille?

" THE. Maximè.

" TRI. Vera loquitor.

" THE.

" THE. Num mentior ?
" TRI. Mentiri minimè ; forſan mendacium dicere.
" THE. Ha, ha, he.
" TRI. Rides jam ? at ne pòſt doleat, cave : moneo,
" tantùm, here, moneo ; ſcis me fuiſſe apud villam ; vi-
" de ne culpam in me transferas poſtea.
" THE. Nolo, ita me Dii ament, nolo.
" TRI. Memento.
" ANT. *Come, Sirrah, you and I muſt jeſt a little to-*
" *gether.*
" TRI. In malam peſtem *Anglicum* hoc.
" THE. Ha, he, quid non jocaris ?
" ROS. *Good Sir, let him alone, he is not worth your*
" *anger.*
" TRI. Here, vin' me mentiri etiam ?
" THE. Accede huc.
" TRI. Abſcedat ille."
THE. Habet *Antonius* in malâ nævum ?
TRI. Ille ? minimè ; audivi *Antoninum.*
THE. En, vide.
TRI. Hercle, here, jam tecum ſentio ; extra nævum illum verò cætera quàm ſimilis !
THE. Nunc abi tu ad *Patum* Notarium, cras me venturum dicito.
" TRI. Abeo : at tu, *Antonine*, ſtultitiæ quæſo ig-
" noſcas meæ.
" ANT. *Well, be it ſo.*"
THE. Nurus, feſſam te de itinere eſſe arbitror.
ROS. *A little, Sir.*
THE. Amabo, introeas igitur. *Antoninum* enim de rebus *Anglicis* paululùm percontari libet.
ROS. *At your pleaſure, Sir.*
THE. Heus vos præite, filiæ meæ commonſtrate ubi ſe refocillet commodè. Jam uxoris literas perlegam. O dulces literas !
TRI. O fraus dulciſſima ! " Nunc congerronem *Cu-*
" *pem* adibo, cui præcipiam quid agat inſuper, ſi hæc
" fallacia in anguſtum venerit ; uſque nos excubabi-
" mus

" mus hîc : " me miſerum, *Pyropum* video, properat quantùm poteſt.

ANT. Hei mihi ! cujus veſtimentis induor, veſtiarius adeſt ; niſi jam me *Trico* adjuvat, perii funditùs.

ACTUS IV. SCENA 4.

ARGUMENTUM. *Cum omnia jam eſſent in tranquillo*, Pyropus *veſtiarius* (*cui pro ornamentis ſubæratum annulum oppoſuiſſent pignori*) *venit querulus : illi ſe eſſe* Antonium *negat Anglicè* Antonius : *ſed ille, ſua videns ornamenta, confutari nolit, ita ut pene fraus tota detegeretur, dubitare enim cœpit* Theodorus.

PYROPUS, ANTONIUS, THEODORUS.

PYR. QUEM mihi *Antonius* in pignus dedit pro ornamentis annulum monſtravi aurifici ; ſubæratum ait, neque carbunculum eſſe hunc, ſed nihil prorſus niſi ſcitè tinctum vitrum. Quàm lepidè me lactabat verſutus ille ſervus, cùm dixi ego *ut ſcintillat ſanè !* is ingeminabat *ut ſcintillat ſanè !* Verùm quæſticuli causâ ego nunc aio *ſanè*, nunc juro *planè*, fallimus & fallimur invicem : at ne nunc circumducar ornamentis vereor.

ANT. Totus timeo.

THE. Literas quidem amanter & cordatè ſcriptas.

ANT. Defeſſus ſum, pater ; introeamus, *I pray.*

THE. Noſtrum etiam ſcis ſermonem loqui ?

ANT. *A word or two, Sir.* —Profectò mei planè oblitus eram, ita me hic perturbat veſtiarius.

PYR. Sed eccum ipſum opportunè.

THE. Introeamus igitur.

PYR. Monſieur, ſiccine tui ordinis virum mecum agere ?

THE. Eccum etiam alterum, ha, he.

" PYR. Ridere paulò minus eſt quàm deridere."

THE. Ha, ha, he, riſum continere nequeo, da veniam

niam multis de cauſis. Hilaris ſum hodie, idque meritiſſimò.

ANT. *Another miſtake, Sir.*

THE. Quicum putas jam te fabulari?

PYR. Cum juvene illo *Antonio.*

THE. Scibam errare te, ha ha, he.

ANT. Adhuc ſalva res eſt.

PYR. Aio, *Antonium* iſtum pro ornamentis ſubæratum pignori oppoſuiſſe annulum.

ANT. *Sir, this fellow is ſome cheater ſure.*

THE. Tecum ſentio: quin aio, *Antonium* hinc abiiſſe *Londinum.*

ANT. *The more I look upon the fellow, the worſe I like him: if you mark him well, Sir, he hath a knave's look.*

THE. Non placet hercle.

ANT. *Sir, will you give me leave to beat the knave?*

THE. Placidè.

PYR. *Anglicè* jam: video quam rem facitis.

" THE. Quoties iterabo tibi, non eſt hic *Antonius?*

" PYR. Quis eſt igitur?

" THE. Frater *Antoninus.*

" PYR. Erat hodie priùs is *Antonius*, nunc *Antoni-*
" *nus*, mox erit forſan *Antoninulus*; atque ita ex nomi-
" nis diminutivis mea poſtulatis mihi diminuere veſti-
" menta.

" THE. Ha, ha, he, reſponde, numquis in vultu næ-
" vus illi *Antonio?*

" PYR. Neutiquam.

" THE. Huic eſt, vide.

" PYR. Fallor annon? Imò non fallor, meis indutum
" video ornamentis, nullus iis nævus additus eſt.

" ANT. *Sir, he ſees I am a ſtranger, and means to*
" *abuſe me.*

" THE. Quid hic tuis ageret veſtimentis?

" PYR. Dixit ſe velle quendam facere ſycophan-
" tam.

" ANT. *Come hither Sirrah, you.*

" PYR. Ornamentis cupis me eludere *Anglicè*, red-
" des tamen *Gallicè.*

" THE.

" THE. Obſtinatus eſt de veſtimentis; quid ſit, ani-
" mi pendeo.
" ANT. Perii, hæſitare incipit. *Sir, it may be* An-
" tony *borrowed ſome clothes of him.*
" THE. Alia res eſt, quicquid eſt."

ACTUS IV. SCENA 5.

ARGUMENTUM. Cupes, *ut confirmet hunc* Antoninum *eſſe, venit tanquam nauta pecuniam ab* Antonio *poſtulatum*; *minatur* Pyropo *adeò ut fugiat, & viginti coronatis emungit ſenem, qui intrò it cum filio:* Triconi & Cupi *jam cura eſt ut abſterreant* Ignoramum, *quem ex verbis* Pollæ *tota vicinia habuit pro Dæmoniaco, itaque illum exorcizandum ſtatuunt.*

TRICO, CUPES, ANTONIUS, THEODORUS, PYROPUS.

TRI. JAM loquere *Anglicè*, atque aſſimula quaſi.——
CUP. Scio, ne mone: *Anglus* nauta nunc ſum, huc *Antoninum* qui advexi hodie: niſi ego hunc confuto veſtiarium——

TRI. Propera, hîc ego me interea abſtrudam prope.

PYR. Vin' lictores adduci huc qui mea tibi detrahant ornamenta?

THE. Quid ſit dubito.

CUP. *O maſter* Antonine, *God ſave you, Sir; I come for money, Sir, for your paſſage.*

ANT. *Welcome, Mariner.*

CUP. *How doth Miſtreſs* Catharine?

ANT. *She's well within here.*

THE. Quis ille eſt?

ANT. *The Maſter's Mate, Sir, that brought us over.*

THE. Opportunè, num tu hunc *Londino* advexiſti huc?

ANT. *He underſtands you not, Sir; he asks if you brought us from* London *hither.*

CUP. *Marry did I, Sir.*

ANT.

ANT. *Here is an odd fellow ſays no.*

CUP. *Doth he in truth?*

ANT. *And ſays that I am not* Antonine:

CUP. *Very good, I' faith.*

ANT. *And that I wear his clothes.*

CUP. *Better and better: but doth he indeed? The rogue means to cheat me of my hire; ſhall I beat the ſlave?*

THE. Mane; heus, nauta ille *Anglus* adeſt, qui vexit hunc; quid jam ais?

PYR. Bene, video quid molimini.

ANT. *This fellow will not believe you.*

CUP. *Is he an Infidel? let me come to the Pagan.*

PYR. Minatur etiam: quæ hæc res eſt?

CUP. *By the faith of a Saylor, Sir, there be an hundred Mariners can teſtify I brought this Gentleman and Miſtreſs* Catharine *over in the good ſhip called the* Speedwell.

THE. Centum ait ad portum nautas hoc idem teſtaturos.

PYR. Video ex compacto agi.

CUP. *Hang him Swabber; doth he grumble? If you love me, let me give him a ſalt eel, while I am in heart. Money, Sir, for the paſſage.*

ANT. *I pray, Sir, give him his money, I have not enough to pay him.*

THE. Quantum eſt?

ANT. *How much?*

CUP. *Six pounds, you know, and richly worth it, tho' I ſay it; you had as good bisket and ſalt beef*———

THE. Heus *Richard*, affer huc viginti coronatos.

PYR. Quid viginti nominas? nihil agis, redde ornamenta.

CUP. *I know he ſpeaks ill of me, I muſt needs hang him.*

PYR. Quid agis? perii.

THE. Omitte.

CUP. *What cony-catcher's here?*

PYR. Siccine? in jus vocabo vos. *Exit* PYR.

" CUP. *Do you mumble ſtill? 'twas time for you to*

" *go*

" *go I'faith. Your ſon, Sir, was never ſick all the way;*
" *marry, his man and his maid was fain to be ſet on ſhore.*
" THE. Alios tibi ſervos dedero.—En tibi.
" CUP. *I marry, Sir, I underſtand this well. Here is a*
" *brave wind for us, if it will hold: this week I am for*
" London *again: will you any thing to your Mother?*
" THE. Salutem meo nomine matri nunciet, jube.
" ANT. *Remember my Father's love, and my duty.*
" CUP. *I will: adieu.*"
THE. Eamus jam intrò, fili.
" ANT. Mi *Cupes*, ſervâſti me.
" CUP. Abi tu, ne deprehendamur hîc? *Exit* ANT.
" TRI. O mea fraus! confirmâſti *Theodorum* probè.
" CUP. Nactus etiam aridum argentum, *Trico, good*
" *Engliſh, very good Engliſh:* hinc alia parabitur cœna;
" *Pollæ* haud coquet tamen."
TRI. At quid ſi nunc *Ignoramus* venerit?
CUP. Veniet ſcio, & turbellas dabit; inveni tamen ut illum porrò ludificemur.
TRI. Quidnam?
CUP. Quâ ex ipſius, quâ ex *Pollæ* verbis, dæmoniacum eſſe eum per totam viciniam rumor jam increbuit. Illum itaque exorcizabimus.
TRI. Rectè.
CUP. Atque id ipſum me facturum *Pollæ* prædixi antea.
TRI, Redîſtis ergo in gratiam?
CUP. Scilicet, atque promiſit inſuper, hâc in re velle ſe opitulari mihi: unâ operâ ſi nunc *Torcol* venerit, aliquâ abſterrebimus.
TRI. Sed quis exorcizabit?
CUP, Me vide; atque per tempus en exit frater *Cola*, lepidus compotor meus: mirum ni is, quod ſolet, me quærit, ut poſcat poculis. " Eum, certum eſt, colle-
" gam adſciſcam mihi."

ACTUS

ACTUS IV. SCENA 6.

ARGUMENTUM. *Fortè fortunâ* Trico & Cupes Colam *inveniunt, combibonem* Cupis & *monachum; cum illo agunt de exorcizando* Ignoramo, & *poſtea in ejus monaſterium deferendo.* Cupes, *ut ſeſe ornet,* Cola, *ut pompam traducat ad exorciſmum, exeunt.*

COLA, CUPES, TRICO.

COL. HA, he, ubi nunc *Cupem* inveniam combibonem meum?

CUP. Simne ego?

COL. Confratris mei cucullum hîc & libros vici in aleâ modò: jurat is quaſi auriga nunc, & me diris devovet. Nihilominus *Cupes* hæc vendat volo, quo lautè cœnemus unà; nam nequeo ſemper victitare juſculo. Ibo quæſitum eum.

CUP. *O mi confeſſor.*

COL. *O mi confeſſor.*

CUP. *Mi ſpiritualis pater.*

COL. *Mi carnalis frater.*

CUP. *Bibamus molle vinum.*

COL. *Sed cyathum ter trinum.*

CUP. *Cucullate pater.*

COL. *Hæc eſt lingua bubula.*

CUP. *Frons non erit nubila.*

COL. *Delicate frater.* ha, he, rideamus, amplexemur invicem.

CUP. Frater, tuâ nunc mihi operâ opus eſt.

COL. Quid eſt?

CUP. *Ignoramus Anglus* quidam nobis exorcizandus eſt.

COL. An dæmonem habet?

CUP. Quaſi: ſed poſt narrabo tibi, hoc ſi feceris.

COL. Faciam libens, nam larvatus non ſit licet, famam inde mihi, ut alii itidem, forſan excitavero: Clarus frater *Cola*, Sanctus *Cola* fugat Dæmones, ha, he.

TRI, En tibi cucullum opportunè.

COL. Vendatur.

CUP. Nondum: nam frater *Cupes* etiam fugabit Dæmones; hoc me ornabo jam in exorciſmo, quò te ipſe adjuvem.

COL. Optimè, ha, he, optimè. Induam mihi vultum miſerabilem.

TRI. Poſtquam exorcizatus eſt, ad tuum deferri cures monaſterium; ubi eum alii detineant fratres aliis exorciſmis.

COL. Fiet: poſt illa, mi confrater, linguam hanc nos bene exorcizabimus.

CUP. Cum aquâ minimè, ſed vino benedicto.

COL Ha, he, certè cœnabimus, ad Scrofam nentem. O *qu'il y a de bon vin là!* cantabimus, ſaltabimus, hei, hei! verùm tu hæc vendas tamen.

CUP. Quid? veteres pocillatores & ſaltatores, frater *Menot*, & frater *Maliard* etiam, ô ridicularios.

TRI. Propera, quæſo, abi, & orna te.

CUP. Frater, hinc tu nunc eas ad Sancti *Severini*, illinc ad exorciſmum pompam huc traducito; ipſe continuò, ubi me exornavero, iſtac in plateâ tibi obviam dedero.

COL. Eo; ſed linguam hanc, dum redeo, ſerva diligenter: *Sis fidus Achates.*

ACTUS IV. SCENA 7.

ARGUMENTUM. Ignoramus *currens, ut prehendat* Dulman, *prehenſo minatur.* Trico *exit ut hæc aperiat* Antonio. Dulman *affirmat* Ignoramo, *ſe illam* Roſabellam *tradidiſſe illi, quam ſibi* Torcol *tradidit.*

IGNORAMUS, TRICO, DULMAN.

IGN. SToppa *Dulman*, ſtoppa felonem, ſtoppa *Dulman*, ſtoppa. *Exit.*

TRI. Adibo *Antonium*, rem omnem aperiam illi, inde per angiportum poſt ad *Cupem* me recipiam. *Exit.*

IGN.

Ign. Stoppa *Dulman*, ſtoppa,—ah vagabunde felo! habeo te per aures jam, *ne bouge point.*

Dul. Bone magiſter——

Ign. Ah fugitive, putabas quòd non poſſem gignere te iterum, ſi eras ſuper faciem terræ? quid ergo fugitabas pro eo?

Dul. Abſcurrebam à te, quòd eras in tam peltante cholerâ pro *Roſabellâ*, ut non volebas audire me.

Ign. Bonus annus de te; quid audiam? Ubi putatis quòd ego inveni eum? per fidem meam erat ille in quodam communi loco jaciendi globos, vocato *a Bowling-Alley*, ubi ille ludebat ad illicita luda contra ſtatutum: ibi, ſcio, luſiſti viam meas coronas.

Dul. Videbam ſuper tantùm.

Ign. O, tu es *ſuperviſor*; fuiſti meus clericus viginti annos jam, num me vidiſti unquam ludere globis?

Dul. Non ego.

Ign. Non, ego warrantizabo: num es luſor? gigne tibi aliam deskam, non ſcribes plus ad deskam meam.

Dul. Si tu ponis me viam à te, ſum disfactus ut oſtrea.

Ign. Quid ergo non portâſti *Roſabellam* mihi?

Dul. Illam *Roſabellam* portabam, quam *Torcol* deliberabat mihi.

Ign. Funis de te! vis me contrarotulare adhuc: num habebat curvum collum?

Dul. Imò per fidem; & plorabant ita in departo, quòd faciebant me plorare quoque.

Ign. Es magnus vitulus, vocatus *a great calf.*

Dul. Et dederunt mihi vinum & ſaccharum etiam.

Ign. Vinum & ſaccharum? ibi eſt: es bellus ſaccharatus ſtultus, tu vis disfacere tuum magiſtrum pro unâ peciâ de ſaccharo.

Dul. Dedit mihi etiam unam peciam de auro.

Ign. Ubi eſt illa? da mihi.

Dul. Magiſter, illa eſt mea jam.

Ign. Es cognoſcens latro; ubi eſt mea Counterpana?

Dul. Dixit, quòd portaret ſtatim poſt me.

Ign. Dixit? etiam talis lobba *Dulman? Dulman* reverà?

Dul. Profectò, magiſter.

Ign. Hanga, hanga: putabam qnòd *Muſæus* erat major aſinus quàm tu; ſed tu es major aſinus quàm unus univerſitans.

Dul. Spero, non ita.

Ign. Non eſt major peſtilentia quàm habere malos ſervientes: miſi etiam *Pecus* ad *Torcol* pro *Roſabellâ*, ſed ille non venit neque; puto ille currit viam etiam.

Dul. Quæſo pardona hoc, & pugnabo tanquam diabolus pro te, ſi venerint Geldrii.

Ign. Imò ego pugnabo jam: veniant ſi audent; ſpero ſum bene appunctus pro illis: vide, non ſum?

Dul. Magiſter, non eſt **riota** portare tres daggerios?

Ign. **De defendendo** non eſt: ſi occido illos, caveant à me; **ſe defendendo** quicquid facio, faciam per legem.

Dul. Magiſter, ego copiavi hoc factum, vide.

Ign. Da mihi, ego copiabo te.

ACTUS IV. SCENA 8.

Argumentum. Ignoramus *miſerat* Pecus *ad* Torcol *pro verâ* Roſabellâ, *quem* Torcol *ſuſpicatus eſſe* Triconis *ſycophantam, conjecit in carcerem*; *hinc* Torcol *ad* Ignoramum *venit* & Dulman, *qui ſe emunctos intelligunt*. *Minatur* Torcol Ignoramus, & *pro coronis, & quòd falſò in carcerem conjeciſſet* Pecus; *euntque ſimul ad* Theodorum, *ut ſycophantas inveniant.*

Torcol, Ignoramus, Dulman.

Tor. LEpidè accepi *Triconis* ſycophantam, qui per poſticam ad me venit modò — Quis es? *Pecus Ignorami*.—Quid vis tibi? Herus pro *Roſabellâ* verâ me ad te miſit meus.—Ha, ha, he, in carcerem feci ideo

ideo compingi. *Triconis* hunc tenebrionem *Pecus*, *Portugallum* ut fallat *Trico?*

IGN. Cape hoc, asine, semper scribis falsum Latinum; si non potes scribere verum Latinum, ut ego scribo, abbrevia verba per dimidium; scribe cum dasho, ut multi faciunt, sic nec facies errorem in Latino, nec errorem in Lege.

DUL. Est bona regula.

TOR. *O Senior Ignoramo, come sta vestra merced.*

IGN. *Come sta villano in grano:* communis Pandorator ut es, ego complementabo tecum.

TOR. Ha, ha, he, mi festivissime cognate, quid agit tua Seniora *Rosabella?* ha, he.

IGN. Num me moccas etiam? at habebo aures tuas, si pileus tuus sit de lanâ.

TOR. Num te pulchræ cepit satietas *Rosabellæ?* ha, ha, he.

IGN. Rides? Diabolus frangat tuum curvum collum; putas hoc esse rem ridentem?

TOR. Quousque adeo jocabimur? ha, ha, he.

IGN. Rides iterum! bene, ride jam, sed nisi faciam te ululare ad barram ut bubo———

TOR. Hilaris es, gaudeo, ha, ha, he: sed tantum obsecro, serio hæc an joco?

IGN. Putas jocum pro *Rosabellâ* mittere unam veterem haggam?

TOR. Quid sit, miror.

IGN. Miras?

TOR. Servus tuus *Dulman* syngrapham mihi dedit & sexcentos aureos, signum etiam indicavit; huic itaque tradidi *Rosabellam*.

IGN. Veni tu huc, bonus pro nihil, audis quid ille dicit?

DUL. Audio.

TOR. Num ego aliquam malâ tibi mulierem formâ dedi?

DUL. Ille cui dedi monetam, is dedit mihi.

TOR. Tibine ego?

DUL. Ego nescio, sed erat talis *Torcol.*

IGN. Tace, tu bos; & tu tace: audi chargeam, non reſponde mihi niſi quod demando vos. Num hic ille?

DUL. Erat quidem.——

IGN. Pax, ſirrah, pax; hah, num hic eſt ille, qui—

TOR. Herelè non ego.

IGN. *Diabole*, non vultis tacere? reſponde cùm rogo.

DUL. Magiſter——

IGN. Vis loqui adhuc? ſi ego te capio in manum—Num hic eſt ille, qui dedit tibi illam counterfactam mulierem?

DUL. Ille *Torcol* qui dedit mihi, non erat talis *Torcol*.

IGN. Jam parla tu,—num tu dediſti *Roſabellam* illi?

TOR. Ille cui illam dedi, non erat talis *Dulman*.

IGN. Cui dediſti ergo? ego ſciam veritatem.

TOR. Alii, qui tuo nomine poſcebat eam.

IGN. Jam tu, Qualis erat ille ſerviens qui habebat meos verſus?

DUL. Erat gracilis, gracillimus, & habebat parvam nigram barbam.

TOR. Nigram?

DUL. Immò nigram.

TOR. Væ mihi!

DUL. Et erat cum alio cum curvo collo.

IGN. Quomodo vocabat ſe?

DUL. *Mendoza*.

IGN. Habes tu talem ſervientem? quid non dicis? habes talem?

TOR. Minimè, minimè; mendax *Trico* is me conjecit in tricas.

IGN. Ergo foris facies mille coronas: da, da, da: taces? cur non rides jam? non reſpondes? quid? vis eſſe preſſus ad mortem?

TOR. Dolor linguam impedit.

IGN. Habe Quare impedit pro eâ tum: da coronas, da, da, da.

TOR. *O ſenior mio mucho honorifico, bezo las manos di*——

IGN Putas ſolvere me cum uno *bezo las manos*? ſolve bonam & legalem monetam, ſolve.

TOR:

TOR. Quid de me fiet? ſecundò naufragium feci: oime, oime!

IGN. Dixi antea, quòd facerem te ululare ut bubo; ego docebo te——

TOR. *Miſericordia, mio principale Cavaliero.*

IGN. *Non, principal villain, non principal Raſcal.*

TOR. Herclè ſolvendo non ſum.

IGN. Num vis ut faciam unum Diſtringas? recoverabo coronas per legem, ſi tunica tua eſt ſuper dorſum tuum.

TOR. Attamen in jus rapi vereor, ſenior, quòd ille nequam ambos nos decepit probos viros: eamus nos probi ambo, ut illum nequam caſtigemus probè.

IGN. I tu, ſi vis; non decepit me, ſed te: debet ſurgere per tempus, qui decipit me.

TOR. Id me angit maximè, quòd *Portugallum* fefellit me; ô impium illum! *ſenior illuſtriſſimo*, ut mihi ignoſcas obſecro.

IGN. *Non point, Torcol, non point; vous avez forfait l'obligation*: cauſa patet.

TOR. Num mihi, quæſo, miſiſti quendam cui nomen *Pecus?*

IGN. Immò, ubi eſt ille jam?

TOR. Da veniam; illum mandavi carceri, quippe *Triconis* putabam ſycophantam.

IGN. Heida! illum in gaolum etiam? Actio pro falſo imprisonamento; niſi firko tuum curvum collum jam——

TOR. Quin eamus, ſi placet, jam huc ambo ad *Antonium*; is eam deperit: videbimus primò ſi benignè aliquid poſſumus expiſcari; poſt id lege agamus ambo fortiter; lege, ſenior.

IGN. Lege? ne cura pro lege, habebo & illum & te in lege.

TOR. Heus, hoc agam primum, cape annulum hunc, jube ad ædes meas adducatur *Pecus*.

IGN. Habebo te poſt tamen. *Dulman*, I tu cum eo, vide illum ire ad largum ſuum; ſed primùm cape advizamentum.

ACTUS IV. SCENA 9.

ARGUMENTUM. Roſabella *cum* Theodoro *ſedens præ foribus, patruum videt &* Ignoramum; *illi eam vendicant pro* Roſabellâ; *illa* Catharinam *eſſe ſe affirmat Anglicè; illi negant: tempeſtas ingruit, donec introiens* Antonius *narrat* Theodoro, *illos eſſe Dæmoniacos, de quibus ſic rumor eſt totam per viciniam.*

THEODORUS, ROSABELLA, IGNORAMUS, TORCOL, ANTONIUS, DULMAN.

" THE. POſtquam refecta es, nurus, tibi haud ina-
" mœnum erit ſedere hîc ſub dio; aſſideas
" quæſo.
" ROS. *I thank you, Sir.*"

IGN. Fac ut dixi, & cura pro nihil. *Exit* DULMAN.

TOR. Eamus, ſenior, & pultemus jam. *Tick, tock.*

THE. Quis noſtras pulſat fores?

ROS. Patruus & *Ignoramus* adſunt: perii.

THE. Quid vis tu?

IGN. Ego neſcio; quid vis tu?

THE. Quis es?

IGN Roga illum, ſi vis.

TOR. Senior, eſt *Cauſidicus Anglus, Senior mio excellentiſſimo, Senior de titulo, Senior*——

THE. Numquid eſtis madidi?

IGN. *Mad?* teſtate vos, **actio defamationis.**

THE. Quid eſt quod blateras?

IGN. Blateras?

TOR. Tace quæſo.

THE. *Anglum* aiunt hîc larvis agitatum: næ ego hunc ipſum arbitror.

TOR. Senior, filium audio *Antonium* cognatam meam *Roſabellam* in ædes tuas adduxiſſe hodie.

THE. Nuſquam factum.

ROS. Quàm nunc me vellem mortuam!

IGN.

IGN. Si facias concertamentum ego——

TOR. Clementer.

IGN. Clementer? quid mihi cum *Clementinis*?

TOR. Annon intus eſt tuus *Antonius*, Senior?

THE. Non eſt; *Londinum* verſus abiit is; ſed geminus hîc *Antoninus* cum uxore venit *Catharinâ* hodie.

TOR. Subolet: pro comitate tuâ, liceat nobis illam ſpectare *Catharinam*.

ROS. Occidi.

THE. Illam ſpectare vos? lepidos homunciones!

IGN. Venire facias, & ſequatur ſub ſuo periculo.

THE. Num tu illos nôſti, *Catharina*?

ROS. *Who I? Indeed, Sir, I know them not.*

TOR. *Por mi ſancti——quead*, hæc eſt mea cognata *Roſabella*.

IGN. Benedicite! hæc eſt mea Covert Baron, mea *Roſabella*.

THE. Quæ hîc fiunt præſtigiæ?

ROS. *If I come now from* London, *Sir, how ſhould I know them?*

TOR. *Anglicè* jam loquitur; intelligo aliquantulum, quippe qui Londini olim Mercator fui: non tu mea cognata es *Roſabella*?

ROS. *Do I look like one of your kindred?*

IGN. *Nay, I can ſpeak* Engliſh *too—What? mine own country woman: little pigſnie, my little pepper-egg, thou knoweſt me, I am ſure.*

THE. Sciam quid hoc eſt *Antonine*?

TOR. Non tu jam nôſti patruum tuum, *Torcol*?

ROS. *The man in the moon as well.*

IGN. *I will give thee a good round joyncture, I faith.*

ROS. *I pray, Sir, be wiſe, if you can.*

IGN. *Wiſe? O me! I am wiſe and fooliſh for thee, dear* Roſabella: *pity, ſome pity to a burſting heart; be not ſo fair and cruel.*

THE. *Antonine*, prodeas, ut ſciam, quid ſibi volunt iſti.

IGN. *I ſee, though I am blinde; I freeze, though burne in love; I live not, but I die; I live to love, I love to*

live, and live not but in loving: nay, I can ſpeak Songs, Sonets——

ANT. *See, this is the poſſeſſed man you heard of.*

THE. Quicquid ſit, non hoc de nihilo eſt.

TOR. Ita vivam, ut is ſurripuit meam *Roſabellam* mihi.

ANT. *O perjur'd*——

THE. Num quis hîc dolus ſubeſſe poteſt?

IGN. *Shine on me, bright ſun: the ſun is no ſun, thou art the ſun, the moon, and the ſtars; and ſweeter far than is the Civet Cat.*

THE. Seorſim, quæſo; tecum pauca colloquar.

IGN. *Bound I am in* frank pledge *to thee, and yet am in* free ſocage. *Ye goodly truſſed Nymphs, and ſimpering Syrens; O purple and the white; ye roſes, lilies, and double violets; ſpring of enamelled flowers, and diaper'd meads, green ſhady groves, and chirping birds; the warbling ſtreams and whiſtling winds, and dainty* Roſabella —— Dixi. *Ha, ſweet Roſe; one* habeas corpus.

ANT. *Hold off, coxcomb, or I'll ſet you farther.*

IGN, Es tu ibi etiam? ſum appunctus pro te jam; hic me voluit geldare hodie.

Ros, Quid de me fiet, neſcio.

ANT. Si tantillùm morantur exorciſtæ, actum eſt de nobis.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA IC.

ARGUMENTUM. Polla *oſtendit* & Cupi & Colæ (*monachorum cucullis indutis*) Torcol & Ignoramum *eſſe Dæmoniacos illos :* Theodorus *credit, exitque cum* Antonio & Roſabella *in ædes ſuas.* Trico *de* Pyropo *cavet. Illi comprehendunt* Ignoramum, *tanquam exorciſtæ.* Torcol *fugit.*

THEODORUS, ANTONIUS, TORCOL, IGNORAMUS, TRICO, CUPES, COLA, POLLA, ROSABELLA.

" COL. O Mi frater *Cupes*, quàm te hic cucullus con-
" decet ! ha, he.
" TRI. Properate, quæſo.
" COL. Poſt exorciſmum cœnabimus unà opiparè.
" TRI. In malam crucem ! De cœnâ fabulamini,
" cùm nobis tam propè imminet exitium ?
" CUP. Eamus.
" TRI. Jam quid *Pyropus* agat, ibo ſpectatum.
" TOR. Vera herclè dico.
" THE. Quanquam vix credibile eſt, hoc mecum
" perpendam tamen."
POL. Accedite, pii viri ; hic ille miſer eſt.
IGN. Tune ades iterum ? profectò habebo te in coram nobis.
POL. Boni fratres, hic eſt ille dæmoniacus ; hic alter illius ſocius.
TOR. Quid ſibi volunt iſti ?
IGN. *Torcol*, ſi eſt ſorciera ſuper faciem terræ, hæc eſt ſorciera : ſum in quandario, ſi manebo, annon.
TOR. Mane.
THE. Quid hoc ? " quid facturi, fratres ?
" COL. Opus charitatis, quod boni orârunt nos.
" CUP. Hic eſt dæmoniacus, cave tibi ab illo, ſi
" ſapis.
" THE. Recedam : næ hoc ſuſpicabar anteà.

" ANT. *Loe you, Sir, I told you ſo.*
" THE. Profectò hic me *Torcol* deluſerat penè."
TOR. Quæ hæc machina? quid vultis, fratres?
COL. Tace tu.
CUP. Vel nos te——ſi turbas ſacrum.
COL. Tentemus primùm aquâ benedictâ.
IGN. In nomine Diaboli, cur jacis aquam in faciem toties.
POL. Væ mihi! invocat Diabolum.
CUP. Hic eſt *Lydius lapis*, Diabolus horret aquam benedictam.
THE. Porrò, fratres, quod veſtrum eſt facite: miris modis agitatur.
COL. Quamdiu tu vexatus?
IGN. Quid eſt id ad te? fui toto hoc die terribiliter moleſtatus.
THE. Fatetur etiam.
CUP. Quâ formâ venit cum vexabat te?
IGN. Nunc cum curvo collo, ut hic eſt; nunc in formâ *Dulman*; nunc ut ſorciera, ut hæc; nunc in formâ ſuis geldatoris, ut hic; nunc in illa formâ *Roſæ, Roſæ*; multis modis.
CUP. Permulti ſunt, video.
THE. Miſerum hominem!
COL. Nunquam à te fugit?
IGN. Immò *Dulman* fugit ſemel hodie, ſed eſt mecum iterum jam.
" ANT. *Keep off*; *'tis the very ſame I ſaw at* Lon-
" don.
" THE. Apage ſis!
" CUP. Numquis te affligit etiam?
" TOR. Vos ſcilicet: quid vultis? num nos ludos
" facitis? quid, malum, tam ſæpè inſpergis aquam
" mihi?
" COL. Neque hic aquam benedictam patitur; am-
" bo ſimiliter affecti."
CUP. Ita res eſt, quærunt illam; cave tu.
" ROS. *Alas! alas! For God's ſake let's be gone.*
" POL. Veniant ad me, ſi auſint, iſti incubi.

COL.

" Col. Ex ipso vultu videre est hunc esse arrepti-
" tium.
" Ros. *I am afraid of them; good Sir, let's be gone.*"
The. Piè facitis frates, sed obsecro abscedite longiùs ab ædibus; libenter nolim, neque dæmones, neque dæmoniacos nostris esse tam prope hîc: da quæso aquam benedictam.
" Ant. *And me.*
" Ros. *And me, Sir, I pray you.*
" The. Secedite ab illo."
Tor. Jamne abis, *Rosabella?* redi quæso, redi.
Ign. Mea *Rosabella*, retorna ad me: *Rosabella*, non audis?
Tor. *Rosabella?*
Ign. *Rosabella*, inquam.
" The. Ut vociferantur!
" Cup Sunt hi dæmones Incubi; caveant sibi fœ-
" minæ.
" Col. Quærunt sibi Succubos."
The. Abeamus. *Exeunt* The. Ant. Ros.
Ign. Rosabella, *I say, are you gone? now a pox go with you.*
Tor. Quæ vos intemperiæ tenent? Ite in malam rem.
Col. Comprehendite hunc Dæmoniacum, vincite eum.
Tor. Fugere hinc optimum est, ne malè habeant me. Aliquid scio moliuntur mali—— *Exit* Tor.
Cup. En fugit: sequimini, sequimini.
Col. Abiitne?
Ign. Ego abibo etiam; nam puto hi sunt nebulones fratres.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA II.

ARGUMNTUM. Ignoramum *ad cathedram alligant, & quæcunque ille verba Cauſidicorum more locutus eſt barbara, tanquam tot Diabolorum nomina, ſuis fugant exorciſmis.* Cola *illum ad monaſterium deferri curat:* Cupes *cum uxore* Pollâ (*quacum jam in gratiam rediit*) *ad cœnopolium protinus.*

IGNORAMUS, CUPES, COLA, POLLA, *&c.*

COL. VOS qui cum palmis aſtatis, & herbis benedictis, arctè illum ad cathedram alligate.

IGN. Quid me attachiatis cum funis & cordis?

CUP. Tace.

IGN. O *Dulman, Dulman,* dixiſti hodie quòd pugnares tanquam Diabolus pro me; ubi es nunc, *Dulman?* ———

POL. Exorcizo te, *Dulman*; fuge, maledicte *Dulman,* fuge.

IGN. Fugit ſemel hodie; ſed ſi nunc venit *Dulman*—

POL. Invocat *Dulman*; certè *Dulman* nomen eſt.

IGN. Cum peſte vobis, nomen eſt *Ignoramus.*

CUP. Diſcede, *Ignoramus.*

IGN. Diſcedite vos, nebulones ut eſtis, cum veſtrâ Riota & Rowta.

COL. Duplex Dæmon, Riota & Rowta.

CUP. Prodi, nequiſſime ſpiritus *Ignoramus*; conjuro te, *Ignoramus,* juſtitiæ declinator, ſeductor hominum, ſator diſcordiæ, diſſipator pacis, exorcizo te: quod eſt nomen magiſtri tui?

IGN. Ego ſum magiſter.

COL. Eſt ipſe Beelzebub; fuge, ipſe magiſter: conjuro te, quàm citò vis exire?

IGN. Tam citò quàm poſſum ex veſtris nebulonis digitis.

CUP. Conjuro te, quapropter hoc tibi accidit?

IGN.

IGN. Propter *Roſabellam:* ob eam ita torqueor.

CUP. Abſcede, *Roſabella*, abſcede.

IGN. Diabole, abſceſſit.

CUP. Conjuro, unquamne dediſti illi animam antehac?

IGN. Quid id ad vos? Imò dedi animam, & corpus, & bona illi.

POL. O ſceleratum!

IGN. Et, præter juncturam, ſi maritâſſet me, habuiſſet **Francum Bancum.**

COL. Profuge ſis, **Francum Bancum**; ſepara te, **Francum Bancum.**

IGN. Imò jam non habebit, ne timete; ſed ſi amâſſet me, habuiſſet multa bona **privilegia, Infangthef, Outfangthef, Tac, Toc, Tol, & Tem.**

COL. Quàm multi ſunt! exite omnes **Minantef, Nonantef, Tac, Toc, Tol, & Tem.** Exorcizo omnes vos malignos ſpiritus, ſive ſitis in pileolo diurno aut nocturno, in duplici linguâ, aut ſub linguâ, in barbâ vel in capite.

IGN. O aſini, putatis quòd Diabolus tenet *in capite?* tenet in froccis & ſoccis, & calvis coronis veſtris, fratres Diaboli.

POL. Invocat fratres ſuos diabolos.

COL. Tace: eradicemini, ſive ſitis in Diploide manicatâ, vel tunicâ, ſive in manicis, vel in capſulis, vel in calamo, vel in cerâ, aut ſigillo, vel in cornugraphio.

IGN. Erat in *cornu* hodie.

CUP. Conjuro te, peſſime Dæmon, exi è *cornu.*

IGN. Peſtilentia de vobis & omnibus cornubus, niſi de cornu quod cornuat ad prandium.

COL. Explantemini, ſive ſitis in ſyngraphis, membranis, chartis ſcriptis, vel non ſcriptis, verbis cum ſenſu, vel ſine ſenſu.

IGN. Vel in *Gray-Fryers*, vel in *Black-Fryers*, vel in *Crochet-Fryers.*

COL. Exorcizo vos; fugite, peſſimi dæmones *Gray-Fryers, Black-Fryers, Crochet-Fryers*; fugite, ſive ſitis

in

in braccis oblongis vel rotundis, vel in inteſtinis majoribus vel minoribus, vel in Coleothecâ.

POL. Ibi eſt video.

IGN. Ibi eſt in te video: niſi facio te tenere manum ſurſum. O felones, quis habet manum in pocketto ibi? Eſtis Backbarend & Handabend?

CUP. Fugite Backbarend & Handabend.

IGN. Si fugiunt eſt directe felonia.

CUP. Sive eſtis in loculis, aut in crumenâ, vel in auro, vel in argento, ſive bene parto, ſive malè parto.

IGN. Illud eſt Dæmonium quod deſideratis, ſcio, robbatores ut eſtis.

COL. Adjuro vos, nequiſſimi ſpiritus, ſi eſtis in femoribus, vel inter femora, exite ſimul ab omnibus membris hujus creaturæ.

IGN. Hoc eſt bene, ſi vult ire ſic.

COL. Et in pollicem ſiniſtri pedis veniatis.

POL. Ibi eſt, video; contundam ne aſcendat.

IGN. O, ô meos cornos! *ô Pythoniſſa*, quid vis? Unum magnum rape de magno Diabolo capiat vos omnes & ſingulos, magnos & parvos.

CUP. Jam fævit frater, da ſalem exorcizatum, ignem benedictum: exorcizo te, profumigo te.

IGN. Ignis ardeat vos: ſi dagarias capio, rumpam calvas coronas veſtras.

POL. Conjuro te, prodi, dagarias.

IGN. Utinam poſſit ſe defendendo.

POL. Tentemus ſi ſit obediens. Repete nunc quod dico tibi in aurem. *Buz, buz, buz.*

CUP. Adjuro te reſponde quod quæro. *Mum, mum, mum.*

IGN. Nihil intelligo.

CUP. *Mum, mum.*

IGN. Quid mummatis & moppatis ita ut ſimiæ?

COL. *Mum, mum*, non jam ſentis abîſſe dæmones?

IGN. Sentio ad minimum tres adeſſe hîc.

POL. Tres adhuc?

IGN. Imò tres: puto hodie ſum diabolatus in bono ſerio;

ſerio; ſi ſum, tu es ſorciera quæ feciſti primùm, & vos eſtis ejus condiaboli, qui abettatis illam.

Col. Frater, ut video, opus adhuc operâ multâ; ad fratres deferatur ſi placet ad monaſterium.

Cup. Fiat. Aliqui veſtrûm eum intrò huc auferte.

Ign. In nomine Diaboli quò portatis me? *Fowle porridge-bellied Fryers*, Harrol, Harrol, le ſcay le grand cuſtomier de Normandy Harroul, *the Devil take you all.*

Col. Quamprimùm hunc noſtris tradidero, mox ad te rediero; cœna parata ſit interea, vide——

" Cup. Fiet. *Exit.*

" Pol. Ha, he, lepidos ludos, frater.

" Cup. Ha, he, ſoror, nunc eamus ad œnopolium; " hoc meum eſt monaſterium.

" Pol. Ob hoc factum, mi frater *Cupes*, mecaſtor " quò vis ibimus.

" Cup. Scis me te amare, mea *Palla*? quæſo ame- " mus invicem. Scis uti argentum tibi dedi: quòd ſi " manſueta eris, dabo, & dabo; nihil deerit tibi.

" Pol. Amabo te dehinc. Eamus quò vis igitur."

ACTUS IV. SCENA 12.

Argumentum. Pyropus *cum lictoribus, ut* Triconem & Antonium *in carcerem conjiciant: comprehendunt* Triconem, *quem* Antonius *non agnoſcit; ſtatim & ipſe* Antonius *comprehenditur, quem tum* Trico *non agnoſcit, ut par pari referat:* Trico *dimittitur*; Antonius *enſe ſe ſuo liberat.*

Antonius, Trico, Pyropus, Lictores.

" Ant. O *Trico, Ignoramum* iſthinc ſpectavi modò " abreptum in cœnobium. Sed quid tu " triſtis es?

" Tri. Alia jam tempeſtas ingruit, Here.

" Ant. Me miſerum! quid eſt?

" Tri

" TRI. Pyropum adire judicem vidi modò; canes " assignavit illi is venaticos.

" ANT. Quos venaticos? *The Sheriffes Hounds?*

" TRI. Lictores; te qui venantur ut capiant, & in " carcerem ducant: patri jam demum palam fient om- " nia.

" ANT. Comminiscamur aliquid, mi *Trico.*

" PYR. Vos apud vos este nunc, nam illos qui mea " habent ornamenta video: de hero non usquequaque " liquet adeò; verum servum illum mihi prehendi " volo.

" TRI. Perii: quid me vultis?

" PYR. In carcerem eas, vel mea mihi restituas or- " namenta; jam captus es.

" TRI. Eccum ipsum herum, ab ipso poscito; ser- " vus ego sum.

" ANT. Quid agam? dissimulandum est.

" PYR. Vin' mea mihi reddi, vel hunc in carcerem " trahi?

" ANT. *Let him goe whither he will for me: what* " *have I to doe with him? Shame you not to speake with* " *so little respect to a gentleman, and to a stranger?*

" TRI. Here, jam mitte *Anglicum*, quæso, & sua " illi reddas ornamenta.

" ANT. *Who are you? I know you not* —— Simulabo " quasi te nesciam.

" TRI. Jam simulabis quasi me nescias?

" ANT. Et tace & simula.

" TRI. Tace & simula? cum id quod vis nactus es, " nunc me nescire postulas.

" PYR. Non tu illum nôsti?

" ANT. *I know him not, I*—Sine ut te nesciam.

" TRI. *Triconem* nescis tu? nescis *Triconem*, here?

" ANT. *What Tricke? What Trico?*

" TRI. Utinam nunquam fuissem *Trico!* Vin' me " illi hinc abripiant?

" ANT. *What have I to doe with you?* —Simula, in- " quam, & tace.

" TRI.

" Tri. Non auditis ut me tacere & ſimulare ju-
" beat?
" Ant. *What a lying knave is this; doe I ſo?*
" Pyr. Si illum jam hinc rapio, haud inclementer
" ago.
" Ant. *What is it to me, what you doe with him?*
" Tri. Domini ſic ſervos tractant: cùm eorum o-
" perâ nacti quod cupiunt, illos perdunt poſteà. Sic-
" cine ingratus, here? ſiccine autem annulos dari a-
" dulterinos homini probo & ſincero *ſanè?*
" Pyr. Jam *ſanè* iterum? at me non ſanabis ſic cum
" tuo *ſanè*; alius nunc fio.
" Ant. *Well, I will goe about my buſineſſe: fare you*
" *well.* Dolet me hunc deſerere; verùm quid face-
" rem? *Exit.*
" Tri. Abiit ille improbus? Sed, frater, ea quæ
" mihi dediſti ornamenta ſalva hîc habeo omnia in illis
" ædibus; ea jam ſi placet ipſe reddam tibi; reliqua
" meus, uti vides, geſtat herus.
" Pyr. Abeant cum illo aliqui——[*Exeunt.*] Inte-
" rim vos hîc operiar.—Quota pars hominum ita ſunt
" ut præ ſe vultum ferunt? Plerique ut annulus ille
" aurum ſpecie ſimulant; & ſubæratum, cùm probes,
" tinniunt.
" Tri. En tibi: Ego, quòd ad me attinet, vide,
" ſum probus *ſanè.*
" Pyr. Imò *ſanè*, liber eſto igitur. Sed num is qui
" nævum jam habet, tuus idem qui manè herus eſt?
" Tri. Annon cenſes?
" Pyr. Cenſeo equidem: in eum ſi rurſum accidam,
" certum eſt in carcerem compingam: atqui eccum,
" ipſe redit opportunè.
" Ant. *Triconem* reliquiſſe ſic profectò pœnitet.
" Pyr. Circumcingite eum.
" Ant. *What meanes this?*
" Pyr. *Anglicè* loqui non valebit ampliùs: jam quò
" dignus es hinc abieris.
" Ant. Trico, *I pray thee worke ſome tricke now, that*
" *I go not to priſon.*

" Tri.

" TRI. Herclè non intelligo.
" ANT. Aliquid contechnare, ne in carcerem abri-
" piar, *Trico*.
" TRI. Jamne ego *Trico* ſum? tu me non nôſti mo-
" dò, neque nunc ego te.
" ANT. Fabrica, quæſo, aliquid.
" PYR. Æquum eſt hunc abducier?
" TRI. Quò lubet; ego hunc non novi.— *Simulabo*
" *quaſi te neſciam.*
" ANT. Num tu me jam neſcis, *Trico?*"
" TRI. St! Tace & ſimula.
" ANT. Agnoſce me tandem, *Trico.*
" TRI. Simula, inquam, & tace.
" ANT. Heus tu, hic me novit ſatis, meus eſt.
" TRI. Non ego, non novi eum ego—*Sine ut te ne-*
" *ſciam.*
" PYR. Jam aliam linguam loquitur: eamus.
" ANT. *Trico*, vin' me rapiant hinc?
" TRI. Quò placet. Ah, cùm ingratum dixeris,
" omnia dixeris: ego abeo nunc. *Exit.*
" PYR. Age, ambula, in jus abripite.
" ANT. *If I goe to priſon, 'tis my utter undoing.*
" PYR. *Anglicè* iterum?
" ANT. *I'll rather dye: away, knaves, villaines, or I'll*
" *kill you all.*
" PYR. Oime! Quò malum fugitis? Heus, redite
" vos, ô me miſerum! *Exeunt.*
" ANT. Aufugi tamen, ſed quid nunc agam? Veri-
" tas filia temporis proferet hæc in lucem: tandem re-
" ſciſcet pater, quem me tot malis pudet deluſiſſe do-
" lis: atqui amoris causâ multos multa feciſſe ſcio.
" Sed quid cùm reſcierit pater? objurgabit, increpabit,
" ſeverè accipiet primulùm; verùm ira paterna non
" poteſt durare diu. At quicquid futurum eſt, *Roſa-*
" *bella* nunc mea eſt, mea erit; illâ ſalvâ, ſalva mihi
" omnia. Ibo nunc ad amicum meum, quîcum con-
" ſilium capiam."

ACTUS

ACTUS V. SCENA I.

ARGUMENTUM. Dorothea, *uxor* Theodori, Antoniique *mater, Londino jam Burdigalam venit, puerumque* Antoninum *cum* Catharinâ *ſuâ relinquit ad portum feſſos de itinere; itque in ædes mariti* Theodori, *ſecúmque affert puerum & puellam Anglicam.*

DOROTHEA, VINCE, NELL, RICHARDUS.

DOR. SAlve, patria; natalis urbs *Burdigala*, ſalveto.
Nunc, *Dorothea*, demum annos poſt *Londini* exactos quindecim
Theodorum virum, *Antoniúmque* filium coram licebit viſere.
Hos poſtquàm bello fuiſſe captos inaudiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulſit tempus: cæterùm hæc dies
Una omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis,
Quadriga enim ad portum mittenda eſt mihi, Nurum huc
Quæ advehat *Catharinam*; cumque eâ *Antoninus* manet etiam
In diverſorio portui propinquo. Namque è mari laſſa eſt,
Adeò ut vix aut ne vix poſſit ire pedibus. Jam illos accerſi fecero huc.

VIN. *Good Madame, ſpeake our language: here's* Nell *and I, and a great many more underſtand not a word what you ſay: what ſhall we do in this country?*

DOR. *Why*, Vince, *underſtandeſt thou nothing yet?*

VIN.

VIN. *Scarce a word: yet I was in* France *once before.*

DOR. *Nor you neither,* Nell?

NEL. *No truly. I would I were at home at* London *again. They ſpeak finely forſooth here.*

DOR. *Yes, you underſtand a few words: I taught you ſomething. What's* caput?

NEL. *A head, forſooth.*

DOR. *Well ſaid,* Nell. *What's* manus?

NEL. *A hand, forſooth.*

DOR. *What is* brachium, Nell? Nell *ſay.*

VIN. Nell, *'tis a horſe-toole.*

NEL. *What is it?*

VIN. *A horſe-toole, ſay.*

NEL. *Shall I, forſooth?*

DOR. *Say then, what is* brachium?

NEL. *A horſe-toole, forſooth.*

DOR. *Fie on thee.*

VIN. *Ha, he.*

NEL. *I, indeed forſooth,* Vince *told me ſo.*

DOR. Vince *is an unhappy boy; well, yee ſhall both learne.*

VIN. *I, but it will be ſuch a while firſt.*

DOR. *Why ſo, boy?*

VIN. *They ſay that women teach this language beſt; and it will be this ſix years firſt e'er I ſhall get me a Miſtreſs.*

DOR. *I will be thy Miſtreſs myſelf.*

VIN. *I, but old women never pronounce well: but I pray, Madame, let me alone with my Mother tongue: I love my natural ſpeech. I am a Gentleman.*

DOR. *This is a fine tongue for a Gentleman.*

VIN. *I know a tongue worth two of it.*——

DOR. *What's that?*

VIN. *Marry, a Neates tongue with Veniſon ſauce.*

DOR. *Thou art a very wagge,* Vince ——— *Well, I'll go find out thy Maſter* Theodorus's *houſe; they ſay it is near the Palace, and that is here. I'll knocke and ſee: Tick, tocke.* Num hæc *Theodori* ædes?

RIC. Imò, ſunt.
DOR. Intuſne?
RIC. Maximè: quid vis?
DOR. Eum cupio alloqui.
RIC. Introeas, ſi placet.
DOR. *Little ones.*
NEL. *Forſooth.*
DOR. *This is your Maſter* Theodorus's *houſe; come with me.*
NEL. *I, forſooth*

ACTUS V. SCENA 2.

ARGUMENTUM. Vince & Nell *jocantur invicem; viſo* Ignoramo, *quem pro inſano habent, aufugiunt.*

VINCE & NELL manent.

VIN. *Stay,* Nell, *ſtay.*
NEL. *I cannot; O Lord, you are ſuch another truly, I think*———
VIN. *O Lord, you are ſuch another trull, I think.*
NEL. *I tell you, I muſt waite of my Lady.*
VIN. *I tell you, you muſt waite of me.*
NEL. *I will, ſir.*
VIN. *How now, maid; where is your courteſy? down*——*down*——*down*——*deſcend*——*lower yet*——*lower yet*——*ſweepe me the ground with your breech, and ſwimme away.*
NEL. *Now I'll goe.*
VIN. Nell, Nell, *Didſt thou ever ſee the man in the Moon?*
NEL. *No faith: pr'ythee let me ſee it.*
VIN. *Look here.* Chops her under the chin.
NEL. *Beſhrew your heart blood, you had almoſt made me bite my tongue in two.*

VIN.

VIN. *What skil't for eares and tongues in this Country; we are both deaf and dumb here.*

NEL. *'Tis a ſtrange Country, all the little bearns can ſpeake* French *here, and yet we cannot.*

VIN. *So doe the pigs too.*

NEL. *What?*

VIN. *Ouy, ouy, ouy.*

NEL. *Here's one thing I ſhall never endure.*

VIN. *What, I pr'ythee?*

NEL. *They ſay we maides muſt drinke nothing but water.*

VIN. *That's true; but 'tis no matter: you'll make water though you drinke nothing but wine.*

NEL. *Fie,* Vince, *how you talke.*

VIN. *As though you doe not? what a ſimpering's here?*

NEL. Vince, Vince, *they weare fine clothes here.*

VIN. *I, but terrible foule ſhirts. But,* Nell, *you muſt be very bold.*

NEL. *Why, are their women ſo?*

VIN. *Yes; all with their blind bayards.*

NEL. *You are always flouting.*

VIN. *You muſt learne to mocke too, frumpe your own Father here on occaſion.*

NEL. *I have a pretty wit for a frumpe, though I ſay it. But,* good Vince, *if you love me, take heed of one thing.*

VIN. *What's that?*

NEL. *Of eating grapes, for fear you take a ſurfet.*

VIN. *I love them not, quoth the Fox, I would I could come by them.*

NEL. *Faith you'll be ſicke then.*

VIN. *I ſicke? what, heart of oak, body of braſs? I am not ſuch a puler as Miſtreſs* Catharine, *to be ſea-ſicke, and have a Coach ſent for me; well fare, old bell metal.*

NEL. *Liſt, I thinke I am called: nay, fie, Maſter* Vince, *you ſpoil my Ruffe: faith I'll give you no more ſweet meats when I go to the cloſet.*

VIN. *Peace,* Nell, *I'll carry you in by the arm after the* French *faſhion. O my mad Damoſell.*

NEL.

NEL. *O my Monſieur.*
VIN. *Goe, yonder comes a mad man.* *Exeunt.*

ACTUS V. SCENA 3.

ARGUMENTUM. Ignoramus *ſervis ſuis* Dulman & Pecus *narrat, quo pacto tractârunt illum in Monaſterio, & quomodò evaſit de monachorum manibus.*

IGNORAMUS, PECUS, DULMAN.

IGN. DIabolus volet viam cum omnibus his fratribus & fraterculis etiam: ſi haberem ſocum, puto focarem hoc monaſterium, in mente quâ nunc ſum; ſed eſt felonia, puto non focarem. At ite mecum, vos magni nebulones, ab hoc monaſterio ad *Weſtmonaſterium*, ſi audetis pro ambis auribus; ſi capio vos ibi——

DUL. Quid jam; num eſt in uno fumo adhuc? Magiſter, ego liberavi *Pecus*, vide.

PEC. Spero trounſabis *Torcol* pro hoc.

IGN. Trounſabis? ego fui trounſatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounſatus. Pro hoc ſolo nunquam indurabo faciem Fratris neque Clerici dum vivo.

DUL. Ubi erant dagariæ tum *ſe defendendo?*

IGN. Dagartas meas ceperunt & aſportarunt, contra pacem regis, coronam & dignitatem eius; reliquerunt tres ſcaberdas, & ſpoliârunt meam ruffam, & Obligationem hîc.

DUL. Profectò eſt cancellata.

IGN. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in deſpectu mei naſi faciebat me plorare; & alius mummabat neſcio quid; & ego reperebam mummans neſcio quid; & quicquid dicebam erat Diabolus cum illis.

DUL. Quomodò dicis per illud nunc? in bona veritate hic erat terribiliſſimus dies.

IGN. Dies! Feſtum omnium Sanctorum præteriit; puto hodie eſſe Feſtum omnium Diabolorum.

DUL. Tu convenies cum illis uno die.

IGN. Habebo illos in præmunire.

DUL. Fac, & mendica hanc Friariam à Rege.

IGN. Niſi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, veniſſent in monaſterium tunc per caſum, qui me nobtrint universi, & certificabant quòd non eram indiabolatus, per meam fidem, puto murderâſſent me.

DUL. Quomodò dicis per illud nunc.

IGN. Ita ſuper eorum verba ſinebant me ire ad largum.

PEC. Hic eſt caſus meus: hæc eſt villa villaniſſima.

IGN. *Burdeaux*, *Burdeaux* in Diaboli nomine, ego abibo cras, & ſi gigno *Burdeaux* ſemel ſuper dorſum meum, ſi iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Torcol* nebulonem, & niſi ille mihi det coronas meas & bonam ſatisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

PEC. Habes illum ſuper clunem nunc pro falſo impriſonamento.

IGN. Eamus tres fortes, *nous ſommes trois.*

DUL. Ne time, Magiſter, ibimus cum unâ vindictâ: eamus, nam video unum.

ACTUS V. SCENA 4.

ARGUMENTUM. Dorotheam *cum* Theodoro *colloquentem audiens* Trico, *ſe perditum novit, totámque periiſſe machinam, omnéſque jam patere fraudes.* Dorothea Theodoro *affirmat*, *verum* Antoninum, *veramque* Catharinam *manere ad portum*; Theodorus *ſuppoſititiam* Catharinam *evocat*; Trico *ſe abſcondit.*

TRICO, THEODORUS, DOROTHEA.

TRI. ANtonium modò conveni herum meum, qui mulſa loquens blandis ita me demulſit dictis ne poſſim non ignoſcere—at quid video? herum *Theodorum*

lorum amplexantem fœminam. Ha, he, etiam ſenex amat? herclè gaudeo.

THE. Vix tandem oſculando amplexandóque pauſam dare queo, tantis ſum in gaudiis.

DOR. Non minor voluptas mihi eſt quàm tibi, mi *Theodore*.

TRI. Mi *Theodore*, mea animula: Ha, he.

THE. Tuo ex adventu videor, *Dorothea*, reviviſcere.

TRI. *Dorothea*, tuo adventu perii.

DOR. Quò magis gaudeas, eſſedum, quæſo, jam ad portam mittas, noſtram huc quod advehat *Catharinam*, quâcum unà eſt *Antoninus*.

THE. Modò in urbem exiit *Antoninus*; ſed jam nunc intus *Catharina* eſt.

DOR. Quin illos jam reliqui apud portum; poſt illa ad te nunc venio primulùm.

TRI. Abi, *Trico*, ſuſpende te.

THE. Huc evocavero illam, uti videas.

DOR. Fieri non poteſt.

TRI. Malum! quid non illa cervices fregit anteà in itinere?

DOR. Ne vivam, niſi è mari ægra eſt adeò, ut vix pedem moveat.

THE. Hola, jubete huc ad me accedat *Catharina*.

TRI. Bene te intricâſti; tu es ille vafer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt: ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

THE. Hola, *Catharina* huc ad me ocyùs.

TRI. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

THE. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intus.

TRI. *Trico* etiam? at *Trico* non eſt intus; hîc me abſcondam propè.

ACTUS V. SCENA 5.

ARGUMENTUM. *Prodit* Roſabella; *ſe eſſe* Catharinam *affirmat, negante* Dorotheâ; *tandem rem totam confitetur: minatur illi* Theodorus.

ROSABELLA, THEODORUS, DOROTHEA.

ROS. *What's your pleaſure, Sir?*

THE. *Dorothea*, eccam *Catharinam* tibi.

DOR. Ubinam *Catharina?*

THE. Illam aſtare vides, & tamen rogitas?

DOR. Falleris: hæc *Catharina* non eſt.

ROS. Væ miſeræ mihi! quò me vertam?

THE. Quò te avertiſti? quid nunc ais?

ROS. *Are not you my Mother-in-law?*

DOR. *Good Lord, who are you trowe?*

THE Specta bene, obſecro.

DOR. Quid vis ſpectem, mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uſpiam.

ROS. O ſi nunc eſſem mortua! mori felicis eſt antequàm mortem invocet.

DOR. Mihi crede, *Catharina* non eſt.

THE Quænam igitur es tu? quid non loqueris?

ROS. *If ſhe will not be my Mother-in-law, alaſſe, Sir, I cannot helpe it.*

DOR. *Thou art a good one, I warrant thee.*

THE. Quænam es? jam enim ſpecimen ſpecitur: quid non reſpondes mihi?

ROS. *Good Sir, I know not what to anſwer.*

THE. Etiam taces? Num dignus videor, quem ſic ludos facias, impudens proſtibulum?

ROS. *Whoſoever I am, ſir, I am not diſhoneſt; the reſpect I beare unto you makes me forbeare to anſwer theſe falſe and foule tearmes.*

DOR. *I pray you doe not diſſemble, then I will ſpeake for thee.*

THE.

THE. Meaſne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeò infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

ROS. Ahime! *I was borne in an unfortunate houre.*

DOR. *Confeſſe then, I pr'ythee doe.*

THE. Cum nullus ſubeſt color, ad lachrymas recurrit: at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non diſtringo & expio hoc ſcelus? Nonvis fateri? nonvis fateri quæ ſis, impudica?

ROS. Da veniam, quæſo, & fatebor omnia. Infelix ego ſum *Roſabella*, at pudica tamen.

THE. O jam noſtras es! jam vera redit facies.

DOR. Quis te huc adduxit? age, vera loquitor.

ROS. *Antonius.*

DOR. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi.

THE. Hoc illud eſt: à nave rediit, ac *Antoninum* ſimulavit ſeſe, malæque appinxit nævum; nonne?

ROS. Scilicet.

THE. O tempora, filii cùm ſecurè irrideant patres! Verùm tu illum in fraudem pellexiſti, pellex.

ROS. Pellex ego non ſum; ignoſce, quæſo: uxor ſum *Antonii.*

THE. Tu, uxor? uxor, tu? cave dixeris, illecebra; linguam ne ego illam præcidam tibi.

ROS. Quod factum eſt, infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor, ut prudentiâ tuâ feras; non culpes, quod immutari non poteſt.

THE. At immutabo tamen, vel invitis fatis; connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

ROS. Bona mors eſt quæ extinguit vitæ mala.

THE. O *Dorothea*, filium nos penè perdidimus *Antonium.*

DOR. Nullum, video, in hac vitâ ſincerum eſt gaudium.

THE. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

DOR. Cenſeo; ſed clementer.

THE. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium, cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis dolori remedium eſt patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi minimè te nunc (quo decet) obſequio proſequar, animus enim mihi valdè perturbatus eſt; feſſam te de itinere eſſe ſcio: introeas itaque, & te recrees paululùm; *Bannacar* etiam *Maurum* huc ad me meis evocato verbis.

Dor. Faciam ut vis; ſed tu ne ſævi nimis. *Exit.*

The. O me miſerum! nimirùm die hoc uno plus vixi quàm vivendum fuit. Sed cauſam hanc doloris eximam ipſe mihi: die hoc uno non vivet illa ampliùs.

Ros. Quid meditatur ſcio; ſed me lubens paro.

ACTUS V. SCENA 6.

Argumentum. Trico *in inſidiis:* Theodorus *Maurum* Bannacar *jubet, ut interficiat* Roſabellam: *nolit ille, præſertim quòd jam novit illam eſſe* Roſabellam Alphonſi *filiam heri ſui, qui Feſſæ moriens illum reliquit liberum. Abit* Trico, *ut hæc narret* Antonio. Roſabella *dolore ſimul ac metu victa deliquium patitur.*

Trico, Bannacar, Theodorus, Rosabella.

Tri. PRodi, *Trico*, è latebris, quaſi umbra ex Orci faucibus, & ſpecta quid rerum in terris hîc *Theodorus* agat.

Ban. Ecquid me vis, here?

The. Quem potiùs, mi *Bannacar?* quippe te novi fidelem ſervum mihi.

Ban. Iridem te ſenſi benignum herum mihi.

The. Et ſi ſenſiſti meam benignitatem antehac, ſenties nunc magis magiſque, *Bannacar*; ſi id quod rogo haud averſere mihi.

Ban. Vel jube me interfici, haud ſubterfugiam, here.

The.

THE. Te interfici? ne Dii ſinant: verùm alium te mihi velim interficere———

TRI. Certè me———

THE. En tibi, quæ meas inceſtavit ædes; magnum flagitium fecit, quod tolli non poteſt, niſi illa tollitur ſimul; tuâ itaque manu tinctâ colore noctis facinus hoc tolli & mori decet.

TRI. Volabo, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quò illam ac me, ſi poſſit, ſervet miſeros. *Exit.*

THE. Quid te, *Bannacar*, retrahis? quid non reſpondes mihi?

BAN. Quemquamne ut interimam ego — Chriſtianus tuo factus beneficio? aliter hîc didici, here: quamobrem ab inceptis deſiſtas, quæſo; conſilio meliùs vincas, quàm iracundiâ.

THE. Quid paves? rem ſalvam ipſe præſtabo tibi: age ergo, mi *Bannacar*, quo letho cenſes potiſſimum? quid ſi in mare præcipitem des? vel alicubi includas, ubi pereat fame?

ROS. At ſi neceſſe ſit mori, quæſo ſinito me mori ſemel; nam lentâ qui perit morte, moritur ſæpiùs.

THE. Quâ morte pereas nihili pendo, dum pereas modò.

ROS. En inſons aſto victima, lubens permoriar, nam ſine *Antonio* non eſt quod velim vivere: quin tantus me jam invadit dolor, nec me vitalem futuram ſpero diu.

THE. Fruſtra es, ſi ſperas: quid non exequeris imperium meum, *Bannacar?*

ROS. Age, *Bannacar*, novi te ſatis ego *Feſſæ*; tu olim eras ſervus patris mei, qui te liberum fecit moriens: age, *Bannacar* ergo, clementer me occidito.

BAN. Hei mihi, *Roſabella* hæc eſt.

ROS. Ipſa ſum, ut vides, miſera *Roſabella.*

BAN. Filia hæc eſt *Alphonſi*, heri mei olim optimi, cui *Feſſæ*, dum vixit, ſervitutem ſervii. Ne facias hoc, here, quæſo, quod inceptas, facinus.

THE. Num ex compoſito, ſcelus; agis? vel tu illam, vel ego te——

BAN. Me, ſi placet, jugula, non illam ego. Illámne

ego, quæ hera olim mea tam mitis indolis? Illámne ego, cujus me fecit liberum benignus pater?

THE. Quid narras fabulas? vin' ergo ipſe ad mortem rapiam hanc? Ne me ſpecta; faciendum enim eſt.

ROS. Non opus eſt, ita jam enim nimio dolore cor meum findi ſentio: vale *Antoni*, æternùm vale, *Antoni*.

ROSABELLA *cadit*.

THE. At non ſic juvabit ſimulare tamen.

BAN. Oime! mortua eſt.

THE. Fingit, ſcelus, fingit, & tu fingis; at ego perſonam ut deponat, faciam.

ACTUS V. SCENA 7.

ARGUMENTUM. Antonius *venit, interfectam à patre* Roſabellam *credens, ſeſe parat interficere. Reviviſcit, illam in uxorem petit; Pater de genere quærit. Reſpondet illa, ſe eſſe filiam* Alphonſi *Portugalli nobilis, qui, Fœſſæ moriens, illam reliquit patruo ſuo* Rodrigo Torcol, *qui vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hîc habitabat poſteà. Interrogatus* Bannacar, *dicit non eſſe* Alphonſi *filiam (quamvis pro ſuâ ſemper habuerit) ſed mercatoris cujuſdam Londinenſis, Detfordiæ raptam per* Urtado, *filiam* Manlii & Dorotheæ, *nutritem habuiſſe* Urſulam, *nomen eſſe* Iſabellam: *ex quibus ſignis, unà cum imagine ſuccino artificio ſculptâ, cognoſcit* Theodorus, *hanc eſſe eam* Manlii *filiam, quæ tot abhinc annis filio ſuo* Antonio *deſpondebatur; ergo jam nuptias* Antonii & Iſabellæ, *quæ* Roſabella *fuit ſuppoſititia, non averſatur.*

ANTONIUS, THEODORUS, BANNACAR, ROSABELLA.

ANT. OCcidi! ſerò nimis veni; jam interempta eſt, jam jacet mortua: ô meam nunc tibi ut poſſim impertire animam! ô te, ô me infelicem, cujus tu hæc causâ ſuſtinuiſti inſons! quid non in me iſthoc potiùs expetit? nihil tu commerita, nihil poteras.

THE.

THE. Quidnam vult ille ſibi?

ANT. Abîſtin' ergo mea vita? abîſtin'? at te ſequar ego.

THE. Næ, malè cum metua; quid facturus, fili?

ANT. Filiúſne ego, aut tu pater, qui tam infandum facinus patrâſti hoc? at quem non ſiv.ſti vivere, non prohibebis mori.

THE. Satin' ſanus?

ANT. Sanus? ſanus non ſum, nec ſanus eſſe cupio. Nam quî poſſum, quem tu ſic inſanum inſaniâ reddidiſti tuâ?

THE. Certè tu inſanus es.

ANT. Sum herclè; nam inſanus eſſem, niſi jam inſanirem. Nonvis autem ut inſaniam, non ut nunc inſaniam? *Roſabella*, mea ſalus, periit, quæ omnes, dum vixit, anteivit fœminas. Certè avertiſti oculos, cùm feciſti hoc; nam ſi illius ſpectâſſes pulchtitudinem & ſuavem innocentiam, nunquam feciſſes, ſcio. Quin unum hoc te jam oro poſtremum, pater, ut quos noluiſti vivos frui invicem, ſaltem ſinas unà ſepeliri mortuos.

THE. Priuſquam moriare, fili, diſcas quid ſit vivere.

ANT. Quî poſſum, cùm tu vitam eripuiſti mihi?

THE. Accede hùc, quæſo.

ANT. Ne me appropinques, ne juvenilis id faciat, quod fecit ſenilis furor.

THE. Quid conare? num certum eſt mori tibi?

ANT. Tam certò quàm hæc mortua eſt.

THE. Vive modò, quidvis concedam tibi.

ANT. Jam concedes, cùm mihi nil concedi poteſt.

THE Certè nos eam non attigimus, tentemus illi revocare animam.

ANT. Animam nunc revocare? Num tu inſanis? redire non poteſt illa: igitur ad te venio, *Roſabella*, venio.

THE. O fili mi, parce modò tibi, reſpice canos hos capillos, vel me interfice priùs; mea jam ætas exacta eſt, tu in ætatis flore.

Ros. Ubi ſum?

The. Audi, audi, reviviſcit: gaudeo.

Ros. Ubi es, *Antoni*, *Antoni*?

Ant. O mea vita! num reſpiras? ſervâſti vitam meam.

The. Cenſen', voluiſſe me illam, fili, interimere?

Ros. Funeſtum ego ſomiavi ſomnium: putabam me eſſe mortuam; erat enim, qui me volebat interficere.

Ant. Ne time.

The. Ne time, non fiet.

Ant. O me beatum nunc! nam quòd tu vivis, ipſe incipio vivere.

The. Næ vivam rediiſſe, gaudeo.

Ros. Vivo, opinor; ſed tuo beneficio.

Ant. Nunc obteſtor te, pater, permitte quòd fata volunt, hanc, tuâ voluntate, mihi uxorem fore.

The. Quietus ſis modò, forſan tua erit.

Ant. Forſan, pater? aliter fieri non poteſt.

The. Furor filii vicit furorem Patris; violenter ambo iracundi ſumus. Næ ille meus mihi natus eſt: verùm dic, fili, quid dotis cum illâ datur?

Ant. Ampla, ſcilicet, nobilitas, & illa forma:

The. At, fili, nobilitate & formâ in foro nihil emitur. Equidem formoſam video ſatis, ſed quî ſcis eſſe nobilem? peregrina videtur: certè ignota mihi.

Ant Vel me tacente mores loquuntur ſatis: ſed tibi meliùs narrabit ipſa, eam ſi permittas loqui.

The. Nihil auſim contradicere: narra tu, ſed fictè nihil.

Ros. Niſi vera loquar, arguat me *Bannacar*, qui olim patris erat ſervus mei.

The. Num tu patris illius ſervus? dix'ti opinor anteà.

Ban. Admodum, *Feſſæ*, antequàm ad te acceſſi huc: nam patre ejus mortuo, in *Portugalliam* poſteà profectus ſum, quò aliquam mihi conditionem quærerem; quam non reperiens, in *Galliam* veni errans, tandem huc *Burdigalam*, famulum ubi feciſti tibi me, & Chriſtianum ſimul.

The.

THE. Bene, age jam, & ſi quid illa falſi dixerit, tu redargue.

ROS. Pater mihi dux belli erat, *Alphonſus*, *Portugallus* nobilis.

THE. *Bannacar* —

BAN. Ita eſt.

ROS. Ex *Portugalliâ Feſſam* ſe militatum contulit, qui illic moriens mandavit me fratris *Rodrigo Torcol* fidei; aderat enim ille tum fortè *Feſſæ* mercaturam faciens; mecum inde in *Portugalliam* rediens, vi venti in has actus oras naufragium faciens, hîc habitavit poſteà.

THE. Num vera hæc omnia, *Bannacar*?

BAN. Vera opinor, quantum novit illa.

THE. An quid tu nôſti, quod non novit illa?

BAN. Credo equidem, atque ſi vacat, rem ipſam putabo commodè.

THE. Age, vacat.

BAN. Non erat igitur vera *Alphonſi* filia.

ROS. Modo dix'ti, *Bannacar*, jam nec rectè ais.

ANT. Mentiris etiam, tenebrio?

THE. Tace, fili, paululùm.

BAN. Vera dico, & dicam, ſi vultis, amplius.

THE. Perge.

BAN. Priùs *Alphonſi* ſervus quàm eram ego, *Portugallo* ſerviebam cuidam mercatori, qui tum agebat in noſtrâ *Mauritaniâ*, nomen ei *Urtado*; navigabat is inde *Londinum*, mercaturæ causâ, quîcum & ego unà: ſed cùm merces illinc venirent malè, *Anglos* quos potuit infantes clam ſurripuit, eos ut rediens in *Mauritaniam* venderet: ut navis igitur noſtra in ſtatione ad *Thameſin*, prope *Detfordiam*, fortè illius nutrix ulnis geſtans eam venit per ripam ambulans; caſu tum etiam *Urtado* in ſcaphâ aderat ibi; nutricem is itaque, quod potuit, *Anglicè* compellavit blandè; atque ex uno in alium ſermonem ut inciderunt, levis illa & inepta nntrix navem, neſcio quid, cupit animi causâ viſere; invitavit is libens, atque adeò ad navem vectam, in *Mauritaniam* cum aliis transfert, ac magnâ pecuniâ diſtrahit; hanc

autem *Feſſæ* méque etiam tum unà, *Alphonſo*, quem dixi, vendidit; qui, quòd careret liberis, illam non niſi quadrimulam pro filiâ ſibi adoptavit ſuâ: mihi verò jam ſervo ejus, ne cuiquam vulgarem hoc, graviter interdixit. Celavi igitur; neque illam poſt mortem *Alphonſi* heri niſi jam primùm video.

THE. Sed ubi illa filius quam dix'ti nutrix eſt?

BAN. In ipſo itinere, ut navi vecta, mortua eſt.

THE. Scin' quod ei nomen?

BAN. *Urſula.*

THE. *Urſula & Detfordia?* quanta ſpes eſt? ſed nunquam narravit nutrix, quænam, aut cujus eſſet hæc?

BAN. Imò *Londinenſem*, filiam ſenatoris, cujus nomen *Manileus* reor.

THE. Fortè *Manlius.*

BAN. Ita eſt: huic item nomen dixit *Iſabellam.*

THE. O Dii! *Iſabella* etiam?

BAN. Nam *Roſabellam* pater illius *Alphonſus* ſuppoſititius poſteà ei indidit.

THE. *Detfordia*—— *Urſula* —— *Manlius*——*Iſabella*—— ſigna quàm conveniunt! vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meminiſtin' amplius?

BAN. Nihil, niſi nutrici mortuæ, ſurripui quandam icunculam ſuccino cælatam, quam uſque adhuc in crumenâ geſtavi mecum propter artificium.

THE. Eam commonſtra, *Bannacar.*

BAN. Eccam tibi.

THE. *Antoni* mi, adeſdum. Scis ut olim *Manlius Dorotheæ* maritus meæ duas ex priore habuit uxore filias, *Catharinam* quæ jam *Antonini* uxor eſt, & *Iſabellam* quam tibi deſponſavimus olim, cum eratis parvuli. Nam balbutientes etiam, illa te virum, illam tu uxorem, appellitáſtis invicem; nos in ſponſalibus verò conſimiles utriuſque imagines vobis ſuccino artificio ſculptas dedimus, atque hæc illa ipſa, quæ tum *Iſabellæ* data eſt; en, pueri & puellæ hæc eſt effigies: vide, hæc tui imago, illa *Iſabellæ*; en dextras junctas hîc in conjugii fidem, geminas illic conſtrictas facies vides, & cornices duas

ſymbolum

ſymbolum nuptiarum; en literas etiam utrinque has inſcriptas *A.* & *I.* id eſt, *Antonius, Iſabella.*

Ant. Intus gemmam planè ſimilem habeo cum literis *I.* & *A.*

The. Nempè *Iſabella Antonii*, ipſamet eadem quæ tunc tibi data; itidem jam certò novi, quæ tibi deſponſata olim, tua *Iſabella* hæc eſt.

Ant. O mirum! ſtupens gaudeo.

The. O mea chara *Iſabella* nurus! nunc ſine me te amplecti, indignum licet.

Ros. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit; Fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant. *Roſabella* quæ eras anteà, *Iſabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

The. Euge, amplexamini invicem; & ego utroſque vos, fili & filia; ignoſcas tu mihi, quæſo, quòd temerè facturus modò.

Ros. Si quid feciſti malè, non memini, pater; ſed, quòd nunc boni facis, nunquam dememinero.

The. Quàm bene dixit! O *Antoni*, quàm beatus es?

The. Fateor: at tu jam, pater, da veniam, quæſo, quòd ſtultè feci apud te mentiens hodie; amare enim & ſapere nemini conceditur.

The. Sapis tu, ſapit illa: vobis ego, vos mihi ignoſcite; ſolus ego inſipiens. O *Bannacar*, quantò tu me prudentior? ſed niſi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

Ant. Etiam ego, *Bannacar*———

Ros. At ego plurimùm———

Ban. Tam benè vobis gaudeo meâ eveniſſe operâ.

Ant. Pater, *Triconi* etiam, quæſo, faxis veniam.

Ros. Faxis, obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie.

The. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc, & illud, & omnia, quæ vultis, faciam.

ACTUS

ACTUS V. SCENA 8.

ARGUMENTUM. Bannacar & Triconi *aguntur grátiæ: intus ſunt* Catharina & Antoninus, *ad quos* Roſabellam *inducit* Theodorus.

TRICO, THEODORUS, ROSABELLA, BANNACAR, VINCE.

TRI. MEO hinc ex latibulo fauſto accepi ſingula: adibo jam confidenter. Exaudivi, here, bene cecidiſſe omnia. Ecquid me laudas? non ego nunc bonus *Trico* ſum?

THE. Bonus es, *Trico*, & beatus, quòd cecidit.

TRI. Næ ego homines iſtos odi mendaces. Tuus *Trico*, & tibi, & *Torcol*, vera ſemper narravit hodie.

THE. Verum id etiam, mi *Trico*, ſudâſſe te apud villam.

TRI. Verum id etiam, mentali nempe reſervatione, here; rectè ego hîc eram, ſed apud villam animus.

THE. Ha, ha, he, quàm doctus!

TRI. Didici ex *Cupis* libris. Agetur, ſi placet, Comœdia in nuptiis mea, nomen ei *Æquivocus*.

THE. At *Loiola* tantùm venit in *Tragœdiam*, apage.

ANT. Pater, ne quis mœror noſtris immiſceatur nuptiis, ſuppoſititio patruo *Iſabellæ Torcol*, quæſo ſexcentos des pro alimentis aureos, quos ille reſolvat *Ignoramo*, qui tanto quaſi emerit hodie hanc.

THE. Libenter, & hoc, & amplius. *Trico*, cape hunc torquem aureum, & *Torcol* illum & *Ignoramum* ſimul ad me adducito; dato hanc arrham, iis daturum me quod placuerit illis; & quantum eſt hominum venuſtiorum, ad me ad cœnam cras perinde invoces, ibi luſus ridebimus tuos, triſtis abibit nemo.

TRI. Jam herus meus es, jam tibi nomen quæris.

THE. Da dextram, *Trico*, herclè amo te.

TRI. Niſi te redamem, here; at neſcis quid nunc ſentio; abi, amo te medullitùs.

THE. Mi *Trico*, mi *Bannacar*, vobis benefaciam.

TRI. Nigellus *Bannacar* & *Trico*, here, ſervi quantivis pretii ſunt.

THE. Dix'ti; ſed abi nunc tu.

TRI. Torquis hujus fide abeo nunc ad *Torcol*, pòſt ad *Ignoramum*; huc ad te ambos adducam, ſi poteſt, ocyùs. *Exit* TRICO. *Intrat* VINCE.

VIN. *Sir, my Lady would deſire you to come into Maſter* Antonine, *and Miſtreſſe* Catharine; *they are new come in; the coach is at the other gate.*

THE. Mi formoſe puer, da mihi manum.

VIN. Manus? *ô that's a hand.* Nell *can tell you, ſir, what's* brachium *too.*

THE. Eamus, *Iſabella*, ad *Dorotheam*, ut eam hoc impertiamur gaudio.

ACTUS V. SCENA 9.

ARGUMENTUM. Pyropo *veſtiario ſatisfacit* Antonius *pro ornamentis.*

PYROPUS, ANTONIUS, VINCE.

PYR. ILlic iterum conſpicor; quanquam timeo, compellabo eum; heus, heus!

VIN. *Is your name* Heus, *ſir? Here's one called* Heus, *or* Hugh.

ANT. Quis eſt?

PYR. Redde, quæſo, mihi ornamenta.

ANT. O *Pyrope*, i intro mecum, jam ſtatim dabuntur tibi.

PYR. Jamne ergo noſtras es? Jamne *Antonius?*

ANT Blandior eſt quàm fuit, mali aliquod ſuſpicor; anteà verberavit me *Anglicè*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallicè*.

ANT. Ades, mi amice; quò recedis?

VIN.

VIN. *He lookes fearefully, and ſpeakes like one that went to ſteale deere.*

ANT. Obſecro, quid times?

PYR. Herclè ut benignè conveniat, partiar potiùs tecum dimidium quàm rurſus vapulare.

ANT. Meâ fide non fiet.

PYR. Num fide hujus annuli?

ANT. Immò, bonâ fide jam: Neceſſitas facere nos ſæpe ſubigit, quòd diſconvenit; quamobrem veniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

PYR. Credámne blanditiis tuis?

ANT. Audacter licet.

VIN. *What a ſlie buzzard it is! a man can ſcarce get a ſhoote at him with a ſtalking horſe; he hath beene ſcared ſure.*

PYR. Nullum nunc nævum video.

ANT. Nullus eſt, ne metue; cape hanc tuam penulam primùm, en projicio.

VIN. *Shall* Heus *have your coate, Sir? I would hee would goe to dice with me for it; I have high and low men here. O yee little* French *pages, I'll ſting you i'faith.*

ANT. Eamus, cœnabis tu hîc mecum: Reliquæ veſtes, & nummi etiam auctario, intus dabuntur tibi.

PYR. Equidem credam tibi: eamus.

Exeunt ANT. & PYR.

VIN. *What ſport ſhall I have now? If 'twere not too late, I would goe to loggets with the mariners: Well, I'll goe paſſe comers by, and ſnatch hats with the pages; or I'll goe throw ſtones at ſome or other; O I love that ſport a-life: But firſt I'll goe and pinne this foxe taile at ſome bodies backe; oh fine and pat, here comes company.*

ACTUS

ACTUS V. SCENA 10.

ARGUMENTUM. Ignoramus & Torcol *hiſtoriam de* Iſabella & Antonio *à* Tricone *audierunt; ſed fuiſſe Anglam* Roſabellam *antèà cognovit* Torcol: & *quia ille pecuniam ſuam*, & Ignoramus *ſexcentas ſuas coronas recipiet, uterque jam deſinit* Roſabellam *ſibi vendicare, utpote diu antehac alterius ſponſam.* Vince *puer ſarcaſmis* Ignoramum *accipit*, & *à tergo illi caudam vulpinam affigit.*

TORCOL, TRICO, IGNORAMUS, DULMAN, VINCE, MUSÆUS.

TRI. HErclè ita res eſt, ut dixi.

IGN. *Bien, bon prou leur face.*

TOR. Quoniam pecunia reddetur nobis, *Roſabellam Antonii* inventam *Iſabellam* gaudeo: *Anglam* fuiſſe anteà ſcivi ſurreptitiam, quam frater *Alphonſus* filiam adoptavit ſibi; hoc autem, & illam, & alios, ſpe lucri, huc uſque celavi ſedulò.

IGN. Si *Roſabella* erat *Antonii* eſpouſa anteà, & *per conſequens in* coubert baron, gaudeo me non maritaſſe eam, ne fuiſſet maritagium amiſſum per defaltam.

TRI. Per defaltam, patrone; rectè ais.

IGN. Cliens, ergo ſum contentus, ſi magiſter tuus eit ce cas de diſſeiſin reddet mihi meas ſexcentas coronas.

TRI. Torquis hujus fide reddet quod placuerit.

VIN. *A pox on't, 'twill not ſticke: lend me a great pin ſomebody: O here's one.*

TOR. Interea dum numeret herus, torquem da mihi, *Trico.*

IGN. Tibi? immò mihi; *donnez moy, ou je feray diſtreſſe.*

TOR. Habeas, ſenior, habeas.

TRI.

TRI. Sed primùm inter nos bonam componi gratiam volo: da manum, ſenior *Torcol.*

TOR. Quoniam tam lepidè me verſavifti, *Trico*, en tibi.

TRI. Patrone, da dextram tuam; atque eccam catenam pro arrhabone tibi.

IGN. Age, cliens, pone eam primùm circa collum meum: nunc do manum tibi, & tibi, *Torcol*; amici erimus jam.

TOR. O ſenior, *bezo las manos.*

IGN. Sed tangam hoc primùm, ut videam ſi ſit legale aurum: oh eſt bonum; jam ero curteſius dum habeo coronas ſolutas: pòſt faciam ut volo; O mi cliens, cape ambas manus, imbraſo te.

TRI. O patrone, ut ego amo te!

IGN. *I am full of courteſie now, and full of craft: for all this, if I catch them at* Weſtminſter, *I'll tickle them: who's behinde me there? ha!*

VIN. *O Sir, I perceive you are mine own countryman; I have* Latine *to make, for God's ſake, help me. What's* Latine *for an Alehouſe-keeper?*

IGN. Tiplator cerviſiæ, *boy.*

VIN. *I thank you, Sir; and what's* Latine *for a Teſter?*

IGN. *Sixpence,* Anglicè *a teſter.*

VIN. *Why, this is ſixpence for a teſter, what have I got by it? And what's for a ſhoo-maker, Sir?*

IGN. In dicto commitatu *Shoo-maker.*

VIN. *And what, Sir, is a velvet cap upon the hinder part of a red ſpeckled hog's head?*

IGN. *By'r Lady, that's hard; it is* pileus de nigro *velvet* ſuper occiput capitis porci coloris *red ſpeckle.*

VIN. *I can make as good* Latine *as this, in* bas *and in* bus, *in* orum *and* arum; *as this, your* Worſhipparum *is a* Noddicockarum *in a* velvet capparum.

IGN. *I'll tell your Maſter, ſirrah; I'll bring you to a Noune, your hoſe go downe.*

VIN. *Nay, good Sir, make me one* Latine *more: what's a foxe taile pinn'd at a foole's backe? a foole is* hic ſtultus, *I know.*

IGN.

IGN. *Is it even ſo, indeed? a rod, a rod: what's your Maſter's name, ſirrah?*

VIN. *As* in præſenti, *Sir; you know him well enough.*

IGN. *What?* qui, quæ, quod, *here i'faith? I'll tell your Maſter. What's that they looke and laugh at,* Dulman? *what's behinde me there?*

DUL. Profectò eſt vulpis cauda, **tenes in fore tatle** jam; vis me virgare hunc puerum?

IGN. Fac, ſi potes———

VIN. *Come, come, and you dare; I have ſtones here, i faith.*

DUL. *Will you? will you throw ſtones?*

VIN. *I, that I will.*

DUL. *O my ſhinnes!*

VIN. *It was well hit: now I'll away.*

Exit VINCES.

IGN. Sine eamus hinc, ut accipiamus coronas.

TOR. Eamus.

TRI. Herus vult etiam vos cœnare hîc.

IGN. *Qu'il ſoit, allons.*

TRI. *Dulman,* da manum etiam.

DUL. Peſtis de te, tu es *Mendoza.*

TRI. Vinum & ſaccharum jam, *Dulman.*

DUL. Bene, pardono te pro ſaccharo.

IGN. Jam tu venis, *Muſæe,* tu ſervis tibi: *allons, allons.*

Intrant omnes THEODORI *ædes.*

ACTUS

ACTUS V. SCENA II.

ARGUMENTUM. Cupes & Cola *cum Caupone & Meretricibus ; quibus accedit* Polla ; *quam metuens* Cupes *ſub togâ Confeſſoris ſui* Colæ *ſeſe abſcondit : ibi inter cætera tacitus latens, audit* Pollam *confitentem ſolere* Colam *aliquoties cum illâ cubare : prodit è latebris* Cupes ; *nec mora, cùm ambo ſint peſſimi, mutuam ſibi veniam concedunt, redeúntque in gratiam.*

Caupo, CUPES, COLA, Meretrices, POLLA.

CAU. ISTAS, ut vides, nos non parvo pretio huc ad te perduximus.

CUP. En ergo quod promiſi præmium : fac iſtis continuò apud vos convivium nitidè apparetur, dum cantione illæ interea hîc nos oblectent paululùm.

CAU. Curabitur quod jubes. *Exit* Caupo.

CUP. Nunc, vos amicæ lepidæ, aliquam accinite lepidam cantiunculam.

COL. Agite mellitulæ, vos ego abſolvam ſingulas.

POL. Nuntiatum eſt mihi in cauponâ modò, virum cum ſcortis meum eſſe hîc ; quòd ſi invenero, faxo ut hominum hodie facilè ſit miſerrimus.

CUP. Perii funditùs, ſi me viderit illa : Confeſſor, ſub togâ finito me, quæſo, abſtrudi tuâ, tantiſper dum hæc abierit.

COL. Age, ſi quæſierit, vidiſſe te pernegavero.

POL. O, vos eſtis ſcorta illa delicata, quæ meum corrumpitis adeò virum mihi ; abite peſſimum, abite mercimonium. *Exeunt* Meretrices.

COL. Hunc librum in manum capiam, ſimulabo quaſi meditabundus ſum.

POL. Sodalem ejus video, non longè is abeſt, ſcio : *Cola*, Frater *Cola*, *Cola*, inquam ! quid malum ! ſurdaſter es ? *Cola*, omitte librum, & reſponde mihi.

COL.

Col. Abſcede, quæſo, ne me jam interpella; meditor ego nunc acriter conciones meas Quadrageſimales.

Pol. Attamen accede, obſecro, paululùm ut tecum loquar.

Cup. Profectò jam non vacat: abi, quæſo; optima penè mihi excidit meditatio.

Pol. Sed paulillulùm.

Col. Næ, næ, me perturbas nimis.

Pol. Saltem narra nunc, ubi belliſſimus meus vir eſt?

Col. Hîc non eſt, vides; ſed ubi ubi eſt, jam Fratris cucullo tectum eſſe ſcio.

Pol. Jamne ergo Fratris habitu alienas ille exorcizat fœminas? O ſi nunc deprendere poſſem eum! ſed bene eſt, ſic ſino; conſimili modò illi parem referam gratiam. Eamus ſodes intrò ad me, mi Frater.

Col. Occupatiſſimus nunc ſum: cæterùm quid intus facerem?

Pol. Tu me illo exorcizabis pacto, meus quo vir alienas exorcizat fœminas; Talionis lege illum ulciſci cupio.

Col. Ne tu tam malè cogites.

Pol. Malè! amtehac dix'ti mihi, Caſum eſſe hunc conſcientiæ.

Col. Quis Caſus? tace.

Pol. Nempe maritus ſi cum alienis cubet, uxori licere idem: memini verba; Idem jus dix'ti *Titio* quod *Sempronio*.

Col Ego hoc tibi? quando?

Pol. Ut diſſimulas! tum cum poſtremò tu cubabas mecum. Scis me vera dicere.

Col. Tace, nunquam factum quidem, Oh, oh, oh! } Cupes *pincheth him by the legges.*

Pol. Quid eſt?

Col. Sub tunicâ nunc neſcio quis me pungit pulex.

Pol. Et nunc me etiam neſcio ſub tunicâ quis pungit pulex: eamus.

Col.

CUP. Eamus! Immò mane, propudium; nunc quasi ex equo *Trojano* prodeo huc. Jam capta es *Troja*, & *tu magnæ Trojæ vastator Achilles.* } CUPES *starteth from under the Fryer's gowne.*

POL. Quid hoc rei est? num tu ex alvo egessisti hunc?

CUP. O *Polla*, O *Cola*, pulex pungit vos: ah impudicissimos!

POL. Mi vir, per jocum dixi omnia ego.

COL. Certè per jocum illa.

CUP. Per jocum? siccine jocamini? ah *Polla*, ex industriâ delitui hîc ego, ut te caperem.

POL. Immò flagitii conscius hîc te occuluisti; scivi bene, *Cupes*.

CUP. Polla, *jam sumus ergo pares.*

COL. *Cum sitis similes pareque vitâ,*
Uxor pessima, pessimus maritus,
Miror non bene convenire vobis.

POL. At posthac convenerit, mi *Cupes*.

CUP. Ain'? signemus osculo.

COL. Vivite posthac concordes & unanimes.

CUP. Nec Benedictiones, Frater, tuas, nec Casus volo conscientiæ; cætera amo te.

CUP. I præ, *Polla* mea, mox te sequar.

COL. Nunc jam eamus ad amicas nostras.

POL. Ego eo intrò, mi vir, nisi me quid vis.

Exit POL.

CUP. Eamus. Quanquam sceleſtus es, me amas, scio.

COL. Medullitùs.

Exit COLA.

ACTUS

ACTUS V. SCENA 12.

ARGUMENTUM. Cupes & Trico *quid per totam Fabulam uterque egerit hac in Scenâ memorant; & vice Epilogi, ſaluti domini Regis libant auſpicatò cyathum.*

TRICO, CUPES. TRICO lagenam vini affert & cyathum.

TRI. HEUS *Cupes, Cupes!*

CUP. O mi congerro, *Trico!*

TRI. Hoc ſuppilavi, *Cupes*, pro meritis, ut ipſe *libarem* tibi; nam comicè apud nos tranſacta ſunt omnia. *Ignoramo Theodorus* ſexcentos reſolvit aureos; *Torcol* etiam benignè ſatisfecit. Hîc intùs itaque nihil niſi epulæ, concordiæ, ſaltatiunculæ, riſiones, cachinni, joci, amplexus, ſuavia ſuper ſuavia.

CUP. Atque id nunc ſeriò ego triumpho, *Trico*, nam meâ operâ effecta ſunt hæc omnia.

TRI. Immò meâ, *Cupes*, qui primò à navi reduxi huc *Antonium*.

CUP. At ego, *Trico*, cornu abſterrui *Ignoramum* hinc.

TRI. At ego, *Cupes*, cauſâ propoſitâ illum retinui anteà; pòſt ego ad te deduxi *Dulman* etiam.

CUP. At *Trico*, quis ſe *Torcol* ſimulavit? pro *Roſabellâ* quis dedit *Pollam* ſubdititiam? quis ſe etiam *Dulman* finxit? & *Roſabellam* quis ſubduxit poſteà? annon ipſe *Cupes?*

TRI. At quis *Antonium* docuit, quà patrem nævo & *Anglico* ſermone falleret? annon ipſe *Trico?*

CUP. At *Trico*, quiſnam frater fuit exorciſta? quis in errore firmavit *Theodorum?*

TRI. At *Cupes*——

CUP. At *Trico*——tace, nunquam tu me vinces hodie in nequitiâ.

TRI. Bene utrinque factum eſſe ſcio: at *Cupes*, quis invenit? ——

CUP.

Cup. Invenit *Trico*, ſculpſit *Cupes*.

Tri. Bene, ſic itaque componantur hæc. Sed eventus, *Cupes*, rebus præſtat omnibus.

Cup. Eventum times? non eſt quod deſperes: namque ſecundum fore, Domini noſtri, viri optimi maximi, clementia ſpem dat, quem penes eſt eventus: proſpero itaque eventui, quod felix fauſtumque, nunc libemus auſpicato cyathum.

Tri. Quin potiùs ipſius eventûs ſummo Imperatori ſacram illam ſalutem voveamus, in cujus unius ſalute omnium noſtrûm continetur ſalus——

Cup. Accipio omen——Nunc vos obſtringo, Spectatores, ut hoc noctis, cras ſaltem, hoc idem ſuſcipiatis & ſolvatis votum.

Tri. Quod qui non lubentes voverint, ſolverintque, uxores *Pollâ* infeſtiores habeant.

Cup. Iidemque ſtupido *Dulman* ſtupidiores, & inficeto *Ignoramo* audiant inficetiores.

Tri. Iidémque, operâ carnificis, torto collo, magis quàm ipſe *Torcol*.

Cup. Iidémque bona verba ſimul cum *Surdâ* audiant.

Tri. Iidémque bibant, illos quòd nunquam tranſeat. Igitur qui magnum vitare vultis infortunium, quique omnia evenire vobis feliciter vultis, ſaluti Domini noſtri, Pii, Felicis, ſemper *Auguſti*, ut nos modò, ex animo lætè apprecemini, eidémque univerſi omnes, quod decet, clarè Plaudite.

EPI-

EPILOGUS.

IGNORAMUS.

ST, *st, pax, pax, ſervate pacem cum manibus; vos videtis & plauditis: ſed quid jam poſteà fiet de veſtro povero* Ignoramo? *nam niſi habemus* ſuperſedeas de non moleſtando, *fratres mei* Ignorami, *nos moleſtabunt ſine moderatâ miſericordiâ: & veſter poverus* Ignoramus *eſt bootatus & ſpurratus (ut videtis) ire ad* Londinum; *ſed ſine protectione Regali non audet ire ultra* Barkeway, *aut* Ware *ad plus. Quare, Sereniſſime Domine, ſupplico ut concedas per* literas *tuas* parentes *ſalvum conductum mihi, & conſortibus meis. Vos,* Monſieurs, *huic ſupplicationi, ſi placet, veſtras manus apponite.*

ACTUS QUINTUS,

Ut habitus eſt ab Alumnis Regis Weſtmonaſterienſibus.

ACTUS V. SCENA I.

DOROTHEA, BANNACAR.

DOR. SAlve, patria, natalis urbs *Burdigala*, ſalveto.
Nunc, *Dorothea*, demum, annos poſt *Londini* exactos quindecim,
Theodorum virum, *Antoniúmque* filium coram licebit viſere.
Hos poſtquam bello fuiſſe captos inaudiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulſit tempus: cæterùm hæc dies
Unà omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis:
Quadriga enim ad portum mittenda eſt mihi, Nurum huc
Quæ advehat *Catharinam*; cum eâ *Antoninus* manet etiam
In diverſorio portui propinquo. Namque è mari laſſa eſt,
Adeò ut vix aut ne vix poſſit ire pedibus.
Sed, num hæ ſunt Theodori ædes?

BAN. Immò ſunt.

DOR. Intúſne?

BAN. Maximè; quid vis?

DOR. Eum cupio alloqui.

BAN. Introcas, ſi placet.

ACTUS V. SCENA 2.

IGNORAMUS, PECUS, DULMAN.

IGN. DIabolus volet viam cum omnibus his fraterибus & fraterculis etiam: ſi haberem focum, puto focarem hoc monaſterium in mente quâ nunc ſum; ſed eſt felonia, puto non focarem. At ite mecum, vos magni nebulones, ab hoc monaſterio ad *Weſtmonaſterium*, ſi audetis pro ambis auribus; ſi capio vos ibi ——

DUL. Quid jam? num eſt in uno fumo adhuc? Magiſter, ego liberavi *Pecus*, vide.

PEC. Spero, trounſabis *Torcol* pro hoc.

IGN. Trounſabis? ego fui trounſatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounſatus. Pro hoc ſolo nunquam indurabo faciem Fratris neque Clerici dum vivo.

DUL. Ubi erant dagariæ tum ſe defendendo?

IGN. Dagarias meas ceperunt & aſportarunt, contra pacem Domini regis nunc, coronam & dignitatem ejus; reliquerunt tres ſcaberdas, & ſpoliârunt meam bandam, & Obligationem hîc.

DUL. Profectò eſt cancellata.

IGN. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in deſpectu mei naſi faciebat me plorare; & alius mummabat neſcio quid; & ego repetebam mummans neſcio quid; & quicquid dicebam, erat Diabolus cum illis.

DUL. Quomodò dicis per illud nunc? in bonâ veritate hic erat terribiliſſimus dies.

IGN. Dies! Feſtum omnium Sanctorum præteriit: puto hodie eſſe Feſtum omnium Diabolorum.

DUL. Tu convenies cum illis uno die.

IGN. Habebo illos in Præmunire.

DUL. Fac, & mendica hanc Friariam à Rege.

IGN.

IGN. Niſi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, veniſſent in monaſterium tunc per caſum, qui me noverint univerſi, & certificabant, quòd non eram indiabolatus, per meam fidem, puto murderâſſent me.

DUL. Quomodò dicis per illud nunc ?

IGN. Ita ſuper eorum verba, ſinebant me ire ad largum.

PEC. Hic eſt caſus meus : hæc eſt villa villaniſſima.

IGN. *Burdeaux*, *Burdeaux !* in Diaboli nomine, ego abibo cras, & ſi gigno *Burdeaux* ſemel ſuper dorſum meum, ſi iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Torcol* nebulonem, & niſi ille mihi det coronas meas & bonam ſatisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

PEC. Habes illum ſuper clunem nunc pro falſo impriſonamento.

IGN. Eamus tres fortes ; *nous ſommes trois.*

DUL. Ne time, Magiſter, ibimus cum unâ vindictâ : eamus, nam video unum.

ACTUS V. SCENA 3.

TRICO, THEODORUS, DOROTHEA.

TRI. *Antonium* modò conveni herum meum, qui mulſa loquens blandis ita me demulſit dictis, ut non poſſim non ignoſcere.—At quid video ? herum *Theodorum* amplexantem fœminam ! Ha, he, etiam ſenex amat ? herclè gaudeo.

THE. Vix tandem oſculando amplexandóque pauſam dare queo, tantis ſum in gaudiis.

DOR. Non minor voluptas mihi eſt quàm tibi, mi *Theodore*.

TRI. Mi *Theodore*, mea animula. Ha, he.

THE. Tuo ex adventu videor, *Dorothea*, reviviſcere.

TRI. *Dorothea !* tuo adventu perii.

Dor. Quò magis gaudeas, eſſedum, quæſo, ad portum mittas, noſtram huc quod advehat *Catharinam*, quîcum unà eſt *Antoninus*.

The. Modò in urbem exiit *Antoninus*; ſed jam nunc intus *Catharina* eſt

Dor. Quin illos jam reliqui apud portum; poſt illa, ad te nunc venio primulùm.

Tri. Abi, *Trico*, & ſuſpende te.

The. Huc evocavero illam, uti videas.

Dor. Fieri non poteſt.

Tri. Malum! quid non illa cervices fregit anteà in itinere?

Dor. Ne vivam, niſi è mari ægra eſt adeò, ut vix pedem moveat.

The. Hola! jubete huc ad me accedat *Catharina*.

Tri. Bene te intricâſti; tu es ille vafer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt; ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

The. Hola! *Catharina*, huc ad me ocyùs.

Tri. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

The. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intùs.

Tri. *Trico* etiam? at *Trico* non eſt intùs. Volabo hinc, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quò illam, ac me, ſi poſſit, ſervet miſeros.

ACTUS V. SCENA 4.

Rosabella, Theodorus, Dorothea, Bannacar.

Ros. *What's your pleaſure, Sir?*

The. *Dorothea*, eccam *Catharinam* tibi!

Dor. Ubinam *Catharina?*

The. Illam aſtare vides; & tamen rogitas?

Dor. Falleris: hæc *Catharina* non eſt.

Ros. Væ miſeræ mihi! quò me vertam?

The. Quò te avertiſti? quid nunc ais?

Ros.

Ros. *Are not you my mother-in law?*

Dor *Good Lord, who are you trow?*

The. Specta bene, obiecro.

Dor Quid vis ſpectem, mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uſpiam.

Ros O ſi nunc eſſem mortua! mori felicis eſt, antequam mortem invocet.

Dor. Mihi crede, *Catharina* non eſt.

The. Quænam igitur es tu? quid non loqueris?

Ros. *If ſhe will not be my mother-in-law, alas, Sir, I cannot help it.*

Dor *Thou art a good one, I warrant thee.*

The. Quænam es? jam enim ſpecimen ſpecitur: quid non reſpondes mihi?

Ros. *Good Sir, I know not what to anſwer.*

The Etiam taces? Num dignus videor quem ſic ludos facias, impudens proſtibulum?

Ros. *Whatſoever I am, Sir, I am not diſhoneſt; the reſpect I bear unto you makes me forbear to anſwer theſe falſe and foul terms.*

Dor. *I pray, do not diſſemble; then I will ſpeak for thee.*

The. Meaſne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeò infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

Ros. Ahime! *I was born in an unfortunate hour.*

Dor. *Confeſs then, I pry'thee do.*

The. Cùm nullus ſubeſt color, ad lachrymas recurrit: at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non diſtringo & expio hoc ſcelus? Non vis fateri? non vis fateri quæ ſis, impudica?

Ros. Da veniam, quæſo, & fatebor omnia. Infelix ego ſum *Roſabella*, at pudica tamen.

The. O jam noſtras es! vera redit facies.

Dor. Quis te huc adduxit? age, vera loquitor.

Ros. *Antonius.*

Dor. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi.

The. Hoc illud eſt: à nave rediit, ac *Antoninum* ſimulavit ſeſe, malæque appinxit nævum; nonne?

Ros. Scilicet.

The. O tempora, filii cùm ſecurè irrideant patres! Verùm tu illum in fraudem pellexiſti, pellex.

Ros. Pellex ego non ſum; ignoſce, quæſo: uxor ſum *Antonii*.

The. Tu, uxor? uxor, tu? cave dixeris, illecebra; linguam ne ego illam præcidam tibi.

Ros. Quod factum eſt, infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor, ut prudentiâ tuâ feras, non culpes, quod immutari non poteſt.

The. At immutabo tamen, vel invitis fatis; connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

Ros. Bona mors eſt, quæ extinguit vitæ mala.

The. O *Dorothea*, filium nos penè perdidimus *Antonium*.

Dor. Nullum, video, in hac vitâ, ſincerum eſt gaudium.

The. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

Dor. Cenſeo; ſed clementer.

The. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium; cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis dolori remedium eſt patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi minimè te nunc quo decet obſequio proſequar; animus enim mihi valde perturbatus eſt; feſſam te de itinere eſſe ſcio: introeas itaque, & te recrees paululùm. *Bannacar*, hola, *Bannacar!*

Ban. Adeſt *Bannacar*. Quid vis, here?

The. *Antonium*, ubi ubi eſt, perquire, & huc eum ad me jube.

Ban. Fiet.

Dor. Faciam ut vis, mi vir; ſed tu ne ſævi nimis. Videtur enim (ita me Dii ament) virgo formâ ingenuâ, & minimè illiberali. Introeamus, & in hanc rem penitiùs inquiramus; ex uſu erit nobis: fatebitur quod verùm ſiet, ſcio, fatebitur.

The.

THE. Fatebitur, ais? atqui etſi pauliſper obtemperem, iſta ne unum quidem diem, multò minùs unam noctem, ampliùs in meis ædibus commorabitur.

ACTUS V. SCENA 5.

TORCOL.

SIncerum gaudeo gaudium, quòd effugerim Fratres iſtos piiſſimos, qui me, dum inſanum credi voluerint, ad veram inſaniam penè redegerant. Quid *Ignoramo* acciderit, neſcio; mihi verò quid obtigerit, niſi meis rebus opportunè proſpiciam, ſatis, mox ſatis ſciam. Cognatam amiſi: quam pro cognatâ numeravit mihi *Ignoramus* pecuniam, ea reddenda eſt Herclè mihi jam ab *Antonio* reddetur, aut virgo, aut pretium. Certum eſt eam poſcere. Quid ille? quâ lege, aut quo jure ille meam à me?

ACTUS V. SCENA 6.

ANTONIUS, TRICO, TORCOL.

ANT. AIN' vero?

TRI. Vera loquor. Omnia jam reſcivit ſenex, propera intro; ora matrem, lenis eſt; obſecra patrem, ne quam in *Roſabellam* vim iratus faciat.——Sed eccum, *Torcol!* Quid tu hîc, omnium?

TOR. Quid? niſi ut repetam meam.

TRI. Niſi fallor, quæ mox ejicietur foras.

TOR. Dii faxint! ego verò ac lubenter recipiam. Sed, quæſo, quî iſthoc certò ſciam?

TRI. Egreditur, qui rem expediet, & jam expedit.

ACTUS V. SCENA 7.

THEODORUS, ANTONIUS, TORCOL, TRICO, DOROTHEA, ROSABELLA.

THE. ABI, inquam, proſtibulum.

ANT. Audi, mi pater.

THE. Nihil audio.

ANT. Vera dixit omnia, me vide.

THE. Nihil video. Portugalli nobilis—*Alphonſi* ducis filia!—— Commentum. —— Portugalli Feſſæ militantis!——Fabulæ. — Huc denique vi ventorum acta — Nugæ, ſomnium, mendacium.

TOR. Tandem ad me redi, venefica.

TRI. Cave autem tangas illam, ſceleſte.

TOR. Ego autem non tangam meam?

TRI. Tuam?

TOR. Imò, meam.

THE. Imò tua ſit, nullius ſit, nulla ſit, modò ut ne mea ſit.

DOR. Attende animum, amabò, mi *Theodore*; ſine me interrogare hunc hominem parumper.

THE. Interroges: nihil profeceris.

DOR. Dic verò, mi homo, unde hæc tua eſt?

TOR. Unde? *Alphonſi* fratris filia, quam moriens meæ mandavit fidei.

DOR. Nimirùm hæc vera retulit *Roſabella*, mi vir.

THE. Non mirum eſt, ſi iſti eandem narrent fabulam; atquì ego neque *Alphonſum*, neque hunc, novi.

ACTUS

ACTUS V. SCENA 8.

BANNACAR, THEODORUS, ANTONIUS, TORCOL, TRICO, DOROTHEA, ROSABELLA.

BAN. SUrſum, deorſum curſitavi, neque uſquam vidi *Antonium*.

THE. Imò adeſt, &, quam abeſſe velim, etiam adeſt.

TOR. Quem video! *Bannacar!*

BAN. Is ſum; O ſalvus ſis, *Torcol*: ut geſtio videre!

THE. Noſtin' tu illum?

BAN. Fratrem ſcilicet *Alphonſi*, optimi mei heri, qui moriens me donavit munere pulcherrimo, libertate.

ANT. An hic etiam, mi pater, quem *Chriſtianum* ipſe feceris, & ſemper uſque adhuc expertus es ſervum fidiſſimum, ex iis, quos ætatem non vidit, didicit eandem narrare fabulam, ut te dolis deluderet?

DOR. Age, age, *Antoni*. Ecquid autem hujus puellæ meminiſti?

BAN. Dii bene vertant! *Roſabella* etiam!

ANT. Nomen, mi pater, rectè memorat.

ROS. Diis ipſis curæ eſt, ut tandem pateat quàm nihil ficti aut falſi dixerim.

THE. Hæreo paululùm: quid autem ſi evincar verbis? —meus filius peregrinam, hoſpitam, indotatam!

DOR. Audi autem, mi vir, eſt aliquid ingenuam inveniſſe.

THE. Percontabor, igitur.—Tu dicis hanc eſſe filiam *Alphonſi*, ducis Portugalli?

TOR. Aio, fratris mei.

THE. Tu hoc idem dicis, *Bannacar?*

BAN. Non.

THE. Euge, *Bannacar!* bene factum! Dixi, dixi ſatis, jam ſatis comperi, hunc eſſe ſemper verum, ſemper fidelem.

ANT. Atqui modò dixti, *Bannacar* ——

BAN. Dixi hunc esse fratrem *Alphonsi*, pernovi etiam *Rosabellam*: non dixi tamen, eam fuisse *Alphonsi* filiam; sed reverà, ita semper habita est.

ANT. Quid ais, tenebrio?

BAN. Quod verum est; scilicet *Rosabellam* non esse *Alphonsi* filiam; sed pro filiâ illius semper habitam.— Ne succenseas mihi, *Antoni*, inest in verbis fides.

ANT. Hoc verum non esse potest; non est, non est. Huic credes, mi Pater?

THE. Quidni credam, mi fili? Perge autem, *Bannacar*, vera loqui.

TOR. Utinam nunquam in hoc loco conveniissem hunc Maurum! nimium novit, & nimium notum faciet. Ubi quæstui obstat, Portugallus odit veritatem. Verum igitur fatear, an non?

ROS. Omni spe prorsùs excidi! siccine ingratus in patrem meum, *Bannacar*?

BAN. Atqui tu non nôras patrem.

TRI. Ut nunc sunt mores hoc non mirum est.

BAN. Neque, uti tu censes, verum tibi nomen *Rosabella*.

ANT. Hic homo certè insanit. Neque meum nomen *Antonius*?

TRI. Erat *Antoninus* hodie.

TOR. Sic certum est; prosit, obsit; verum semel fatebor. *Excellentissimo Signior & honorificentissima Domina*, rectè omnia *Bannacar*.

THE. Placet.

TOR. Ut uno verbo rem expediam, *Rosabella* hæc gente fuit *Angla*; inde à mercatore *Mauro*, jam tum infans surrepta est, & ad *Fessam* vecta, ubi frater militans *Alphonsus*, quoniam cœlebs erat, illam emit sibi adoptandam.

BAN. Jam, mi here, rectè omnia *Torcol.* Nam in eadem navi vectum, eodem etiam temporis articulo, idem mercator *Alphonso* me vendebat servum.

ROS. Ut cunque misera fuerim, *Theodore*, jam tamen satis patet, quantum ego intelligere poteram, me nihil mentitam esse.

THE.

THE. Verum tu dixti, verum illi——esto. Quid tum? Quid hoc verum ad me attinet? Non, quia vera dicis, ideò retinenda es; ſed quia illaqueare audes adoleſcentem nobilem, ideò ejicienda es.

DOR. Calamitates tuæ, puella, lachrymas excuſſerunt mihi——Miſeret me hujus; minue iram tuam——ex noſtris damnis diſcamus aliorum mala miſereri——Annon meminiſti ſimili infortunio nos noſtram *Iſabellam* amiſiſſe?

BAN. Certè huic, herclè, verum nomen fuit *Iſabella*.

DOR. Quid audio? quàm velim id verum eſſe, quod ne quidem ſperare auſim!

THE. Cave quid dicas, *Bannacar*.

BAN. Quod res ipſa eſt, lubens profiteor; quicquam autem falſi fingere, nulli cruciatus me cogent.

THE. Te comparas, mea uxor, nimis facilè credere hanc *Iſabellam* tuam eſſe; verùm enimverò plures tum temporis fuerunt in *Anglia Iſabellæ*, plures etiam fortaſſe ſurreptæ.

DOR. Ubi igitur mercator iſte tuus in *Iſabellam* incidit?

BAN. *Deptfordiæ*. Inde enim puellam quadrimulam, & nutricem ſimul ejus dolo abſtulit.

DOR. Quanta ſpes eſt?

ANT. Dii boni, date felicem exitum!

TOR. Quin, Dii Deæque omnes, iterum perturbent omnia!

THE. Non temerè credo: ubi eſt illa nutrix?

BAN. In ipſo itinere mortua eſt.

DOR, Scin' quod ei nomen.

BAN. *Urſula*.

DOR. } *Urſula!*
THE. }

DOR. Præ gaudio vix ſum apud me.

THE. Nunquam narravit nutrix, cujus eſſet hæc?

BAN. Imò, filiam Senatoris Londinenſis, cujus nomen *Manlius* reor.

DOR.

Dor. Ea eſt, ipſa eſt: veni, *Iſabella*, in amplexus meos.

Ant Etiam in meos vola.

Tor. Dum ſtudeo aut rem, aut cognatam, revocare, utramque perdidi; verum ſemel confeſſus ſum, & ad reſtim res rediit——— quid ſupereſt? niſi ut propter veritatem meam plectar pendens.

Tri. Rectè ais, & ſi nodum ſub aure alterâ colliges ſecundum artem—curvum tuum collum quadrabitur ad amuſſim.

The. *Deptfordia* ——— *Urſula*——— *Manlius*——— *Iſabella* —— *Quadrimula* —— Signa quàm conveniunt! Vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meminiſtin' amplius?

Ban. Nil, niſi nutrici mortuæ ſurripui quandam icunculam, ſuccino cælatam, quam adhuc uſque in crumenâ geſtavi propter artificium.

The. Eam commonſtra, *Bannacar*.

Ban. Eccam tibi.

The. *Antoni* mi, adeſdum——Cùm olim *Antonino Catharinam*, tibi verò *Iſabellam* deſponſavimus, conſimiles utriuſque imagines vobis ſuccino artificio ſculptas dedimus, atque hæc illa ipſa, quæ tum *Iſabellæ* data eſt. En pueri & puellæ hæc eſt effigies; vide, hæc tui imago, illa *Iſabellæ*. En dextras junctas hîc in conjugii fidem, geminas illic conſtrictas facies vides, & cornices duas ſymbolum nuptiarum; en literas etiam utrinque has inſcriptas A & I, id eſt, *Antonius*, *Iſabella*.

Ant. Intùs gemmam planè ſimilem habeo cum literis I & A.

The. Nempe *Iſabella Antonii*, ipſamet eadem quæ hinc tibi data: itidem jam certò novi quæ tibi deſponſata olim tua *Iſabella* hæc eſt.

Ant. O mirum! ſtupens gaudeo.

The. O mea cara *Iſabella* nurus, nunc ſine me te amplecti, indignum licèt.

Ros. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit: Fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant.

ANT. *Roſabella* quæ eras anteà, *Iſabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

THE. Euge, amplexamini invicem, & ego utróſque, vos fili & filia; ignoſcas tu mihi quæſo, quod temerè facturus modo——O *Antoni*, quàm beatus es!

ANT. Fateor; at tu, jam pater, da veniam, quæſo, quod ſtultè feci apud te mentiens hodie. Amare enim & ſapere nemini conceditur

THE. Sapis tu, ſapit illa: vobis ego, vos mihi ignoſcite; ſolus ego inſipiens. O *Bannacar*, niſi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

ANT. Etiam ego, *Bannacar*.

ROS. At ego plurimùm.

BAN. Tam bene vobis gaudeo meâ eveniſſe operâ.

ANT. Pater, *Triconi* etiam quæſo faxis veniam.

ROS Faxis obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie

THE. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc, & illud, omnia quæ vultis faciam.

TRI. Hæc, ni fallor, tua eſt cognata, *Torcol*: taces? Imò quòd fueris tam ſceleratus hodie, tam ſordidus, quòd Antonium rerum inopem tot modis cruciaveris, expecta jam ne unum quidem aſſem. Neque enim æquum eſt, ut *Theodorus* tibi ſolvat argentum pro ſuâ.

TOR. Vereor maximè! ſed frater meus hanc emit multo auro, & ſi mihi hanc non legâſſet, legâſſet aurum. Æquum ergo eſt me idem pretium poſcere.

TRI. Tantum dabitur ſcilicet. Dic modò pretium. Quanti empta eſt? dic pretium.

TOR. Habeo quod reſpondeam——Ego non dicam; ſed pretium hujus puellæ dicat ipſe Antonius.

ANT. Ah! deſine, æſtimari non poteſt.

TOR. Tu vero *munificentiſſimo Signior*, pro alendâ virgine, quam ſemper benè ac pudicè eduxi, jubeas numerari mihi quantum argenti ab *Ignoramo* acceperim, & ei (proh dolor!) jam reddendum eſt.

ANT. Pater, ne quis mœror noſtris immiſceatur nuptiis, ſuppoſititio patruo *Iſabellæ Torcol* quæſo ſexcentos

des pro alimentis aureos, quos ille reſolvat *Ignoramo*, qui tanto quaſi emerat hodie hanc.

THE. Libenter hoc & amplius.

TOR, *Bezo las manos, Signior.*

THE. Cœnabis etiam apud nos.

TOR. *In bueno tempo.*

TRI. *In bueno tempo.*

THE. Quinetiam, Trico, eas accerſitum *Ignoramum*, ut, quod debitum eſt, accipiat —— Percupio etiam hominem hunc mirum videre.——Sed quis hic eſt?

ACTUS V. SCENA 9.

PYROPUS, ANTONIUS, THEODORUS, TORCOL, DOROTHEA, ROSABELLA.

PYR. ILLIC iterum conſpicor; quanquam timeo, compellabo eum. Heus! heus!

ANT. Quis eſt?

PYR. Redde, quæſo, mihi ornamenta.

ANT. O *Pyrope*, I intrò mecum, jam ſtatim dabuntur tibi.

PYR. Jámne ergo noſtras es? jámne *Antonius*.

ANT. Sum. Accede huc, quæſo, introeas.

THE. Quis eſt?

ANT. Ille eſt, à quo veſtes has habui, quò meliùs, mi pater, te fallerem.

THE. Quem, nauta Anglus! ha! ha! he!

ANT. Idem, ha! ha! he!

THE. Ha! ha! he!

PYR. Blandior eſt quàm fuit, mali aliquod ſuſpicor: anteà verberavit me *Anglicè*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallicè*.

ANT. Obſecro, quid times?

PYR. Herclè, ut benignè conveniat, partiar potiùs tecum dimidium quàm rurſus vapulabo.

ANT. Meâ fide non fiet.

PYR. Num fide hujus annuli?

PYR.

PYR. Imò bonâ fide jam. Neceſſitas facere nos ſæpe ſubigit quod diſconvenit; quamobrem veniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

PYR. Credámne blanditiis tuis?

ANT. Audacter licet.

PYR. Nullum nunc nævum video.

ANT. Nullus eſt, ne metue: cape hanc tuam penulam primùm; en projic.o. Eamus, cœnabis tu hîc mecum. Reliquæ veſtes, & nummi etiam auctario, intùs dabuntur tibi.

PYR. Equidem credam tibi. Eamus.

ACTUS V. SCENA 10.

TRICO, IGNORAMUS, THEODORUS, ANTONIUS TORCOL, PYROPUS, DOROTHEA, ROSABELLA.

TRI. HErclè ita res eſt, ut dixi.

IGN *Bien, bon prou leur face.* Si Roſabella erat *Antonii* eſpouſa anteà, & *per conſequens* in Covert Baron, gaudeo me non maritaſſe eam, ne fuiſſet maritagium amiſſum per defaltam.

TRI. Per defaltam, patrone; recte ais.

IGN. Cliens, ergo ſum contentus ſi magiſter tuus, ut te vas de diſſei in reddet mihi meas ſexcentas coronas. Jam ero curteſius: poſt faciam ut volo. O *Roſabella!*

ROS. O *Ignorame*, ignoſces mihi, quòd te tam fortem & bonum virum deſeruerim, cùm illum habeo, quo nemo quiſquam mihi potior fuit.

IGN. O ho! Jam tu potes jacere benignos oculos ſuper me, potes boware & curteſare; ſed ſi habuiſſes me, habuiſſes Courteſie d'Angleterre. O *Torcol, Torcol*, mulier eſt valde ſlipperia res, neſcis ubi habere eas—Ego putabam hanc eſſe meam ſemel hodie, ſed non eſt inventus. Ergo———Noverint univerſi per preſentes (cùm nummum accepero) me Ambidextrum Ignoramum pro me & heredibus meis quietum clamaſſe Roſabellæ de Bourdeaux totum jus titulum

lum & clameum quæ habui habeo vel quovis modo in futur' habere potero de & in prædict' Rosabellâ una cum pertinentiis suis.—Tu etiam, *Torcol*, putabas eam esse tuam cognatam; sed hoc carebat tertio rari.

THI. Imò, patrone, fuit cognata quondam.

IGN. Bene dicis, cliens, cognata quondam——— Sed quid hîc loitero? ubi est pecunia?

THE. Eccam! hîc sunt sexcentæ coronæ.

IGN. Bene, bene——— bo jam domum, & meipsum comfortabo cum coronis meis———Si præferrem Billam in Curia, Billa inventa foret *Ignoramus*.

Omnes Ha! ha! he!

THE. O faustum & felicem hunc diem!

ANT. ——— *Quod optanti Divûm promittere partem*
Audebat, volvenda dies, en! attulit ultrò.

EPI-

PROLOGUE *to* IGNORAMUS *in* 1712.

ONCE in an Age let *Ignoramus* come
To make a viſit near his proper home:
Long is it ſince at *Cambridge* he appear'd;
And ſince that time (I ſpeak with due regard)
He has not oft at *Weſtminſter* been heard.
If any ſuch there be among the Gown,
He's ſome Recorder of a factious town,
Or petty Manager againſt the Crown.
An *Ignoramus*, among all the ſwarm,
Cannot be ſeen here every day in Term:
None to the Bar or Bench now make pretence,
But who have Learning, Laws and Eloquence.
Then to the Gown no ill can we intend,
On them our Glebe and future Tithes depend.
All we propoſe is to give ſome delight,
A Scholar-like Diverſion for a night.
For at that ancient Seat of Learning, where
This Play firſt enter'd on a Theater,
The graveſt Students deign'd to have a ſhare.
And twice, if *Cambridge* Poets rightly ſing,
Did *Ignoramus* entertain a King.
The Character his pleaſant humour hit,
The King with gracious mirth had like to—ſplit.
There was another Rhyme, but not ſo fit.
Our hope is then, tho' black ſhould be our doom,
You'll go, if leſs diverted, ſweeter home.

Epilogue *by* Ignoramus *and* Dulman.

O Auditores, ſpectator ſque benigni,
O all ye Hearers, and ye Standers by!
Crede mihi dolet hoc munus mihi demandari,
This Epilogue *puts me in a great Quandary.*
Effudique ſales, mea Lex conſumitur & tout,
My Wit is at an end, my Law is out.
Why truly, may it pleaſe you, I demurr,
Memoria ſine Brief is never ſure.
We, as we humbly do conceive, may move
Theſe Honourable Benches as above,
That we may now be Clients unto you;
'Tis not in *Formâ Pauperis* we ſue:
And as we in your Judgments ſtand, that we
May likewiſe in your Honour's favours be.
This being granted, may be, Gentlemen,
We'll humbly move this Bench to ſit again,
After due Notice, how, and where, and when;
And ſo ye ſtand adjourn'd.

Dul. *God ſave the Queen.*

PROLOGUE *to* IGNORAMUS *in* 1713, *when it was acted before the Right Honourable the Earl of* Oxford, *&c.*

IN Metamorphoſis, as Poets tell,
Proteus did all his Brother Gods excell.
Juſt as the Fancy took him, wou'd appear
An *Opera* Lion, or a *Hockley* Bear.
Would bellow, grunt, or miaul, or bark, or hiſs;
In ſhort, no earthly Figure came amiſs:
But if you preſt him, and he could not ſcape,
At laſt he re-aſſum'd his proper Shape.
Juſt ſuch in life has *Ignoramus* been,
Firſt in one dreſs, and then another ſeen.
Howe'er this Play confines him to the Bar,
He ranges, and by turns is every where.
Sometimes upon a Stage exalted high,
He either couches, or puts out an Eye.
Now glares in gilded Chariots, and anon
Aſcends a Tub, and proves a ſtiff *Non-Con.*
Then he will dreſs, and drink, and ſwear, and fight,
And loſe a thouſand Guineas in a night.
Next runs againſt a poſt, and breaks a ſhin;
Yet gravely tells you of the Light within.
Soon after the Poetic Maggot bites,
He calls for paper, pen and ink, and writes;
No matter what, Dramatics, Epics, Lyricks,
Ballads or Odes, Lampoons or Panegyricks.
Thus have I oft the various frenzy view'd,
Thro' ev'ry Scene the ſhifting Fool purſu'd,
'Till tir'd with all the Changes he had ſhown,
His genuine Figure he reſolv'd to own;
Of *Dev'reux* Court, his proper Sphere, poſſeſt,
Free-Thinker turn'd—and there he ſtands confeſt.

EPI-

EPILOGUE *by* IGNORAMUS.

WIth all ſubmiſſion, you that Judges ſit,
Not of the Poet's, but the Actors Wit,
Rectus in curiâ have I ſtood as yet.
O let me not at my own Bar be caſt,
Nor *nonſuit power Ignorame* at laſt.
Nor ſhould we now have challeng'd it a-new,
Vos niſi prius had adjudg'd it due,
Vos mei teſtes ſunt, & præcedentes,
Et non, ut ego putor impudentes.
For ſome have tamper'd with our reputation,
And lodg'd againſt us Bills of Accuſation;
Threatn'd to try us by *Queen Beſs*'s Laws,
Let me alone——*Inveniam mille Flaws.*
Becauſe a *tranſi tempus* I procure ye,
Shall that be argued a *contemptus Curiæ?*
Or ſhall they call us Raſcals to our Face?
No,—*vide Collier*'s and *Will. Congreve*'s Caſe.
Outer les mains bien ſances, I care not this,
I know the Thing——*Triceſim' non' Eliz'.*
We a'nt within that Statute you muſt know,
Vivat Regina, nos cum Privilegio.
We from your Judgments then no cenſure fear,
Since we have ſtudied to divert you here;
And at your own Requeſt, as ſhall appear.
For put it thus——Here *John-a-Nokes* doth ſend
A Country Gooſe, before *Hilary* End,
To *John-a-Styles* his very ancient Friend:
In baſe return for civil favours paid,
Shall *John-a-Styles* break *John-a-Nokes*'s head?
So that, if rightly we are underſtood,
The Caſe is plain, our Plea is very good.
Stand to your Judgments often given here,
For me no *Writ of Error* ſhall appear.
Retain your wonted favour to this place,
Nor form your Judgment from old *Plowden*'s Caſe.

PROLOGUE *to* IGNORAMUS *in* 1730. *when acted before his Royal Highneſs the* DUKE.

YE Judges, ſay if we can merit praiſe,
Who dare deſert the Works of ancient days.
Oft has our Scene maintain'd the Claſſick Cauſe,
And *Roman* Wit been ſtampt with your applauſe:
When TERENCE ſhew'd his manly pleaſant ſtrain,
Or PLAUTUS touch'd you on the laughing vein;
Time after time have they engag'd your ear:
But now for once an humble Modern hear.
Ev'n his perhaps is no inferior flame;
True Wit, like Nature, will be ſtill the ſame.
And ſince Your Highneſs condeſcends to grace
Our concourſe here, and dignify the place;
Since, *Sir*, Your ſmiles inſtruct our hearts to glow,
Our Studies cheer, and bid our Paſtimes flow;
'Twas ours to chuſe a Play, 'twas ours to ſee,
It ſhould be ſprightly, hum'rous, juſt, and free;
And what but IGNORMUS could it be?
That fam'd burleſque of latinizing Law
Your great Forefather oft with pleaſure ſaw.
That Prince who firſt o'er Britain rais'd his throne
And view'd her mighty Empire all his own;
Or, more to make his worth and glory ſhine,
Who join'd the *Brunſwick* to the *Britiſh* Line.
From whence what Bleſſings to our Country ſprung,
Be thoſe the Theme of every other tongue;
Enough for us to hail your riſing ray,
And boaſt the honour we enjoy to day.

EPI-

EPILOGUE *by* DULMAN *and* PECUS.

D. O Pecus, o frater, non cor tibi pectore ſaltat?
Nunc erit in patriam noſtra retorna brevis;
Proximus in tuta cernet nos Terminus aula;
Multus ibi bonus eſt Clericus, atque Cliens.
Non Geldatores currunt cum cornibus illic.
P. Nil ibi præter Lex currere nempe poteſt.
D. Non nos terrebit Cacodæmone conjurator,
P. Conjuratorem nemo videbit ibi.
D. Quatuor in cymba à Templo properabimus, unus
Remex cum Baggis nos Rotuliſque vehet.
Scilicet à Dominis venit experientia nobis,
Legiſtas juſto tempore Deska facit.
Creſcimus hinc Attornati bene qualificati,
Et noſtr Cauſæ ſolicitantur ope.
Aureolique fluunt. P. Iſthæc palmaria res eſt.
D. Iſthæc pars Legis practica ſemper erit.
Hinc diteſcentes merito thrivamus honore,
Et dat, ſi volumus ſumere, Barra togam.
His gradibus tandem DULMAN eſt IGNORAMUS.
P. Et PECUS ad pacem Juſticiarius eſt.

6 MA 50